

การศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและ
บุคลิกภาพเก็บตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ปริญญาพันธ์
ของ
ทัตเทพ ทองพับ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
พฤษภาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๕๕.๐๑๑
๑๖๐๑๑
๑.๒

การศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว
และบุคลิกภาพเก็บตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

๑๖ ก.ย. ๒๕๕๗

บทคัดย่อ
ของ
หัตเทพ ทองพับ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม ๒๕๕๗

๗ ๒๕๕๗

หัตเทพ ทองพับ. (2547). การศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
แสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปริญาณพนธ์ กศ.ม.
(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : ดร.ละเอียด รักษ์เฝ้า, ดร.สุพร เข้มเอง.

การศึกษาค้นนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ
วัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การศึกษาค้นนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนใน
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต 3 จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,325 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่ม
แบบแบ่งชั้น ผลการศึกษามีดังนี้

1. ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
แสดงตัวชนิดสถานการณ์ พบว่า มี 4 องค์ประกอบ ซึ่งมีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .310 ถึง .657
แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดข้อความ พบว่า มี 4 องค์ประกอบ ซึ่งมีน้ำหนักองค์ประกอบ
ตั้งแต่ .302 ถึง .632 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์ พบว่า มี 4 องค์ประกอบ ซึ่งมี
น้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .302 ถึง .618 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความ พบว่า มี
4 องค์ประกอบ ซึ่งมีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .318 ถึง .654

2. ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบ
วัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนอยู่ระหว่าง .52 ถึง .82 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตรง
เชิงจำแนกมีค่าอยู่ระหว่าง .23 ถึง .54 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์และ
ชนิดข้อความ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนอยู่ระหว่าง .52 ถึง .79 ส่วน
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก มีค่าอยู่ระหว่าง .25 ถึง .62

3. ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้วของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว
ชนิดสถานการณ์ พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 4.83 ถึง 7.60 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิด
ข้อความ พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 2.54 ถึง 7.88 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์
พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 6.74 ถึง 8.61 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความ พบว่ามีค่าอยู่
ระหว่าง 2.21 ถึง 3.05

A STUDY ON CONSTRUCT VALIDITY OF A PERSONALITY
EXTRAVERSION AND INTROVERSION TEST FOR MATHAYOM
SUKSA 2 STUDENTS

AN ABSTRACT
BY
THATTAP THONGPUB

Presented in partial fulfillment of requirements
for the Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University
May 2004

Thattap Thongpub. (2004). *A Study of Construct Validity of A Personality Extraversion and Introversion test for Mathayom Suksa 2 Students*. Master thesis, M.Ed. (Educational Measurement). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee. Dr. la_jad Luckpau , Dr. Suwaporn Semheng.

The purpose of this research was to study construct a validity of the personality test for the Extraversion and Introversion of grade 8 students. The two tests such as situation test and statement test compused of 2 traits : extraversion and Introversion. The sample comsisted of 1,325 students ,who were selected by using stratified random sampling and studuing in grade 8 of public school in Bangkok.

The result were as follow :

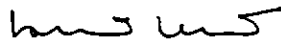
1. The construct validity analyzed by factor analysis of the personality test for the extraversion of grade 8 students , which used situation test revealed that 4 factors , with factor floading ranged from .310 to .657 , and in statement test revealed that 4 factors , with factor loading ranged from .302 to .632. The construct validity for Introversion of grade 8 students , which used situation test revealed that 4 factors , with factor loading ranged from .302 to .618, and in statement test revealed that 4 factors , with factor loading ranged from .318 to .654.
2. The construct validity analysis by Multitrait – Multimethod of The personality test for the extraversion which used situation test and statement test revealed that the convergent validity coefficient ranged from .52 to .82. The discrimination validity coefficient ranged from .23 to .54. The personality test for the Introversion which used situation test and statement test revealed that the convergent validity coefficient ranged from .52 to .79 The discrimination validity coefficient ranged from .25 to .62.
3. The construct validity analyzed by known – group technique. Of the personality test for the extraversion. , which used situation test , indicated the constructed validity ranged from 4.83 to 7.60 and in statement test indicated the constructed validity ranged from 2.54 to 7.88. The construct validity for Introversion , which used situation test, indicated the construct validity ranged from 6.74 to 8.61 and in statement test indicated the construct validity ranged from 2.21 to 3.05.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว
และบุคลิกภาพเก็บตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ของ
นายทัตเทพ ทองพับ

ได้อนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

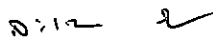

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)

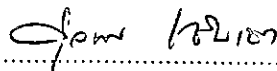
วันที่ ๑๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

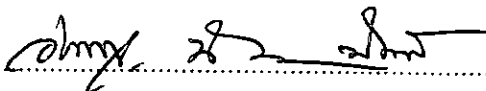
.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.ละเอียด รัชเฝ้า)

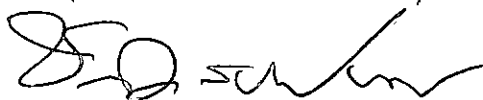
.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุพร เข้มแข็ง)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ชวลิต รวยเจริญ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี ด้วยได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ท่านอาจารย์ ดร. ละเอียด รัชเผ่า ท่านอาจารย์ ดร. สุพร เข้มเฮง และรองศาสตราจารย์ นภา ศรีไพโรจน์ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำทั้งยังได้แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ อย่างดีเสมอมา

ในการสอบปริญญานิพนธ์ ได้รับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์ และอาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ ที่ได้รับเป็นกรรมการในการสอบปริญญานิพนธ์

ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ นภา ศรีไพโรจน์ รองศาสตราจารย์ ชุติ วงศ์รัตน์ รองศาสตราจารย์ เวธณี กริทอง อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ รวมทั้งให้ ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า

ในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับความช่วยเหลือและร่วมมือเป็นอย่างดีจาก ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คณะอาจารย์ ตลอดจนนักเรียนทุกคน

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึก และบูชา พระคุณแต่ บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ สนับสนุน ตลอดจนเป็น กำลังใจด้วยดีตลอดมา

ทัตเทพ ทองพับ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ความหมายของบุคลิกภาพ.....	6
ความหมายของบุคลิกภาพการแสดงตัว และการเก็บตัว.....	8
ทฤษฎีบุคลิกภาพ.....	12
การวัดบุคลิกภาพ.....	20
ประเภทของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ.....	22
ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ.....	24
ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	44
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	46
วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	48
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการค้นคว้า.....	60
การเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	78
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	78
	กลุ่มตัวอย่าง.....	78
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	78
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
	อภิปรายผล.....	81
	ข้อเสนอแนะ.....	82
	บรรณานุกรม.....	84
	ภาคผนวก.....	91
	ภาคผนวก ก.....	92
	ภาคผนวก ข.....	97
	ภาคผนวก ค.....	102
	ภาคผนวก ง.....	119
	ภาคผนวก จ.....	135
	ภาคผนวก ฉ.....	140
	ภาคผนวก ช.....	145
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	147

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงมิติของบุคลิกภาพ.....	16
2	แสดงค่าความเที่ยงตรงหลายลักษณะหลายวิธีในค่าของความเที่ยงตรงเชิงเหมือน และเชิงจำแนก.....	36
3	แสดงจำนวนโรงเรียนและจำนวนนักเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	46
4	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว ชนิดสถานการณ์ และชนิดข้อความ.....	61
5	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัว ชนิดสถานการณ์ และชนิดข้อความ.....	62
6	ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวนและค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมของ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ.....	63
7	ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวนและค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมของ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ.....	65
8	องค์ประกอบ และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว ชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ	67
9	องค์ประกอบ และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัว ชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ.....	69
10	ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ แสดงตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ.....	72
11	ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ เก็บตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ.....	73
12	ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์.....	74
13	ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดข้อความ.....	75
14	ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์.....	75
15	ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความ.....	76
16	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว ชนิดสถานการณ์.....	93
17	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว ชนิดข้อความ.....	94

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18 ค่าดัชนีความความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัว ชนิดสถานการณ์.....	95
19 ค่าดัชนีความความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บ ตัวชนิดข้อความ.....	96
20 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์.....	98
21 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดข้อความ.....	99
22 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์.....	100
23 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความ.....	101
24 ค่าไอเกน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว ชนิดสถานการณ์.....	103
25 ค่าไอเกน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว ชนิดข้อความ.....	109
26 ค่าไอเกน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวตัวชนิด สถานการณ์.....	111
26 ค่าไอเกน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัว ชนิดข้อความ.....	117

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ตัวอย่างแสดงการจัดระดับชั้นบุคลิกภาพ.....	16
2 ลำดับขั้นของการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	48

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 คนเป็นทั้งเหตุปัจจัยและผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ และเป็นจุดศูนย์กลางหรือจุดมุ่งหมายหลักของการพัฒนา โดยมุ่งให้ทุกคนมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และมีโอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศทุก ๆ ด้าน การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 1 - 2) และการที่ประชากรจะเป็นคนดีมีคุณภาพได้นั้น นอกจากเรื่องของการศึกษาแล้ว ก็ยังมีปัจจัยอื่นอีกที่เป็นตัวส่งเสริม นั่นก็คือ บุคลิกภาพของบุคคล เนื่องจากบุคลิกภาพเป็นลักษณะรวมของรูปแบบความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของบุคคล บุคลิกภาพจึงเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลมีลักษณะที่แตกต่างกัน (สิริชัย ประทีปฉาย. 2533 : 1) ด้วยเหตุนี้ บุคลิกภาพจึงมีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง ดังที่ เดโซ สวานานนท์ (2523 : 22) กล่าวไว้ว่า การประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวของบุคคลทั้งด้านการศึกษา การดำรงชีวิตในสังคม การประกอบอาชีพ ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถ และบุคลิกภาพของบุคคลนั้นด้วย เพราะบุคลิกภาพคือคุณลักษณะที่ทำให้บุคคลเป็นที่สะดุดตา และมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น

ลักษณะบุคลิกภาพบางอย่างมีความสำคัญมากในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว ซึ่งมีอิทธิพลต่อการปรับตัวอย่างยิ่ง ถ้าบุคคลมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียวหรือมากเกินไปไม่พอเหมาะกันแล้วบุคคลนั้นย่อมประสบปัญหาในการปรับตัวให้กับคนอื่นและอาจจะกลายเป็นโรคจิตในที่สุด พวกเก็บตัวมีลักษณะหันเข้าหาตนเอง ขณะที่พวกแสดงตัวมีลักษณะโต้ตอบจากภายนอก พวกที่เก็บตัวชอบที่จะใส่ใจในตัวของเขาเอง มีความกลัว ขี้อาย และเชื่องช้าทำอะไรด้วยความระมัดระวัง การตัดสินใจขึ้นอยู่กับตนเอง คือหลักทุกสิ่งทุกอย่างต้องสมบูรณ์ เป็นคนไม่รู้จักยืดหยุ่น มีความรู้สึกละเอียดอ่อน มีการวิเคราะห์และวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง การปรับตัวกระทำโดยการหลบหนีและเพ้อฝัน ส่วนพวกแสดงตัวเป็นพวกที่มีกำลังมาก กระฉับกระเฉง ช่างพูด ถือดี ยืนหยัด มีการกระทำที่หุนหันใจเร็ว เป็นคนที่ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ ไม่ค่อยวิพากษ์วิจารณ์ตัวเอง ทำอะไรขึ้นอยู่กับโลกภายนอก (นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม. 2519 ; อ้างอิงจาก Hall.1957 : 86 - 91)

ความเที่ยงตรงเป็นลักษณะสำคัญที่สุดของเครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ การศึกษาเกี่ยวกับความเที่ยงตรงมีสองแนวคิดคือแนวคิดเดิมกับแนวคิดปัจจุบัน แนวคิดเดิมอธิบายความเที่ยงตรงว่าเป็นสมบัติของเครื่องมือวัด ถ้าเครื่องมือวัดสามารถให้ข้อมูลหรือคะแนนตรงตามจุดมุ่งหมายของ

การวัดแสดงว่าเครื่องมือนั้นมีความเที่ยงตรง เครื่องมือวัดที่มีความเที่ยงตรงสูง จะสามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้ถูกต้องส่วนแนวคิดปัจจุบันได้ให้ความหมายของความเที่ยงตรงตามมาตรฐานทางเทคนิคสำหรับประเมินคุณภาพของเครื่องมือวัด ซึ่งคณะกรรมการร่วมประกอบด้วยสมาชิกของสามสมาคม คือ สมาคมวิจัยการศึกษาอเมริกัน สมาคมจิตวิทยาอเมริกัน และสภาการวัดผลการศึกษาแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา ได้เสนอไว้ในหนังสือ “Standards for Educational and Psychological Testing” ให้ความหมาย ความเที่ยงตรงไว้ว่า ความเที่ยงตรงเป็นลักษณะสำคัญที่สุดที่ใช้ในการประเมินเครื่องมือ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการลงความเห็น (Inference) จากคะแนนที่วัดได้อย่างเหมาะสม อย่างมีความหมาย และให้ประโยชน์ ส่วนการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validation) เป็นกระบวนการในการรวบรวมพยานหลักฐาน (Evidence) เพื่อสนับสนุนการลงความเห็นดังกล่าว และสามารถเก็บรวบรวมหลักฐานได้หลายวิธี ความเที่ยงตรง จึงขึ้นอยู่กับ ปริมาณ และชนิดของหลักฐาน ที่สามารถสนับสนุนการลงความเห็นของผู้วัดจากข้อมูลที่วัดได้นั้น ดังนั้น ความเที่ยงตรง จึงหมายถึงระดับของหลักฐานที่สามารถสนับสนุนการลงความเห็นจากข้อมูลที่วัดจากเครื่องมือ นั้น ซึ่งเป็นการลงความเห็นจากข้อมูลที่วัดจากเครื่องมือ นั้น ซึ่งเป็นการลงความเห็นเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือวัดเฉพาะครั้งนั้น ความที่ตรงจึงมีความหมายเดียว (Unitary concept) แต่การลงความเห็นและการตรวจสอบความเที่ยงตรงอาจมีได้หลายชนิด ซึ่งแบ่งตามหลักฐานพยานอาจแบ่งได้สามชนิดคือ หลักฐานความเที่ยงตรงตามเนื้อหาหลักฐานความเที่ยงตรงตามเกณฑ์ และหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (บุญเชิด ภิญญอนัตพงษ์ : 2545 – 171)

คุณภาพของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่สำคัญ คือ ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างซึ่งการคำนวณความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างมีวิธีการคำนวณหลายวิธี ได้แก่ วิธีคำนวณจากความสัมพันธ์โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ วิธีคำนวณจากหลายลักษณะหลายวิธี และวิธีคำนวณจากกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 264)

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการคำนวณ สาม วิธี คือ วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ วิธีหลายลักษณะหลายวิธี และวิธีคำนวณจากกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว เพื่อเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตลอดจนเป็นแนวทางพัฒนาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพในด้านอื่นๆให้มีคุณภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวของนักเรียน ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ
2. เพื่อศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวของนักเรียน ด้วยวิธีหลายลักษณะหลายวิธี
3. เพื่อศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวของนักเรียน ด้วยเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบค่าของวิธีหาหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อจะได้พบว่าประกอบด้วย องค์ประกอบใดบ้าง วิธีหลายลักษณะหลายวิธีและวิธีเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้วว่ามี ความเที่ยงตรงเพียงใด เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ครอบคลุมวิธีการหาหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ผู้วิจัยจึงศึกษาวิธีคำนวณทั้งสามวิธี ตลอดจนเป็นแนวทางการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดบุคลิกภาพในด้านต่าง ๆ ให้มีคุณภาพขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกรุงเทพมหานคร เขต 3 ซึ่งมีทั้งสิ้น 42 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 379 ห้องเรียน และมีนักเรียนทั้งหมด 17,305 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกรุงเทพมหานคร เขต 3 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ได้จำนวนนักเรียน 1,325 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ

ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ โดยคำนวณจาก สาม วิธี คือ

1. วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ
2. วิธีหลายลักษณะหลายวิธี
3. วิธีเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะ ท่าทางที่แสดงออกของแต่ละบุคคลในด้านต่างๆ ทั้ง ภายในที่มองเห็น และภายในที่มองไม่เห็น เป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นผลจาก พันธุกรรม การเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม

2. บุคลิกภาพแสดงตัว หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความสนใจในคนอื่น และโลกภายนอก ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

2.1 ซอซังคม หมายถึง การเข้ากับบุคคลอื่นได้ง่ายชอบพบปะผู้อื่น ช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ร่วมมือกับบุคคลอื่นกระทำกิจกรรมต่างๆ ให้เกิดความสำเร็จ สามารถพูดกับบุคคลอื่นได้ทุกประเภทและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2.2 ใจกว้าง หมายถึง การมองโลกในแง่ดี มองคนอื่นในสถานะเป็นมิตร ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น เปิดเผยและกระทำสิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริง

2.3 ขอบผจญภัย หมายถึง ชอบการได้ทำกิจกรรมที่เกิดความตื่นเต้น ชอบการเสี่ยง กล้าเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ กล้าเผชิญความจริงและชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆ มีความอยากรู้อยากเห็นสิ่งแปลกใหม่

2.4 เป็นผู้นำ หมายถึง ความต้องการอยากเด่น ได้รับความยอมรับนับถือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกล้าแสดงออกในการกระทำ และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมาอย่างเต็มความสามารถ

2.5 ขอบอิสระ หมายถึง ชอบทำสิ่งต่างๆ อยู่เหนือกฎเกณฑ์ ไม่ชอบถูกบังคับ ชอบทำกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่ซ้ำกัน ทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น

3. บุคลิกภาพเก็บตัว หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความสนใจตนเองเป็นสำคัญกว่าบุคคลอื่นหรือโลกภายนอก ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

3.1 ซื่ออาย หมายถึง การขาดความมั่นใจในตนเองในการกระทำกิจกรรมต่างๆ ไม่กล้าที่จะแสดงออกต่อหน้าผู้อื่น ชอบหลบหนีและอยู่ตามลำพังคนเดียวไม่ชอบสมาคมกับผู้อื่นและปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ยาก

3.2 มองโลกในแง่ร้าย หมายถึง การที่บุคคลมองผู้อื่นในสถานะที่ไม่เป็นมิตร เป็นผู้ที่ชอบวิพากษ์วิจารณ์ตัวเองและผู้อื่น ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเอาความคิดของตนเองเป็นหลัก

3.2 เจ้าอารมณ์ หมายถึง การแสดงพฤติกรรมดื้อดึงไม่ยอมผู้อื่นไม่ยืดหยุ่นในการกระทำ แสดงความเคร่งเครียดกับตนเองและผู้อื่นและบางครั้งอาจแสดงความก้าวร้าวออกมา

3.3 เพ้อฝัน หมายถึง การที่บุคคลมีความคิด จินตนาการว่าอยากจะได้ อยากจะเป็นอย่างที่ตั้งใจไว้ แม้สิ่งนั้นจะเป็นไปไม่ได้

4. ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึง คุณภาพของเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตามลักษณะหรือตามทฤษฎีต่างๆ ของโครงสร้าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ วิธีหลายลักษณะหลายวิธีและวิธีกลุ่มที่รู้ชัดอยู่แล้ว

4.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) หมายถึง วิธีการทางสถิติเพื่อช่วยจัดกลุ่มตัวแปรหลายๆ ตัวที่มีความสัมพันธ์กัน ในการวิจัยนี้ ใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยพิจารณาจากค่าไอเกน (Eigen Value) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)

4.1.1 ค่าไอเกน (Eigen Value) หมายถึง ค่าที่แสดงถึงองค์ประกอบนั้นมีคุณลักษณะที่วัดในสิ่งเดียวกัน ซึ่งจะพิจารณาว่ามีกี่องค์ประกอบนั้นได้จากการคัดเลือกองค์ประกอบเท่ากับหรือมากกว่า 1

4.1.2 น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบโดยพิจารณาได้จากการคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.3

4.2 วิธีหลายลักษณะหลายวิธี (The Multitrait – Multimethod) หมายถึง การหาค่าสหสัมพันธ์จากการวัดลักษณะ (traits) ที่วัดสองลักษณะหรือมากกว่าสองลักษณะ และมีวิธีวัดสองวิธีหรือมากกว่าสองวิธีแล้วหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน และความเที่ยงตรงเชิงจำแนก ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ 2 วิธี คือ แบบทดสอบชนิดสถานการณ์ และแบบทดสอบชนิดข้อความ

4.2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างผลการวัดลักษณะเดียวกันใช้วิธีเดียวกันหรือต่างวิธีกันมีค่าความสัมพันธ์สูงกว่า 0.5

4.2.2 ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างผลการวัดที่ต่างลักษณะกันจะใช้วิธีวัดเดียวกันหรือต่างวิธีกันก็ตามจะมีค่าความสัมพันธ์กันต่ำหรือมีค่าต่ำกว่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน

4.3 วิธีกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว (Known group technique) หมายถึง วิธีเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีคุณลักษณะที่ต้องการวัดกับกลุ่มที่รู้ว่าไม่มีคุณลักษณะที่ต้องการวัด

5. รูปแบบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อใช้วัดพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกในลักษณะของการแสดงตัวและการเก็บตัว มีลักษณะ 2 แบบ คือ

5.1 แบบสถานการณ์ (Situation) หมายถึง แบบทดสอบที่มีลักษณะของคำถามเป็นสถานการณ์ที่เป็นเรื่องราวตามสถานการณ์การแสดงตัว และการเก็บตัว แล้วถามตามสถานการณ์นั้นๆ

5.2 แบบข้อความ (Statement) หมายถึง แบบทดสอบที่มีลักษณะของคำถามเป็นประโยค เกี่ยวกับคุณลักษณะของบุคลิกภาพการแสดงตัว และการเก็บตัว

6. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป สาขาการวัดผลการศึกษาและจิตวิทยาการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 5 ท่าน ซึ่งจะเป็นผู้ประเมินแบบทดสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของบุคลิกภาพ
2. ความหมายของบุคลิกภาพการแสดงตัวและเก็บตัว
3. ทฤษฎีบุคลิกภาพ
4. การวัดบุคลิกภาพ
5. ประเภทของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
6. ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ
7. ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของบุคลิกภาพ

ความหมายของคำว่า “บุคลิกภาพ” (Personality) ได้มีนักจิตวิทยา และนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

แอลพอร์ท (นิภา นิธิยาน. 2520 : 37 – 38 ; อ้างอิงจาก Allport. 1937. Personality.) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นหน่วยรวมที่ทรงพลังของระบบทางร่างกายและจิตใจในตัวบุคคลซึ่งกำหนดลักษณะการปรับตัวเป็นแบบเฉพาะบุคคลนั้นต่อสิ่งแวดล้อมของเขา

ฮิลการ์ด (สิริชัย ประทีปฉาย. 2533 : 2 ; อ้างอิงจาก Hilgard. 1962. Introduction for Psychology. P.109) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะส่วนรวมของบุคคลแต่ละด้านเป็นแนวทางในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งแต่ละคนจะมีรูปแบบการแสดงออกทางพฤติกรรมต่างๆ กัน

ไอแซกส์ (จิราพร ปัทมะสุคนธ์. 2543 : 6; อ้างอิงจาก Eyscnck. 1969.) กล่าวว่า บุคลิกภาพนั้นพิจารณาได้สองมิติคือ มิติแรกเป็นด้านการแสดงตัวและเก็บตัว ซึ่งประกอบด้วยลักษณะย่อย ๆ ได้แก่ การมีส่วนร่วม – ไม่ร่วมมือ (Participation – Withdrawn) เข้าสังคม – แยกตัว (Sociable – Lsolated) เข้าใกล้ – ถอยหนี (Approach – Withdrawa) กระตือรือร้น – เฉื่อยชา (Active – Lnactive) มิติที่สอง เป็นลักษณะทางด้านอารมณ์ ซึ่งได้แก่ ความเป็นคนเข้มแข็ง อ่อนแอ มั่นคง ไม่มั่นคง ลักษณะการแสดงออกทางอารมณ์ เช่น ความวิตกกังวลและอื่น ๆ เป็นต้น

คาร์เมล (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 215 ; อ้างอิงจาก Karmel. 1970. Measurement and Evaluation in the Schools.) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมคุณลักษณะและพฤติกรรมของบุคคล รวมทั้งทุกอย่างจากด้านสติปัญญาจนถึงความสัมพันธ์ทางสังคม

แคทเทล (เพียวี เนตรประชา. 2538 : 9 ; อ้างอิงจาก Cattell. 1977 : 2 – 3) กล่าวว่า “บุคลิกภาพ” คือ สิ่งที่จะช่วยให้เราทำนายได้ว่าบุคคลจะทำอะไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้บุคลิกภาพเป็นเรื่องของพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล ทั้งพฤติกรรมที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ภายใน

แซมมวล (Samuel. 1981 : 3) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะทางจิตวิทยาเฉพาะตัวบุคคลแต่ละคน ซึ่งจะแสดงออกให้เห็นทางด้านพฤติกรรมและความคิด

อับราฮัม (Abraham. 1982 : 268) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ คุณลักษณะที่เป็นรูปแบบเฉพาะของบุคคลที่จะกระทำต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น

บารอน (Baron. 1992 : 482) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ รูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึก

มอริส (Morris. 1996 : 264) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ รูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกในสถานการณ์ต่างๆ

✓ โสภา ชูพิกุลชัย (2515 : 152) ได้นิยามบุคลิกภาพเป็นแบบของอุปนิสัยของแต่ละบุคคลซึ่งบอกให้ทราบถึงการปรับตัวซึ่งเป็นเอกเทศของแต่ละบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเรา โดยมากมักจะเน้นถึงลักษณะประจำตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งมีผลต่อตัวเองหรือการเข้ากับบุคคลอื่น

✓ เชิดศักดิ์ โฉวาสินธุ์ (2520 : 3) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัย (Traits) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้นที่แสดงออกหรือ ตอบสนอง (Interaction) ต่อสิ่งแวดล้อม

✓ เอนกกุล กริแสง (2521 : 116) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ผลรวมของคุณลักษณะและกระสวนแห่งพฤติกรรมเป็นผลรวมของคุณสมบัติที่ได้สั่งสมกันมาตั้งแต่ต้น การแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ทศนคติ ตลอดจนรูปร่างและท่าทางต่าง ๆ

✓ บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ (2524 : 2524) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า บุคลิกภาพ คือ ทุกสิ่งทุกอย่างอัน ได้แก่ ลักษณะท่าทีการแสดงออก รูปร่างหน้าตา ความรู้สึก ฯลฯ และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออก ต้องมีความคงตัวสำหรับเป็นพฤติกรรมเฉพาะของบุคคลนั้น ๆ อาจเปลี่ยนแปลงได้บ้างแต่ต้องใช้เวลาพอสมควร

✓ จุฬา บุรีภักดี (2533 : 11) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะส่วนรวมของแต่ละบุคคล ซึ่งประกอบด้วยระบบทางร่างกายและจิตใจ ที่กำหนดให้บุคคลนั้นมีการปรับตัว สิ่งแวดล้อมแตกต่างจากบุคคลอื่น พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาทั้งลักษณะภายนอกที่มองเห็นและลักษณะภายในที่แสดงออกทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ ถือเป็นบุคลิกภาพทั้งสิ้น

✓ สิริชัย ประทีปฉาย (2533 : 3) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะโดยส่วนรวมของแต่ละบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น

✓ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2539 : 5) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพ คือ ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอกและส่วนภายใน

✓ ล้วน สายยศ (2543 : 216) บุคลิกภาพ เป็นลักษณะโดดเด่นของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งแสดงออกแบบนั้นเป็นประจำ กับสถานการณ์เฉพาะอย่างจนเกิดเป็นนิสัยถาวร

สถิต วงศ์สวรรค์ (2544 : 4) ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะส่วนรวมของแต่ละบุคคล ทั้ง ภายนอก ภายใน และปัจจัยต่างๆ อันมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น

จากความหมายของบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะท่าทางที่บุคคลแสดงออกของแต่ละบุคคลในด้านต่างๆ ทั้งภายนอกที่มองเห็น และภายในที่มองไม่เห็น เป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นผลจากพันธุกรรม การเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม /

ความหมายของบุคลิกภาพการแสดงตัว และการเก็บตัว

บุคลิกภาพการแสดงตัว

จุ (สถิติ วงศ์สวรรค์. 2544 : 61-63 ; อ้างอิงจาก Jung. 1875-1961) บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว หมายถึง พวกที่คิดเรื่องภายนอกตัวเอง มีลักษณะเป็นคนที่แสวงหาและชอบทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ชอบการสังสรรค์ ชอบการเข้าสังคมอยู่กับคนหมู่มาก ชอบเกี่ยวสัมพันธ์กับผู้อื่น ชอบคบหาสมาคมกับคนอื่น ๆ มีการยอมรับและปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้ เป็นคนที่พูดคุยสนุกสนานเป็นกันเอง ชอบพูดคุยกับคนอื่น มีลักษณะเปิดเผย คบคนง่าย ใจกล้า ชอบที่แสวงหาประสบการณ์ชีวิต โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมจริงๆ มากกว่าการอ่านหนังสือหรือนั่งนึกคิดเอาเองตามลำพัง ชอบเด่น ชอบดัง แต่งตัวดีพิถีพิถัน เป็นคนเปิดเผย ชอบการเปลี่ยนแปลงพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ใหม่อยู่เสมอ ชอบเผชิญหน้ากับปัญหาต่างๆ ชอบทำอะไรโดยไม่วางแผนล่วงหน้า ชอบนำตัวเองไปผจญกับ สิ่งแวดล้อม หรือกับบุคคลอื่น โดยทั่วไป ชอบสมาคม การเข้าร่วมกลุ่ม สังคมเก่ง ไม่ชอบอะไรที่ซ้ำซาก-จำเจ สนใจและตื่นตัวต่อสิ่งแวดล้อม เปลี่ยนแปลงความเคยชินหรือลักษณะนิสัยของตนเองได้ง่าย เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป สนใจสิ่งต่างๆ ง่าย แต่ความสนใจไม่ค่อยยั่งยืน ชอบความตื่นเต้น มีอารมณ์อ่อนไหวเร็ว การแสดงออกซึ่งอารมณ์เห็นได้ชัดเจน ไม่ว่า ดีใจ เสียใจ เศร้า โศก โกรธ เบื่อง่าย ปรับตัวเก่ง อารมณ์ดี มีไมตรีจิตร มีความเป็นมิตร ชอบแสดงตนชอบอยู่ในหมู่เพื่อน สนใจสิ่งแวดล้อม ชอบแสดงความรู้สึก ชอบทำกิจกรรม นิยมเชื่อโดยการพิสูจน์ ไม่มีเกณฑ์แน่นอนตายตัวในการปรับตัวและการปฏิบัติตน ถ้าเกิดความขัดข้องใจจะปรับตัวในรูปก้าวร้าว (Aggression) มักปรับตัวด้วยวิธีที่ชัดเจน มีอุปนิสัยที่เปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม พร้อมทั้งจะเปลี่ยนเพื่อรับสถานการณ์ใหม่ๆ ปรับตัวได้ดีในสถานการณ์ใหม่ๆ มีความเชื่ออยู่บนรากฐานของความจริงและข้อมูลที่ได้ บุคคลความจริงแห่งโลกภายนอกตัวซึ่งสัมผัสและรู้สึกได้ ชอบการค้นคว้าหาความจริง ไม่พะวงถึงตนเองมากนัก ถือว่าตัวตนไม่ใช่ตัวกูของกู จึงไม่โกรธเกลียด รัก ใครง่าย ๆ ชอบสนุกสนานเฮฮาร่าเริง ชอบเย้าแหย่ เล่นหัวในทำนองเกเรนิดหน่อย แต่หาไม่เจตนาที่จะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนไม่ พูดดังฟังชัด คล่องตัวว่องไว กระฉับกระเฉง พูดคุยเก่ง อื้อวอด ชอบบังคับข่มขู่ให้คนอื่นทำตามใจตน มีอำนาจเหนือคนอื่น ชอบเป็นหัวหน้า ชอบเจ้ากี้เจ้าการในเรื่องต่างๆ ปากค่อออกจะเราะร่า ทำอะไรมักจะโจ่งฉ่าง ตามตามซี้เกรงใจ จึงไม่ใคร่เป็นตัวของตัวเอง ไม่ชอบขัดใจคน เอาอย่างไรเอากัน ไม่ใคร่พิจารณาอะไรอย่างรอบคอบถี่ถ้วน สังคมเขาทำกันอย่างไรก็ทำตามเขาอย่างนั้นด้วยความสบายใจ ไม่ต้องฝืนใจทำ ไม่เป็นพวกขัดสังคม พวกนี้ไม่ว่าจะเป็นด้านความคิด อารมณ์ และการกระทำต่าง ๆ จะเกี่ยวข้องกับแต่เรื่องภายนอกตัวเองเป็นส่วนใหญ่ ความคิด และมโนคติต่างๆจะมุ่งไปแต่เรื่องที่เป็นความจริงทั้งสิ้น ไม่มาเรื่องเพื่อฝืนที่เลื่อนลอย พอใจสบายใจในเรื่องที่มีระเบียบแบบแผนและขนบธรรมเนียมที่กำลังถือปฏิบัติกันอยู่

สรุปบุคลิกภาพแสดงตัวเป็นข้อๆ ให้มองได้ง่ายขึ้นดังนี้

1. ถือคนส่วนมากในสังคมเป็นศูนย์กลาง ไม่ถือตัวเองเป็นหลัก เป็นพวกว่าอะไรว่าตามกัน ไปไหนไปกัน ไม่ทำอะไรตามใจตัว.
2. ชอบการทำงานเป็นหมู่เป็นพวก เป็นนักประชาธิปไตย ไม่ขัดแย้งมติของที่ประชุม
3. คิดและทำตามหลักความจริง-ตามข้อมูลต่างๆ ที่ได้มาจริง ๆ ทำไปตามแบบแผนที่เขาทำกันไม่ชอบฝ่าฝืนระเบียบ
4. ไม่สนใจตัวของตัวเองมากนัก
5. เป็นคนทันสมัย สมัยเปลี่ยนไปอย่างไรก็เปลี่ยนตามไปด้วย พร้อมทั้งจะเปลี่ยนนิสัยให้เป็นไปตามความเหมาะสม หรือตามสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ไม่ตั้งตนยึดมั่นในอุดมการณ์เก่า ๆ เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้โดยไม่มีความอึดอัดขัดใจแต่อย่างไร
6. มีอารมณ์ดี สนุกสนาน รื่นเริงเป็นอาจีนต์ ไม่เครียดกับความใช้ความคิด ไม่โกรธ ไม่เกลียด ไม่รักใคร่ง่าย ๆ ปรารถนาเปรี้ยวคล่องแคล่ว กินจุ
7. ทำอะไรเอาจริงเอาจัง ทุ่มเทกำลังลงไปทุกอย่าง ถ้างานล้มเหลวไม่สำเร็จก็ไม่เอะอะไวยาววายโทษตัวเองหรือใคร ๆ
8. ไม่ชอบคิดถึงอดีต ไม่ครุ่นคิดเรื่องที่ล่วงแล้วให้เปลืองสมอง
9. ชอบหยอกล้อ ปากเปราะ

มอลโร (Monroe. 1960 : 808) กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว หมายถึง บุคคลที่มีลักษณะโต้ตอบกับภายนอก กระฉับกระเฉง ช่างพูด คิดถึงเรื่องของสังคมและพยายามที่จะมีความเกี่ยวข้องกับสังคมเสมอๆ มักร่วมมือและช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของสังคม

แอลพอร์ท (Allport. 1961 : 7-8) กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว หมายถึง บุคคลที่พุ่งความสนใจออกนอกตัวเอง สนใจบุคคลอื่นหรือสิ่งแวดล้อม ชอบแสดงออก ชอบสมาคมกับบุคคลอื่น เป็นคนเปิดเผยกล้าหาญ ชอบผจญภัยและกระทำการต่างๆ ตามสภาพความเป็นจริงปรับตัวให้เข้ากับ สถานการณ์ใหม่ๆ ได้ ไม่ค่อยวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง ทำอะไรขึ้นอยู่อยู่กับโลกภายนอก คือ ฝึกหัดปฏิบัติจริงเป็นหลัก

ออซูเบล (Ausubel. 1968 : 47) กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ชอบแสดงตัว ชอบเข้าสังคม และสังสรรค์ มีเพื่อนมาก ไม่ชอบอ่านหนังสือหรือศึกษาโดยลำพัง ชอบกิจกรรมที่สนุกสนานร่าเริงใจ ชอบการเปลี่ยนแปลงไม่จำเจ มองโลกในแง่ดีเป็นคนแสดงอารมณ์และความรู้สึกเปิดเผย มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมก้าวร้าว

สตอม (Strom. 1969 : 215) กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว หมายถึง บุคคลซึ่งสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพและยังช่วยชักจูงคนอื่นให้เห็นค่านิยมอันนี้ด้วย

มลวิภา สุวรรณมาลัย (2514 : 39) กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่สนใจคนอื่นและโลกภายนอก ไม่ใคร่ห่วงตนเอง ชอบความสนุกสนานร่าเริงและการสมาคม ปรับตัวให้กับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ง่ายไม่ค่อยวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง เป็นคนกล้าหาญ รื่นเริงทำอะไรมี จุดมุ่งหมาย มีข้อมูลให้เห็น ความประพฤติของเขาถือหลักความจำเป็นและสิ่งที่เป็นอยู่

กาญจนา ควรสุม (2516 : 98) กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว หมายถึง ลักษณะของบุคคลซึ่งสนใจในคนอื่นและโลกภายนอก เป็นพวกที่มีกำลังมาก ข่างพูด ถือดี ยืนหยัด มีการกระทำที่หุนหัน ใจเร็ว และสามารถทำตนเองให้เป็นที่ยอมรับของสังคมได้ดี

ซูซีฟ อ่อนโลกสูง (2516 : 7) กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่พุ่งความสนใจออกนอกตนเอง เมื่อมีสิ่งเร้า ลักษณะดังกล่าวจะปรากฏมาในรูป พฤติกรรมต่างๆ เช่น สนใจบุคคลอื่นหรือสิ่งแวดล้อม ชอบแสดงออก ชอบการสมาคมกับผู้อื่น เข้ากับคนอื่น ได้ง่าย เปิดเผย กล้าหาญ ชอบผจญภัย ทำอะไรตามสภาพความเป็นจริง

นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม (2519) กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว หมายถึง ลักษณะที่ บุคคลแสดงออกด้วยการสนใจคนอื่นและโลกภายนอก ไม่ค่อยห่วงตนเอง ชอบความสนุกสนาน รื่นเริง และการสมาคม ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ง่าย เป็นคนกล้าหาญ ร่าเริง ทำอะไรมี จุดมุ่งหมาย มองโลกในแง่ดีและเป็นคนแสดงอารมณ์และความรู้สึกอย่างเปิดเผย

บุคลิกภาพการเก็บตัว

จุง (สถิติ วงศ์สวรรค์. 2544 : 61-63 ; อ้างอิงจาก Jung. 1875-1961) บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว หมายถึง เป็นบุคคลประเภทชอบอยู่โดดเดี่ยว ชอบอยู่ตามลำพัง ชอบแยกตัวออกจากสังคม ชอบทำงานคนเดียว ใช้ความคิดของตนเองเป็นหลักในการสำรวจตัวเอง ควบคุมตนเอง คิดแต่เรื่องที่ เกี่ยวกับตนเอง สนใจเฉพาะเรื่องของตน ไม่ค่อยกล้าแสดงตัวต่อชุมชน มักเก็บความทุกข์ไว้กับตนเอง เก็บความรู้สึกเก่งไม่ค่อยจะแสดงออก มักจะหวาดระแวง มีความกดดันทางอารมณ์ มีลักษณะเป็นหนอนหนังสือ ไม่ชอบสังคม (ไม่ชอบการสมาคม) ไม่ชอบติดต่อกับคนหมู่มาก ไม่ชอบทำตัวเด่นเมื่อออกสังคม ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนแปลงยาก ชอบทำอะไรตามระเบียบกฎเกณฑ์ แบบแผนของสังคม มีหลักการที่แน่นอนในการที่จะควบคุมตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมาก ทำอะไรมักขึ้นอยู่กับความคิดของตนเองเป็นใหญ่ ถือเอาความคิดของตนเองเป็นหลักเสมอ ถือเอาความคิดของตนเองเป็นใหญ่ ยึดถือตัวเองเป็นใหญ่ มักทำหรือคิดโดยผูกพันกับตนเองมากกว่าผู้อื่น หรือสิ่งแวดล้อมอื่น สนใจแต่เรื่องของตนเองมากกว่าสิ่งอื่น หรือบุคคลอื่นที่อยู่รอบข้าง ชอบนั่งคิด ชอบฝัน เก็บความรู้สึกไม่แสดงอารมณ์ใต้อารมณ์แล้วจึงทำ ปรับตัวได้ค่อนข้างยาก เห็นแก่ตัว ถ้ามีความรู้สึกขัดแย้งและเกิดความคับข้องใจจะ ปรับตัวในรูปของการถดถอย (Withdrawal) การหลบหนี แยกตัวออกจากสังคม มักเป็นคนเก็บตัว เป็นพวกที่มีความคิด ความรู้สึกทางใจ และการกระทำหรือ พฤติกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องของตัว ไม่ค่อยคำนึงถึงความจริงของโลกภายนอก นอกจากความจริงนั้น ๆ จะเผชิญไปพร้อมกับความคิดของตนเองเข้า จะทำการงานอะไรมักพิจารณาอย่างรอบคอบ สุขุม คือนหาทางหนีทีไล่ให้ดีเสียก่อน เป็นพวกที่มีหัวรุนแรงทั้งทางความคิด ความรู้สึก และทางการกระทำ เป็นคนเจ้าปัญญาและชอบฝัน มีอารมณ์ เบา ลึก โกรธ เกลียด รังง่าย แต่ไม่มีใครแสดงออกมาให้เห็นชัด ดูเป็นคนเฉย ๆ บางทีไม่เป็นคนก้าวร้าว โอ้อวดตน ไม่ชอบพู่จาสมาคมกับใคร เวลาเจ็บใจจะเจ็บรุนแรงมาก ไม่ค่อยหายโกรธง่าย ๆ เวลารักก็รักอย่างสุดดีมีลึกซึ้ง ในเรื่องที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ ด้วยเมื่อเกิดเรื่องผิดร้ายเกิดขึ้นมักจะโทษตัวเองจึงทำให้จิตเกิดปมตัวขึ้นได้ง่าย การเลือกคู่ครองนึกถึงแต่จิตใจของตัวเองเป็นเกณฑ์ รักเขาโดยไม่มีเหตุผล ไม่คำนึงถึงฐานะ ชื่อเสียง หรือความหล่อเหลา

สวยงามขอให้ถูกใจเป็นรักได้ทั้งนั้น ไม่พูดจาบาดใจใครคอยระมัดระวังคำพูด วางแผนล่วงหน้าในการทำงาน ไม่ค่อยมีการยืดหยุ่น อะลุ่มอล่วย เป็นบุคคลที่มีมาตรการและกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในการควบคุมอุปนิสัยของตนเองและการปฏิบัติตน เป็นคนที่เชื่อมั่นในตนเองและทุก ๆ อย่างที่กระทำมักจะขึ้นอยู่กับตัวเอง เป็นบุคคลประเภทที่ผูกพันสิ่งต่าง ๆ เข้ากับตัวเองมากกว่าที่จะผูกพันกับสังคม พูดน้อย มีนิสัยขี้อาย กลัวคนอื่นมอง ไม่กล้าทำอะไรมากนัก ชอบอยู่ตามลำพังมากกว่าอยู่ในหมู่เพื่อนฝูง เมื่อเกิดความคับข้องใจมักจะมีพฤติกรรมแบบหลบหนี แยกตัวเองออกไปเสียจากสังคม

สรุปบุคลิกภาพเก็บตัวเป็นข้อ ๆ ให้มองได้ง่ายขึ้นดังนี้

1. ชอบทำงานเงียบ ๆ เพียงคนเดียว ไม่ชอบปรึกษาหารือ ไม่ชอบทำงานเป็นหมู่เป็นพวก แต่มักจะทำงานได้ดีเป็นพิเศษเสียด้วย มีโครงการและวางแผนงานละเอียดลออ แต่ถ้ามีการผิดพลาดก็จะโทษโชคชะตาตัวเองไปจนถึงดินฟ้าอากาศ
2. มีความวิตกกังวลกระทั่งเรื่องไม่เป็นเรื่อง บางเรื่องไม่น่าวิตกทุกซอกทุกก้นก็วิตก เช่น กลัวว่าจะโชคร้าย กลัวคนจะนินทาว่าร้าย กลัวคนจะมองไม่เห็นด้วยและขัดขวาง เวลาจะติดต่อหรือจะทำอะไรวิตกกังวล กลัวจะไม่สำเร็จ
3. ชอบสนใจข่าวลือต่าง ๆ
4. ชอบวิพากษ์วิจารณ์คนอื่น แต่ไม่ยอมคิดนึกตรึกตรองว่างานที่ตัวทำลงไปนั้นดีเลว ผิด ถูก อย่างไรบ้าง
5. ชอบเขียนมากกว่าพูด เพราะเวลาเขียนมีเวลาคิดไตร่ตรองได้ และไม่ต้องเผชิญหน้ากับคนส่วนมาก
6. ชอบนั่งเฉย ๆ นั่งเฝ้าอยู่คนเดียว
7. ชอบให้ออ ยู่ขึ้น ชอบคำชมเชย
8. ถือตนเองเป็นศูนย์กลาง คนอื่นเป็นเพียงส่วนประกอบเท่านั้น

ไอแซก (อุไร สิงโต. 2521 : 4 ; อ้างอิงจาก Eysenck. 1959.) กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว หมายถึง เป็นคนเงียบ แยกตัวออกจากคนอื่น เจ้าระเบียบ ชอบหนังสือ ตำรามากกว่าจะสนทนากับเพื่อน มีแนวโน้มที่จะวางแผนล่วงหน้า ไม่ไว้วางใจในเหตุการณ์ ไม่ชอบความตื่นเต้น ดำเนินชีวิตประจำวันด้วยความเคร่งเครียด เอาจริงเอาจัง ชอบแบบของชีวิตที่เป็นพิธีรีตอง ควบคุมอารมณ์นาน ๆ ครั้งจึงจะมีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่เสียอารมณ์ง่าย เป็นคนซื่อสัตย์บางครั้งมองโลกในแง่ร้ายให้ค่านิยมสูงกับจริยธรรม

นรินทร์ แจ่มจรัส (2515 : 6) กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว หมายถึง ลักษณะของบุคคลซึ่งเมื่ออยู่ในสิ่งแวดล้อม หรือมีสถานการณ์อันใดอันหนึ่งเกิดขึ้นแล้ว มักจะตัดสินใจโดยยึดตนเองเป็นสำคัญ ไม่ตามคนอื่น จะทำอะไรแล้วมักจะทำตามมาตรฐานและหลักการ เป็นพวกที่ขาดความยืดหยุ่น ขี้อาย ปรับตัวออก เป็นผู้ที่สนใจเอาใจใส่ตัวของตัวเอง มีการวิพากษ์วิจารณ์ตัวเอง การปรับตัวของพวกนี้มักทำโดยการหลบหนี และการเพ้อฝัน

อัจฉรา เปรมเปื่องเวส (2517 : 7) กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว หมายถึง เป็นบุคลิกภาพที่ตรงกันข้ามกับบุคลิกภาพแสดงตัว คือ เป็นลักษณะของบุคคลที่ค่อนข้างเก็บตัว

ทำอะไรเต็มไปด้วยความระมัดระวัง และมักมีแผนการล่วงหน้า อาจเป็นคนเอาจริงเอาจัง เจ้าระเบียบ ไม่ใคร่แสดงความวู่วาม ไม่ชอบกิจกรรมที่ตื่นเต้นโลดโผน อาจมองโลกในแง่ร้าย

อุไร สิงห์โต (2521 : 12) กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ชอบเก็บตัว เป็นคนเงียบ แยกตัวจากผู้อื่น ชอบอ่านหนังสือมากกว่าจะสนทนากับเพื่อน ทำอะไรเต็มไปด้วยความระมัดระวังและมักมีแผนการล่วงหน้า เจ้าระเบียบ เป็นต้นชื้อตรง ขี้อาย ไม่ชอบความตื่นเต้น ควบคุมอารมณ์ไม่ใคร่แสดงอารมณ์วู่วาม อาจมองโลกในแง่ร้าย ให้คำนึงกับจริยธรรมสูง

ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพเป็นทฤษฎีที่พยายามอธิบายถึงและสรุปลักษณะโครงสร้าง และการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลให้เป็นระบบ มีแบบแผนรัดกุม เข้าใจได้ ซึ่งแต่ละทฤษฎีจะมีหลักการ เหตุผล และความเชื่อที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งโสภา ชูพิกุลชัย (2529 : 100 – 105) ได้เสนอการจัดระบบของทฤษฎี บุคลิกภาพไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีแบ่งประเภท (Type Theory)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่าบุคลิกภาพของมนุษย์สามารถแบ่งเป็นหมู่ หรือพวกได้ (Hilgard. 1962 : 468) นักจิตวิทยากลุ่มนี้ที่สำคัญได้แก่ จุง (Jung) เป็นต้น

1.1 จุง (Monte. 1995 : 316 - 323 ; citing Jung. 1917. *Two essays on analytical psychology*.) ได้ศึกษาจิตวิทยาในชื่อว่าทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Analytical Psychology) โดยเน้นถึงความสำคัญของ จิตใต้สำนึก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1.1 โครงสร้างของบุคลิกภาพ โครงสร้างของบุคลิกภาพตามแนวคิดของจุง ได้แก่

1.1.1.1 อีโก้ (Ego) คือ จิตสำนึก ประกอบด้วยการรับรู้ ความจำ ความรู้สึกนึกคิด

1.1.1.2 จิตใต้สำนึกส่วนบุคคล (Personal Unconscious) คือ ประสบการณ์หรือความจำต่าง ๆ ที่ถูกเก็บกด หรือลืมไป แต่สามารถดึงขึ้นมาอยู่ในจิตสำนึกได้

1.1.1.3 จิตใต้สำนึกสะสม (Collective Unconscious) คือ จิตใต้สำนึกที่ถูกสะสมหรือได้รับการถ่ายทอดมาตั้งแต่อดีต

1.1.1.4 เซโดว์ (Shadow) คือ ความรู้สึกนึกคิดที่ติดตัว เป็นสิ่งที่ถูกเก็บภายในจิตใต้สำนึก เช่น ความก้าวร้าว

1.1.1.5 แอนิมัส และแอนนิมา (Animus & Anima) คือ บุคคลมีลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายอยู่ในตัว

1.1.1.6 เพอร์โซนา (Persona) คือ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกตามความต้องการของสังคม

1.1.2 ประเภทของบุคลิกภาพ (Feist. 1990 : 172-173 ; citing jung. 1961. *Memories, dream, reflections*. P. 188) จุงได้แบ่งบุคลิกภาพเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1.2.1 บุคลิกภาพประเภทเก็บตัว (Introvert Personality) มีลักษณะที่เห็นได้ชัด คือ ไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับคนอื่น ยึดมั่นในความคิดของตนเองเป็นหลัก ชอบคิด ช่างฝัน

1.1.2.2 บุคลิกภาพชอบแสดงตัว (Extrovert Personality) มีลักษณะที่เห็นได้ชัด คือ เปิดเผย สนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว ร่าเริง ชอบสัมพันธ์กับผู้อื่น

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะนิสัย (Trait Theory)

ทฤษฎีนี้อธิบายบุคลิกภาพโดยพิจารณาคุณลักษณะ และพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งแต่ละคนจะแสดงออกแตกต่างกัน (Hilgard. 1962 : 472) นักจิตวิทยากลุ่มนี้ที่สำคัญได้แก่ ออลพอร์ต (Allport), แคทเทล (Cattell), ไอสแน็ค (Eysenck) และดิกแมน (Digman) เป็นต้น

2.1 แอลพอร์ต (Hilgard. 1962 : 472 ; citing Allport. 1961. *Pattern and growth in personality.*) มีแนวคิดที่ว่า บุคลิกภาพของบุคคลถูกกำหนดโดยลักษณะ (Traits) ได้แก่

2.1.1 ลักษณะ (Traits) แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1.1.1 ลักษณะร่วม (Common Traits) ได้แก่ ลักษณะที่บุคคลมีร่วมกันในแต่ละวัฒนธรรม

2.1.1.2 ลักษณะเฉพาะบุคคล (Individual Traits) ได้แก่ ลักษณะที่แท้จริงของแต่ละบุคคล เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

2.1.2 บุคลิกภาพของบุคคลตามแนวคิดของแอลพอร์ต (Hjelle & Ziegler. 1992 : 247 - 248 ; citing Allport. 1961. *Pattern and growth in personality.* P. 366) แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1.2.1 บุคลิกภาพตามลักษณะเด่น (Cardinal Dispositions) ได้แก่ ลักษณะที่แสดงเด่นชัดว่าเหมือนบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

2.1.2.2 บุคลิกภาพกลาง ๆ (Central Dispositions) ได้แก่ ลักษณะร่วมที่มีเหมือนกับคนอื่น ๆ เช่น ความรับผิดชอบ การรู้จักหน้าที่

2.1.2.3 บุคลิกภาพย่อย ๆ (Secondary Dispositions) ได้แก่ ลักษณะของบุคคลที่จะกระทำต่อสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น เจตคติ ความสนใจเรื่องต่าง ๆ อาทิ การแต่งกาย การกิน เป็นต้น

2.2 แคลเทล (Schultz & Schultz. 1998 : 253-255 ; citing Cattell. 1965. *The scientific analysis of personality.*) ได้กล่าวถึงโครงสร้างของบุคลิกภาพโดยใช้วิธีการทางสถิติ คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบซึ่งเขาได้จำแนกประเภทของลักษณะ (Traits) ดังนี้

2.2.1 ลักษณะผิว (Surface Traits) กับลักษณะต้นตอ (Source Traits)

2.2.1.1 ลักษณะผิว (Surface Traits) ได้แก่ ลักษณะที่เห็นได้ชัดเจน

2.2.1.2 ลักษณะต้นตอ (Source Traits) ได้แก่ ลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล ลักษณะนี้เป็นตัวกำหนดลักษณะพื้นผิว โดยแคลเทลได้จำแนกลักษณะต้นตอ (Source Traits) เป็น 16 ลักษณะ ได้แก่

1. ชอบออกสังคม	-	เก็บตัว
2. สถิติปัญญาสูง	-	สถิติปัญญาต่ำ
3. อารมณ์มั่นคง	-	อารมณ์อ่อนไหว
4. รักษาสิทธิของตน	-	สุภาพ
5. ทำตามสบาย	-	สุขุมมีสติ
6. มีธรรมะ	-	เห็นแก่ได้
7. กล้าสังคม	-	ขี้อาย
8. จิตใจอ่อนไหว	-	จิตใจมั่นคง
9. หวาดระแวง	-	มีความเชื่อมั่น
10. เพ้อฝัน	-	ลงมือปฏิบัติ
11. ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม	-	มั่นคงเปิดเผย
12. หวาดหวั่น	-	ประสาทมั่นคง
13. นักทดลอง	-	นักอนุรักษ์
14. ฟุ้งตนเอง	-	ฟุ้งกลุ่ม
15. ควบคุมตนเองได้	-	ไม่มีกฎเกณฑ์
16. เคร่งเครียด	-	อารมณ์ผ่อนคลาย

2.2.2 ชีววิทยา (Constitutional Traits) กับ ลักษณะทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Traits)

2.2.2.1 ลักษณะที่เป็นผลจากชีวภาพ (Constitutional Traits) ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดมาจากลักษณะทางชีววิทยาของบุคคล

2.2.2.2 ลักษณะที่เป็นผลจากสิ่งแวดล้อม (Environmental Traits) ได้แก่ ลักษณะของบุคคลที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมหรือสภาพสังคมเป็นตัวกำหนด

2.2.3 ความสามารถ (Ability), อารมณ์ (Temperament) กับ ลักษณะด้านแรงขับ (Dynamic Traits)

2.2.3.1 ความสามารถ (Ability) หมายถึง ทักษะหรือความชำนาญของบุคคลในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เช่น ความถนัดทางดนตรี การใช้เครื่องมือ

2.2.3.2 อารมณ์ (Temperament) หมายถึง อารมณ์ของคน ซึ่งอารมณ์จะเป็นตัวทำให้เกิดพฤติกรรม

2.2.3.3 ลักษณะด้านแรงขับ (Dynamic Traits) เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

2.2.4 ลักษณะร่วม (Common Traits) กับ ลักษณะเฉพาะ (Unique Traits)

2.2.4.1 ลักษณะร่วม (Common Traits) คือ ลักษณะของบุคคลที่เหมือนกันในวัฒนธรรมเดียวกัน เช่น ความภาคภูมิใจ การแสดงออก

2.2.4.2 ลักษณะเฉพาะ (Unique Traits) คือ ลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล

2.3 ไอแซก (Eysenck. 1970) ได้จัดมิติบุคลิกภาพเป็น 2 มิติในระยะแรก ๆ โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ คือ มิติแสดงตัว - เก็บตัว กับ มิติอารมณ์แปรปรวน - อารมณ์มั่นคง ซึ่งแบ่งเป็นคุณลักษณะ 4 ด้าน ดังนี้ (Hjelle & Ziegler. 1992 : 281 ; citing Eysenck. 1975. *The inequality of man.*)

2.3.1 อารมณ์มั่นคง - แสดงตัว ได้แก่ เป็นผู้นำ อิสระ ชอบสบาย รับผิดชอบ ชอบคุยออกหน้าออกตา ชอบสังคม

2.3.2 อารมณ์มั่นคง - เก็บตัว ได้แก่ สุขุม เยือกเย็น ไวใจได้ ควบคุมตนเองได้ดี สงบ ไตร่ตรอง ระมัดระวัง ตามใจ

2.3.3 อารมณ์แปรปรวน - แสดงตัว ได้แก่ ใจน้อย หงุดหงิด ก้าวร้าว ตื่นเต้น ไม่แน่นอน หุนหัน มองโลกในแง่ดี กล่องแคล่ว

2.3.4 อารมณ์แปรปรวน - เก็บตัว ได้แก่ เจ้าอารมณ์ มีสติ วิตกกังวล ไม่ยืดหยุ่น มองโลกในแง่ร้าย สงบเสถียร ไม่ชอบสังคม เงียบ

ต่อมาไอแซกได้ปรับปรุงลักษณะบุคลิกภาพโดยจัดเป็น 3 มิติ (Schultz & Schultz. 1998 : 268 - 270 ; citing Eysenck. 1985. *Personality and individual differences : A natural science approach.*) ดังนี้

1. แสดงตัว / เก็บตัว (Extraversion / introversion : E) บุคคลที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวจะเป็นผู้ที่โน้มเอียงในการชอบเข้าสังคม มีความกระตือรือร้น กล้าแสดงออก ชอบผจญภัย ส่วนบุคคลที่มีบุคลิกเก็บตัวเป็นผู้มีลักษณะตรงกันข้ามกับการแสดงตัว

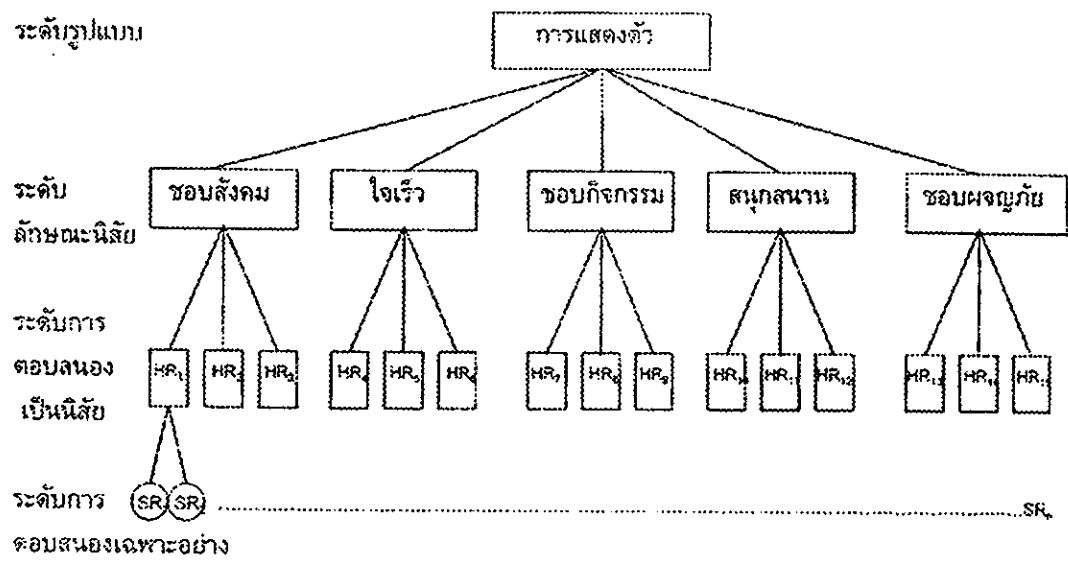
2. อารมณ์แปรปรวน / อารมณ์มั่นคง (Neuroticism / emotional stability : N) บุคคลที่มีอารมณ์แปรปรวนจะมีลักษณะวิตกกังวล ซึมเศร้า อารมณ์เปลี่ยนแปลงโดยไม่มีเหตุผล รวมทั้งเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ

3. พฤติกรรมทางจิต / บังคับตนเอง (Psychoticism / impulse control : P) บุคคลที่มีพฤติกรรมทางจิตเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงในทางก้าวร้าว ต่อต้านสังคม เอาแต่ใจตนเอง ซึ่งบุคลิกภาพเช่นนี้จะก่อให้เกิดปัญหาสังคม โดยแต่ละมิติมีพฤติกรรมดังนี้

ตาราง 1 แสดงมิติของบุคลิกภาพ

Extraversion / introversion	Neuroticism / emotional stability	Psychoticism / impulse control
ชอบสังคม	วิตกกังวล	ก้าวร้าว
สนุกสนาน	ซึมเศร้า	เฉยเมย
ชอบกิจกรรม	รู้สึกผิด	ยึดตนเอง
กล้าแสดงออก	ความภูมิใจต่ำ	เอาแต่ใจ
ชอบคิด	มั่นคง	หุนหัน
อิสระ	ไม่มีเหตุผล	ต่อต้านสังคม
เป็นผู้นำ	ประหม่า	ความคิดสร้างสรรค์
ชอบผจญภัย	อารมณ์เสีย	ตามใจ

การจัดระบบระดับชั้นบุคลิกภาพ ไอแซงค์ได้จัดระบบชั้นบุคลิกภาพ (Eysenck & Eysenck. 1969 : 40 - 41) ว่าบุคลิกภาพประกอบด้วยพฤติกรรม 4 ระดับ โดยจัดจากระดับต่ำถึงสูงที่สุด ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ตัวอย่างแสดงการจัดระดับชั้นบุคลิกภาพ

2.3.2.1 ระดับที่ต่ำที่สุด คือ ระดับการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Responses) ใช้สัญลักษณ์ SR₁, SR₂, SR₃, SR_n พฤติกรรมในระดับนี้ คือ การแสดงออก (Acts) ต่างๆ เช่น การตอบสนองต่อการทดสอบในการทดลองต่างๆ การตอบสนองต่อประสบการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันพฤติกรรมนี้สามารถสังเกตเห็นได้อาจเป็นลักษณะ (Characteristics) ของบุคคลหรือไม่ก็ได้

2.3.2.2 ระดับที่สอง คือ ระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย (Habitual Responses) ใช้สัญลักษณ์ $HR_1, HR_2, HR_3, \dots, HR_n$ พฤติกรรมในระดับนี้ คือ การตอบสนองเฉพาะอย่าง ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะเกิดขึ้นซ้ำภายใต้เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

2.3.2.3 ระดับที่สาม คือ ระดับนิสัย (Traits) ใช้สัญลักษณ์ $T_1, T_2, T_3, \dots, T_n$ พฤติกรรมในระดับนี้เป็นพฤติกรรมมาจาก HR เป็นองค์ประกอบของกลุ่มโครงสร้างลักษณะนิสัย ที่ขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สามารถสังเกตได้ของ HR ตัวอย่างลักษณะนิสัย เช่น ชอบสังคม สนุกสนาน เป็นต้น

2.3.2.4 ระดับที่สี่ คือ ระดับบุคลิกภาพ (Types) ซึ่งจัดระบบมาจากลักษณะนิสัย หลาย ๆ ลักษณะที่รวมกันในตัวบุคคลทำให้บุคคลนั้นมีบุคลิกภาพแบบใดแบบหนึ่ง

2.3.3 เครื่องมือวัดบุคลิกภาพของไอแซกส์ ในการศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพนั้น ไอแซกส์ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพหลายฉบับด้วยกัน ซึ่งแบบทดสอบต่าง ๆ นั้นต่างได้รับความนิยมในการนำมาใช้สำหรับวัดบุคลิกภาพในงานวิจัยเป็นจำนวนมาก (Pervin. 1993 : 283) ได้แก่

2.3.3.1 แบบสำรวจบุคลิกภาพมอดสเลย์ (The Maudsley Personality Inventory)

2.3.3.2 แบบสำรวจบุคลิกภาพของไอแซกส์ (Eysenck Personality Inventory : EPI)

2.3.3.3 แบบสำรวจบุคลิกภาพเด็กของไอแซกส์ (Junior Eysenck Personality Inventory : JEPI)

2.3.3.4 แบบสอบถามบุคลิกภาพของไอแซกส์ (Eysenck Personality Questionnaire : EPQ)

2.3.3.5 แบบสอบถามบุคลิกภาพของไอแซกส์ฉบับปรับปรุง (Eysenck Personality Questionnaire - Revised : EPQ - R)

2.4 ดิกแมน (ลัวิน สายยศ. 2538 : 70 ; อ้างอิงจาก Digman. 1989. *Five Robust Trait Dimension Development, validity and utility.*) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพโดยได้สรุปบุคลิกภาพว่ามีอยู่ 5 อย่าง ดังนี้

2.4.1 การแสดงตัว (Extraversion) คือ ชอบการผจญภัย ชอบเข้าสังคม เปิดเผย ข้างพูด ตรงไปตรงมา

2.4.2 ด้านซื่อตรงต่อหน้าที่ (Conscientiousness) คือ มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ใฝ่หาความรู้ ใฝ่หาได้ พึ่งพาได้

2.4.3 ด้านสุภาพอ่อนโยน (Agreeableness) คือ มีความเป็นมิตร ให้ความร่วมมือ สุภาพ เรียบร้อย ให้ความอบอุ่น อ่อนโยน

2.4.4 ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability) คือ มีลักษณะสุขุมเยือกเย็นหนักแน่น มั่นคง จิตใจสงบ

2.4.5 ด้านสติปัญญา (Intellect) คือ มีลักษณะฉลาด มองการณ์ไกล คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รับฟังเหตุผล

3. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Dynamic Theory)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่าบุคลิกภาพมีความเปลี่ยนแปลงไม่คงที่ สิ่งที่มีมาแต่กำเนิดนั้นมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของบุคลิกภาพ (Hilgard. 1962 : 483) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ ได้แก่ ฟรอยด์ (Freud)

3.1 ฟรอยด์ (Feist. 1990 : 31 - 41 ; citing Freud. 1933 / 1964. *New introductory lectures on psychoanalysis.*) มีแนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ดังนี้

3.1.1 ระดับจิตของมนุษย์ ฟรอยด์กล่าวว่าจิตของมนุษย์ประกอบด้วย 2 ระดับ ได้แก่

3.1.1.1 ระดับจิตไร้สำนึก (Unconscious) คือ ระดับที่ความทรงจำของคนเราได้ถูกเก็บกดไว้ และจะไม่สามารถฟื้นขึ้นมาโดยง่าย

3.1.1.2 ระดับจิตสำนึก (Conscious) คือ ระดับที่เราารู้เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราและสิ่งที่เราคิด

3.1.2 โครงสร้างของบุคลิกภาพ (Schultz & Schultz. 1998 : 48 - 50 ; citing Weiton. 1992. *Psychology : Themes & Variations.* P. 482) ฟรอยด์แบ่งโครงสร้างของจิตเป็น 3 ส่วน ได้แก่

3.1.2.1 อิด (Id) เป็นส่วนที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด จะแสดงออกตามธรรมชาติตามสัญชาตญาณ กล่าวคือเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เช่น ความต้องการทางเพศ

3.1.2.2 อีโก้ (Ego) เป็นส่วนของความมีเหตุผล อีโก้จะมีหน้าที่ยับยั้งและควบคุมความต้องการของอิด ให้แสดงออกในทางที่เหมาะสม อิดกับอีโก้มีความแตกต่างกัน คือ อิดจะตอบสนองความพึงพอใจของบุคคล แต่อีโก้จะควบคุมการแสดงพฤติกรรมให้เหมาะสม

3.1.2.3 ซุปเปอร์อีโก้ (Superego) เป็นส่วนที่ควบคุมให้บุคคลแสดงพฤติกรรม โดยยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม ซุปเปอร์อีโก้จะบังคับให้บุคคลรู้จักทำในสิ่งที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

4. ทฤษฎีส่วนร่วมทางกายและจิตใจ (Organismic Theory)

ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่า ในการศึกษาบุคลิกภาพจะต้องศึกษาบุคคลโดยส่วนรวมทั้งหมด และเชื่อว่ามนุษย์มีพื้นฐานของความดีควรได้รับการพัฒนาในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (วันดี ระเจริญ. 2531 : 120) นักจิตวิทยาในทฤษฎีนี้ ได้แก่ มาสโลว์ (Maslow) และโรเจอร์ (Roger)

4.1 มาสโลว์ (Carison. 1990 : 656 ; citing Maslow. 1970. *Motivation and personality.*) มีความคิดที่มนุษย์มีแนวโน้มที่จะแสวงหาสิ่งที่ดีงาม และต้องการพัฒนาบุคลิกภาพไปสู่จุดที่สมบูรณ์ โดยแนวคิดที่สำคัญของเขา คือ ทฤษฎีลำดับขั้นของแรงจูงใจ (Maslow's Hierarchical theory of motivation) (Carducci. 1998 : 184 - 186 ; citing Maslow. 1962. *Toward a Psychology of Being.*) ซึ่งกล่าวว่า แรงจูงใจมีลำดับขั้นตั้งแต่ขั้นต่ำจนถึงขั้นสูง ดังนี้

4.1.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เพื่อที่จะใช้ในการดำรงชีวิต

4.1.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะรักษาชีวิตของตนให้มีความปลอดภัย

4.1.3 ความต้องการความรักและเป็นเจ้าของ (Belongingness and love Needs) เป็นความต้องการที่ให้ผู้อื่นรัก และได้รับรักผู้อื่น

4.1.4 ความต้องการที่จะเป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่อง (Esteem Needs) เป็นความต้องการที่จะมีชื่อเสียงเป็นที่ยกย่องนับถือ

4.1.5 ความต้องการที่จะตระหนักในความสามารถของตนเองหรือรู้จักตนเอง (Self – Actualization Needs) เป็นความต้องการที่จะรู้ถึงระดับความสามารถสูงสุดของตน

4.2 โรเจอร์ (Feist. 1990 : 914 – 616 ; citing Rogers. 1959. *A Theory of therapy, personality, and interpersonal relationship, as developed in the client – centered framework.*) มีความเชื่อว่าการที่บุคคลมีบุคลิกภาพแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับรับรู้ตนเอง (Self Concept) โรเจอร์แบ่งตัวตนของบุคคลเป็น 3 แบบ ดังนี้

4.2.1 ตนที่ตนมองเห็น (Self concept) คือ ภาพตามที่ตนมองเห็น

4.2.2 ตนที่เป็นจริง (Real self) คือ ลักษณะที่เป็นจริงของบุคคล

4.2.3 .ตนตามอุดมคติ (Ldeal self) คือ สิ่งที่บุคคลอยากเป็น

5. ทฤษฎีที่เน้นทางสังคมและสิ่งแวดล้อมของสังคม

ทฤษฎีนี้เชื่อว่า สิ่งแวดล้อมมีความสำคัญและมีอิทธิพลโดยตรงต่อบุคลิกภาพของบุคคล (โสภา ชูพิกุลชัย. 2529 : 169) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ได้แก่ แอดเลอร์ (Adler) และฟรอมม์ (Fromm)

5.1 แอดเลอร์ (Hjelle & Ziegler. 1992 : 141 – 152 ; citing Adler. 1964. *Social interest Achallenge to mankind.*) มีแนวคิดที่ว่าสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของมนุษย์ โดยเชื่อว่าอิทธิพลของสังคมและสัมพันธภาพระหว่างบุคคลมีความสำคัญในการสร้างบุคลิกภาพ ดังนี้

5.1.1 ปมด้อย (Striving for Superiority) มนุษย์ทุกคนอยากมีความเด่นอย่างใดอย่างหนึ่งแตกต่างกันไป

5.1.2 ปมด้อย (Inferiority Feelings) หากคนเรามีปมด้อยก็จะแสวงหาแนวทางชดเชยปมด้อยด้วยการสร้างปมด้อย

5.1.3 วิถีชีวิต (Style of life) คือ แบบแผนในการดำรงชีวิตของบุคคลซึ่งแต่ละบุคคลจะแตกต่างกัน

5.1.4 ความสนใจสังคม (Social interst) มนุษย์มีความปรารถนาที่จะมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นในสังคม

5.1.5 ประสบการณ์ในวัยเด็ก (Birth Order) ประสบการณ์ในวัยเด็กมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของบุคคลเมื่อเขาเติบโตขึ้น

5.2 ฟรอมม์ (Monte. 1995 : 589 – 593 ; citing Fromm. 1947. *Man for himself.*) มีความเชื่อว่าสังคมกำหนดแนวทางในการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ โดยฟรอมม์ ได้แบ่งบุคลิกภาพของมนุษย์ออกเป็น 5 ประเภท ดังต่อไปนี้

5.2.1 ประเภทเอาเปรียบผู้อื่น (Receptive Orientation) มีลักษณะต้องอาศัยผู้อื่น รู้สึกอ่าวว่าง ช่วยตนเองไม่ได้

5.2.2 ประเภทสะสม (Hoarding Orientation) มีลักษณะต้องการเป็นเจ้าของ ทำตามกฎระเบียบ ประหยัด

5.2.3 ประเภทขูดรีด (Exploitation Orientation) มีลักษณะชอบเอาเปรียบผู้อื่น ก้าวร้าว

5.2.4 ประเภทตลาด (Marketing Orientation) มีลักษณะนับถือวัตถุนิยมมากกว่าบุคคล

5.2.5 ประเภทผลผลิต (Product Orientation) มีลักษณะรักตนเอง ถ้อยที่ถ้อยอาศัย

งานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย ใช้ทฤษฎีแบ่งประเภท (Type Theory) ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะนิสัย (Trait Theory) และทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Dynamic Theory) ในการศึกษาคุณลักษณะบุคลิกภาพ แสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และคุณลักษณะของบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ผู้วิจัยได้สรุปคุณลักษณะบุคลิกภาพการแสดงตัว และบุคลิกภาพการเก็บตัว โดยประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

บุคลิกภาพการแสดงตัวมี 5 คุณลักษณะ คือ

1. ชอบสังคม
2. ใจกว้าง
3. ชอบผจญภัย
4. เป็นผู้นำ
5. ชอบอิสระ

บุคลิกภาพการเก็บตัวมี 4 คุณลักษณะ คือ

1. ขี้อาย
2. มองโลกในแง่ร้าย
3. เจ้าอารมณ์
4. เพ้อฝัน

การวัดบุคลิกภาพ

นักจิตวิทยาและนักวัดผลการศึกษาได้พยายามศึกษาค้นคว้าเนื้อหาชีวิต และการสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพให้ได้ผลที่เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง แม่นยำ และเชื่อถือได้ เพราะการวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและวัดได้ยาก เมื่อเทียบกับการวัดสิ่งอื่นๆ ทวี ท่อแก้ว และ อบรม

สันภิบาล. (2517 : 121 – 122) ได้กล่าวว่า ถ้าจะให้การวัดได้ผล มีความเที่ยงตรงสูง ก็ควรจะใช้หลาย ๆ วิธีประกอบกัน วิธีการวัดทั่วๆ ไป มีอยู่ 5 วิธี ดังนี้

1. วิธีการสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมและลักษณะทั่วๆ ไปที่บุคคลแสดงออก มีอยู่ 2 แบบ คือ

1.1 การสังเกตแบบควบคุม เป็นการสังเกตการการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์หนึ่งๆ ที่จัดไว้โดยเฉพาะ

1.2 การสังเกตทั่วไปในชีวิตประจำวัน ที่บุคคลแสดงออกทั้งสองแบบนี้ต้องบันทึกผลตรงตามที่เห็น โดยไม่นำความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้องและผู้สังเกตควรจะได้มีการฝึกฝนเป็นพิเศษจึงจะได้ผลดี

2. วิธีรายงานตนเอง มี 2 แบบ คือ

2.1 การวิเคราะห์ตนเอง เป็นการให้บุคคลประมาณค่าตัวเอง คำถามเป็นแบบปรนัยที่เป็นนามธรรม แล้วแปลผลเข้าสู่มาตรวัด

2.2 การสัมภาษณ์ เป็นการสนทนาระหว่างบุคคล 2 คน อย่างมีจุดหมาย โดยผู้สัมภาษณ์เตรียมคำถามมา และจดบันทึกประมาณค่า ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่วัดตัวว่าถูกทดสอบบุคลิกภาพ

3. วิธีการศึกษาความเห็นจากคนอื่น เป็นวิธีที่ผู้วัดสร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อถามบุคคลอื่นว่ามีความรู้สึกเกี่ยวกับบุคคลนั้นอย่างไร

4. วิธีการใช้แบบทดสอบ เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก โดยมีการสร้างแบบทดสอบซึ่งประกอบด้วยคำถามหรือข้อความหลายข้อซึ่งผู้ทดสอบสร้างขึ้นโดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่วไปเป็นมาตรฐาน หัวข้อคำถามหรือสถานการณ์ที่สร้างขึ้น มักจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่เกี่ยวกับผู้ถูกทดสอบเองหรือสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมที่ทำอยู่เสมอๆ เมื่อตกอยู่ในสภาพนั้นๆ ผู้ถูกทดสอบต้องร่วมมือกับผู้ทดสอบในการตอบแบบทดสอบจึงจะได้ผลตามวัตถุประสงค์

5. วิธีให้สร้างจินตนาการ เป็นวิธีที่ผู้วัดได้จัดสิ่งเร้าขึ้นมาให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนอง เช่น เล่าเรื่องจากรูปที่นำมาให้ดู ให้เติมข้อความที่ไม่สมบูรณ์ให้แสดงออกโดยการ วาดรูป เป็นต้น ซึ่งส่วนแต่ต้องให้ทดสอบที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี

บุญส่ง นิลแก้ว (2519 : 145 – 146) ได้กล่าวถึงการวัดบุคลิกภาพว่า มีใหญ่ ๆ 3 วิธี คือ

1. วิธีสังเกต (Observation) เป็นการเฝ้าดูพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมาในสภาพการณ์หนึ่ง ในระยะเวลาหนึ่ง และทำการจดบันทึกพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมานั้นให้ละเอียดที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ การสังเกตพฤติกรรมนั้นอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์เข้าร่วมด้วย หรือการสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ ให้บุคคลเผชิญ

2. วิธีการประมาณค่า (Rating) โดยการใช้ชุดของข้อความให้บุคคลอื่นกระทำการประเมินตัดสินพฤติกรรมของคนหนึ่ง ๆ ตามข้อความที่กำหนดให้ ซึ่งให้ผู้ประเมินนั้นพิจารณาบุคคลนั้นแล้วนำมาเช็กใน สเกล (scale) ของข้อความแต่ละข้อตามปกติ สเกลของข้อความหนึ่ง ๆ จะจัดสเกลได้ 4 – 5 สเกล วิธีนี้จะได้ผลเป็นที่เชื่อถือได้ ถ้าใช้พิจารณาหลาย ๆ ด้าน

3. การทดสอบ (Testing) เป็นการให้แบบทดสอบให้บุคคลตอบสนองบุคลิกภาพของตน แบบทดสอบที่ใช้วัดบุคลิกภาพแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือชนิดที่เป็นแบบสำรวจที่ประกอบด้วยข้อปัญหา หรือ ข้อความย่อย ๆ หลาย ๆ ข้อ ๆ แล้วให้ผู้ถูกทดสอบรายงานสภาพตัวของเขาออกมา โดยการเขียนคำตอบข้อความเหล่านั้น และอีกชนิดหนึ่งเป็นการให้ผู้สอบบรรยาย หรือสร้างเรื่องราวจาก ภาพที่ให้เห็นอย่างอิสระ ซึ่งเชื่อว่า ผู้ถูกทดสอบจะสร้างเรื่องราวจากพฤติกรรมซ่อนเร้นอันเป็น เบื้องหลังของเขา

จะเห็นได้ว่าการวัดบุคลิกภาพ มีการวัดได้หลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีต้องขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการวัดและความเหมาะสม

ประเภทของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

จากการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักจิตวิทยาและนักวัดผลที่ผ่านมา พอจะรวบรวม เป็น 3 ประเภท คือ แบบทดสอบประเภทให้รายงานตัว (Self Report Test of Questionnaires) แบบทดสอบประเภทการฉายภาพหรือวิธีการฉายภาพจิต (Projective Test หรือ Projective Technique) แบบทดสอบประเภทนี้ให้พิจารณาจากสถานการณ์ต่าง ๆ (Situational Test) แต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้ (สกลิต วงษ์สวรรค์. 2523 : 262)

1. แบบทดสอบให้รายงานตัว (Self Report Test of Questionnaires) หรือเรียกว่า แบบทดสอบถามบุคลิกภาพประกอบด้วยชุดของคำถาม หรือมีข้อความให้ผู้รับการทดสอบต้องอ่าน แล้วเขียนข้อความเพื่อแสดงบุคลิกภาพของตนเองออกมา เป็นการรายงานลักษณะของตนเองจำแนกออกเป็นชนิดต่าง ๆ ตามรูปแบบของคำถาม คือแบบสำรวจรายการ (Checklists) แบบสำรวจ (Inventory) และแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ดังต่อไปนี้

1.1 แบบสำรวจรายการ (Checklists) เป็นชุดของข้อความที่ทำเป็นบัญชีรายการเกี่ยวกับบุคลิกภาพหรือการกระทำของบุคคลเรียงเอาไว้ให้ผู้ตอบตรวจสอบตัวเองดูว่าลักษณะตรงกับข้อใด ในรายการนั้นบ้างถ้ามีความรู้สึกข้อความใดตรงกับบุคลิกภาพลักษณะของตน ก็กาเครื่องหมายลงที่ข้อความนั้น เช่น แบบตรวจปัญญาของ มูนนี่ (The Mooney Problem Checklists) ของมูนนี่ (Mooney. 1950)

1.2 แบบสำรวจ (Inventory) เป็นชุดของข้อความที่มีคำตอบให้เลือกตอบได้ 2 ตัวเลือก เช่น จริง – ไม่จริง ใช่ – ไม่ใช่ อาจจะมี 3 ตัวเลือกบ้าง เช่น เพิ่มคำว่าตัดสินใจไม่ได้ และในบางแบบสำรวจสร้างในรูปของบังคับให้ตอบ (Forced Choice) โดยจัดข้อความไว้เป็นคู่ๆ เพื่อให้ผู้ตอบ พิจารณาข้อความแต่ละคู่ว่าข้อความใดตรงกับลักษณะของตนเองมากที่สุด ซึ่งผู้ตอบต้องเลือกเอา ข้อความใดข้อความหนึ่ง ถึงแม้ว่าข้อความทั้งคู่ไม่ตรงกับลักษณะของเขาก็ต้องเลือกข้อความที่ไม่ตรงกับเขาน้อยที่สุด ตัวอย่างของแบบทดสอบบุคลิกภาพ เช่น ของมินเนโซตา หรือ Minnesota Multiphasic Personality Inventory)

1.3 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นแบบที่ดัดแปลงมาจากแบบตรวจสอบรายการ โดยดัดแปลงรูปแบบคำตอบที่ให้ตอบเพียง ใช่ – ไม่ใช่ ชอบ – ไม่ชอบ จริง – ไม่จริง มาเป็นคำตอบที่มีน้ำหนักของการตอบ โดยมีการจำแนกความมากน้อยในการแสดงพฤติกรรมของตน

ได้ เช่น แบบสำรวจลักษณะนิสัยและเจตคติทางการเรียนของบราวน์และฮอลต์แมน (Brown and Holtzman, 1966) หรือ SSHA (Tee Surver of Study Habits and Attitude)

2. แบบทดสอบประเภทการฉายภาพหรือกลวิธีให้บุคคลระบายความในใจ (Projective Technique) เป็นกลวิธีทดสอบเพื่อหารายละเอียดเกี่ยวกับบุคลิกภาพของบุคคลโดยใช้เครื่องกระตุ้นหรือเร้า ทำให้บุคคลระบายความรู้สึกที่แท้จริงออกมาแล้วแปลความหมายจากคำตอบ จำแนกได้ 3 ประเภท คือ ประเภทที่ใช้รูปภาพ (Pictorial Technique) ประเภทที่ใช้ภาษา (Verbal Technique) ประเภทที่ใช้การแสดงออก (Expressive Technique)

2.1 ประเภทที่ใช้รูปภาพ (Pictorial Technique) คือ สมมติสถานการณ์ขึ้นให้กับผู้ทดสอบอธิบายออกมาตามที่ตนเห็นเป็นสิ่งที่เร้าที่ไม่ให้ความหมายแจ่มแจ้งอาจจะจินตนาการไปได้นานาประการ อาจจะแปลความหมายได้มากกว่าหนึ่งอย่าง (Ambiguous) ดังนั้นเปิดโอกาสให้ผู้ถูกทดสอบแสดงออกซึ่งความรู้สึกและสิ่งต่างๆ ออกมานั้นเป็นการแสดงให้เห็นบุคลิกลักษณะของเขา เช่น แบบทดสอบภาพ หยดหมึกของโรชาร์ท (The Rorschach Ink Blot Test) และแบบทดสอบการเล่าเรื่องหรือการบรรยายภาพที่มองเห็นของเมอร์เรย์ (Murray, 1943) ที่เรียกย่อว่า TAT (Thematic Apperception Test)

2.2 ประเภทที่ใช้ภาษา (Verbal Technique) เป็นแบบทดสอบที่ใช้การเขียนและตอบปากเปล่า ที่ใช้ภาษาโดยตรงมี 2 ชนิด

2.2.1 ชนิดของคำสัมพันธ์ (Free Association) คือ การให้คำมา 1 คำ และให้ผู้ตอบหาคำมาสัมพันธ์กับคำ ๆ นั้น เช่น ต้นไม้ เพื่อน โต๊ะ เกลียด ฯลฯ

2.2.2 ชนิดเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion) เป็นการเขียนประโยคที่ยังไม่ครบข้อความให้ได้ใจความสมบูรณ์

2.2.3 ประเภทที่ใช้การแสดงออก (Expressive Technique) คือการให้ผู้ถูกวัดแสดงออกในรูปของการวาดรูป การเล่น หรือการแสดงละคร

3. แบบทดสอบประเภทให้พิจารณาจากสถานการณ์ต่างๆ (Situation Test) แบบทดสอบประเภทนี้นักจิตวิทยาหลายท่านจัดรวมไว้ในประเภทที่สอง คือ แบบการฉายภาพ (Projective Technique) แต่นักจิตวิทยาและนักวัดผลหลายท่านให้เหตุผลว่าแบบทดสอบแบบฉายภาพเป็นกลวิธีให้ผู้ถูกทดสอบบรรยายภาพและข้อความที่คลุมเครือ ภาพต่างๆ ก็มีแต่ภาพเฉยๆ ไม่มีความหมายชัดเจน ผู้ตอบจะต้องจินตนาการและสามารถแปลความหมายได้มากกว่าหนึ่งอย่าง (Ambiguous) แต่แบบทดสอบวัดจากสถานการณ์ต่างๆ เป็นการกำหนดสถานการณ์และตัวละคร ให้ผู้ถูกอ่านแล้ววัดให้เขาแสดงความรู้สึกออกมาว่าภายใต้สถานการณ์นั้นเขามีความรู้สึกเช่นไร โดยให้เขาตอบในฐานะบุคคลที่ปรากฏในเรื่องมี 2 ชนิด ดังนี้

3.1 สถานการณ์แบบรูปภาพ เป็นการกำหนดตัวละครในรูปภาพ อาจมีคำพูดหรือคำบรรยายภาพประกอบบ้างเล็กน้อย แต่จะไม่เล่าเรื่องหรือบรรยายภาพทั้งหมด

3.2 สถานการณ์แบบข้อความ เป็นการกำหนดตัวละครโดยการเขียนบรรยายหรือเขียนเล่าเรื่องอย่างสั้น ๆ เป็นการใช้ภาษาเขียนหรือตัวหนังสือ

จากประเภทของแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยทั้ง 3 ประเภทดังกล่าว มีการฉายภาพจิต (Projective Technique) ที่นิยมใช้ในด้านจิตวิทยา ส่วนทางด้านการศึกษาจะใช้ประเภทให้รายงานตัว (Self Report Test of Questionnaires) และแบบทดสอบให้พิจารณาจากสถานการณ์ต่าง ๆ (Situation Test)

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบแบบสถานการณ์ และแบบทดสอบแบบข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ

ความหมายของความเที่ยงตรง

อนาสตาซี (Anastasi. 1982 : 27 – 28) ให้ความหมายว่า ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ คือ ระดับที่แบบทดสอบนั้นวัดได้จริงในสิ่งที่ตั้งใจจะวัด

สแตนเลย์ (Stanley. 1990 : 101) ให้นิยามว่า ความเที่ยงตรงของการวัด หมายถึง การวัดนั้นตรงตามหน้าที่ที่จะวัดได้ดีเพียงใด หรือระดับที่การวัดสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายบางอย่าง

อนันต์ ศรีโสภ (2522 : 43) ให้ความหมายว่า แบบทดสอบใดมีความเที่ยงตรง หมายถึง แบบทดสอบนั้นสามารถวัดได้ในสิ่งที่ต้องการจะให้วัดได้อย่างถูกต้อง

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (2526 : 40 – 41) ให้ความหมายว่า ความเที่ยงตรง หมายถึง คุณสมบัติหรือความสามารถของเครื่องมือในการวัดสิ่งที่ต้องการจะวัดนั้นไม่ว่าจะเป็นไปในขอบเขตของเนื้อหา นิยามหรือโครงสร้างของสิ่งนั้น

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536 : 208) ให้ความหมายว่า ความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัด หมายถึง เครื่องมือนั้นสามารถวัดได้ตามสิ่งที่ต้องการจะวัดหรือวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ที่จะวัด

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2519 : 51) ให้ความหมายว่า ความเที่ยงตรง หมายถึง ความสามารถของแบบทดสอบที่จะวัดสิ่งที่เราต้องการจะวัดได้ถูกต้องตามความมุ่งหมาย

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539 : 246 – 265) ได้จำแนกความเที่ยงตรงตามคุณลักษณะหรือจุดประสงค์ที่ต้องการวัดได้ 3 ประเภท ความเที่ยงตรงบางประเภทก็เหมาะสมสำหรับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และบางประเภทเหมาะสมสำหรับแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เป็นความเที่ยงตรงที่จะต้องใช้ การวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล เพื่อต้องการทราบว่าแบบทดสอบสามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหาที่ต้องการวัดหรือไม่ แบ่งเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเหตุผล (Logical Validity) เป็นความเที่ยงตรงที่ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อวัดได้ตรงตามตารางวิเคราะห์รายละเอียดหรือไม่

1.2 ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) เป็นคุณภาพของแบบทดสอบที่พิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อวัดได้ตรงตามคุณลักษณะที่นิยามไว้หรือไม่ ซึ่งเหมาะสมสำหรับแบบทดสอบวัดความรู้สึกละ เช่น การวัดทางบุคลิกภาพ คำนิยม เป็นต้น

2. ความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ เป็นคุณภาพของเครื่องมือที่เอาผลการวัดของแบบทดสอบ ไปหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ที่ต้องการ แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 ความเที่ยงตรงเชิงสภาพ (Concurrent Validity) เป็นความเที่ยงตรงที่นำผลการวัดของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ในสภาพปัจจุบัน เช่น เอาคะแนนข้อสอบวิชาพยาบาลไปหาความสัมพันธ์กับคะแนนภาคปฏิบัติของนักเรียนพยาบาลกลุ่มนั้น ถ้ามีสหสัมพันธ์กันสูง แสดงว่า ข้อสอบวิชาพยาบาลฉบับนั้นมีความเที่ยงตรงตามสภาพสูง คือ ถ้าเป็นพยาบาลที่มีความคล่องแคล่วแล้วจะทำข้อสอบได้คะแนนสูงด้วย

2.2 ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity) เป็นความเที่ยงตรงที่นำผลการวัดของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปคำนวณหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ในอนาคต เพื่อที่จะนำผลการสอบไปพยากรณ์ผลสำเร็จในอนาคต เช่น นำเกรดเฉลี่ย (G.P.A.) ปลายปีของนักเรียนเป็นเกณฑ์ แล้วเอาคะแนนของข้อสอบตอนนักเรียนสอบคัดเลือกเข้ามาหาสหสัมพันธ์กับเกณฑ์ ถ้ามีความสัมพันธ์กันสูงแสดงว่าข้อสอบคัดเลือกฉบับนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์

3. ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) เป็นคุณภาพของเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตรงตามลักษณะหรือตามทฤษฎีต่างๆ ของโครงสร้างนั้น เช่น แบบทดสอบวัดความเป็นผู้นำ แบบทดสอบวัดความเป็น ชาย - หญิง เป็นต้น ซึ่งความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างนี้เหมาะสำหรับแบบทดสอบทาง ด้านความถนัดทางการเรียน หรือแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2545 : 173 - 193) ความเที่ยงตรง หมายถึง ระดับของหลักฐานที่สามารถสนับสนุนการลงความเห็นจากข้อมูลที่วัดจากเครื่องมือ ซึ่งเป็นการลงความเห็นจากข้อมูลที่วัดจากเครื่องมือ ซึ่งเป็นการลงความเห็นจากเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือวัดเฉพาะครั้งนั้น ความที่ตรงจึงมีความหมายเดียว (Unitary concept) แต่การลงความเห็นและการตรวจสอบความเที่ยงตรงอาจมีได้หลายชนิด ซึ่งแบ่งตามหลักฐานพยานอาจแบ่งได้สามชนิดคือ หลักฐานความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity Evidence) หลักฐานความเที่ยงตรงตามเกณฑ์ (Criterion Validity Evidence) และหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity Evidence)

ชนิดของหลักฐานแสดงความเที่ยงตรง

หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงสามารถแบ่งเป็นชนิดต่างๆ ได้หลายชนิดในที่นี้จะแบ่งเป็นสามชนิดคือ (1) หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (2) หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามเกณฑ์ และ (3) หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง สำหรับหลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามเกณฑ์ อาจแบ่งย่อยออกเป็นหลักฐานความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity Evidence) และหลักฐานความเที่ยงตรงตามพยากรณ์ (Predictive Validity Evidence)

1. หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หมายถึง การลงความเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของเครื่องมือวัดกับเนื้อหาของเกณฑ์ ถ้ามีความสอดคล้องกันมากแสดงว่ามีหลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามเนื้อหามาก เพราะเนื้อหาของเครื่องมือวัดครอบคลุมเนื้อหาที่เป็นตัวเกณฑ์ นั้นเอง ตัวอย่าง เช่น แบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาสมการและใช้การ แก่สมการเป็นตัวเกณฑ์ ซึ่งมีเนื้อหาย่อยหลายส่วนประกอบด้วย การเขียนประโยคสัญลักษณ์

การบวกเข้าทั้งสองข้าง การคูณ การหาร การแยกตัวประกอบ ถ้าเครื่องมือวัดแสดงความเที่ยงตรงตามเนื้อหาสูง เครื่องมือวัดนั้นจะต้องมีเนื้อหาข้อถามหรือเนื้อหาที่นำมาสร้างเป็นข้อคำถามแต่ละข้อครอบคลุมเนื้อหาของการแก้โจทย์ปัญหาสมการอย่างครบถ้วน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าหลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามเนื้อหาเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นการสุมเนื้อหามาสร้างเครื่องมือวัดว่าเนื้อหาของเครื่องมือวัดที่สุ่มเลือกมานั้นเป็นตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของตัวเกณฑ์ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งได้ว่าเนื้อหาของเครื่องมือวัดเป็นตัวแทนของมวลประชากรของเนื้อหาหรือประชากรพฤติกรรมที่ต้องการวัดเพียงไร ทั้งนี้เพราะเครื่องมือวัดแต่ละฉบับไม่สามารถวัดประชากรความรู้ตามเนื้อหาได้ทั้งหมด ตัวเครื่องมือวัดเป็นเพียงกลุ่มตัวอย่างของมวลประชากรความรู้เท่านั้น

คำว่า “เนื้อหา” ซึ่งเป็นตัวเกณฑ์ของความเที่ยงตรงเนื้อหานี้ไม่ได้หมายถึงเฉพาะเนื้อหาวิชาเพียงอย่างเดียว แต่ยังหมายถึงพฤติกรรมแสดงออกตามเนื้อหานั้นด้วย เช่น เนื้อหาของประชาธิปไตยรวมถึงเนื้อหาวิชา ข้อเท็จจริง หลักการ วิธีการประชาธิปไตยแล้วยังรวมถึงพฤติกรรมระดับต่าง ๆ ที่แสดงออกในเนื้อหาประชาธิปไตยด้วย เช่น จำหลักการประชาธิปไตยได้ แปลความหรือตีความหลักการประชาธิปไตยได้นำหลักการไปประยุกต์ใช้ได้วิเคราะห์ความสำคัญและความสัมพันธ์ของประชาธิปไตยได้ เป็นต้น หลักฐานความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จึงเป็นการแสดงความเที่ยงตรงทั้งต่อรายละเอียดของเนื้อหาสาระวิชาและความเที่ยงตรงต่อ พฤติกรรมคาดหวังในเนื้อหาสาระวิชานั้นด้วยการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ในความหมายนี้จึงต้องมีตารางกำหนดลักษณะเฉพาะ (Table of Specification) ของเนื้อหาและพฤติกรรมการเรียนรู้การสอนแล้วเขียนข้อคำถามต่าง ๆ ให้ครอบคลุมเนื้อหา และชนิดของพฤติกรรมที่ต้องการวัด

2. หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามเกณฑ์

หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามเกณฑ์ของเครื่องมือวัดเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลการวัดจากเครื่องมือที่สร้างกับค่าที่วัดได้จากเกณฑ์ภายนอก ถ้าเกณฑ์ภายนอกนั้นเป็นเกณฑ์ที่วัดได้ในปัจจุบัน ก็เรียกว่าหลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity Evidence) แต่ถ้าเป็นเกณฑ์ที่เก็บรวบรวมได้ในอนาคต ก็เรียกว่า หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามพยากรณ์ (Predictive Validity Evidence) การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงทั้งสองชนิดนี้ เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของเครื่องมือวัด ที่สร้างขึ้นกับค่าที่วัดได้จาก ตัวเกณฑ์

ในการศึกษาหลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามเกณฑ์จะต้องพิจารณาตัวเกณฑ์อย่างรอบคอบ สมมุติว่าต้องการระหว่างคะแนนของแบบทดสอบความถนัดสามารถนำมาใช้พยากรณ์ “ความสำเร็จในการเรียน” ได้มากน้อยเพียงใด โดยใช้ความสำเร็จในการเรียนเป็นตัวเกณฑ์ แต่การวัดความสำเร็จในการเรียนจะวัดได้อย่างไร โดยปกติแล้วนักศึกษามักใช้เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) แทนความสำเร็จในการเรียน นั่นคือถ้านักเรียนได้เกรดเฉลี่ยสะสมสูง แสดงว่านักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนสูง นักเรียนได้เกรดเฉลี่ยสะสมต่ำ แสดงว่านักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนน้อยหรือไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน อย่างไรก็ตามการใช้เกรดเฉลี่ยสะสมเพียงอย่างเดียวไปแทนความหมายของความสำเร็จในการเรียนนั้นอาจไม่เป็นการถูกต้องมากนัก นักการศึกษาบางท่านเสนอแนะว่า ควรใช้สัดส่วนระหว่างจำนวนผู้ที่เรียนจบกับผู้ที่เรียนไม่จบประกอบด้วยตัวอย่างที่คล้ายคลึงอีกตัวอย่างหนึ่ง คือการใช้การพยากรณ์ความสำเร็จในการทำงาน ซึ่งใช้การจัดอันดับของสมรรถภาพ ในการทำงานของ

พนักงานโดย หัวหน้าหน่วยงานเป็นเกณฑ์ แต่การจัดอันดับที่กล่าวนี้อาจเป็นตัวแทนที่ไม่เหมาะสม เพราะถ้าคะแนนจากเครื่องมือวัดไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดอันดับ ที่โดยหัวหน้าหน่วยงานแล้วจะไม่แน่ใจว่าการที่ได้ค่าสหสัมพันธ์ต่ำนั้นเนื่องมาจากเครื่องมือวัดไม่ใช่ตัวพยากรณ์ที่ดีของความสำเร็จในการทำงาน หรือเป็นเพราะการจัดอันดับที่โดยหัวหน้าหน่วยงานไม่ถูกต้องหรืออาจเป็นเพราะทั้งสองอย่าง ดังนั้นตัวแทนที่ดีควรเป็นตัวแทนที่เชื่อถือได้และปราศจากอคติใด ๆ

2.1 หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามสภาพ

หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามสภาพเป็นการหาระดับความสัมพันธ์หรือระดับความสอดคล้องระหว่างคะแนนการวัดของเครื่องมือวัดในปัจจุบันกับตัวแทนในปัจจุบัน หรือสภาพที่แท้จริงในปัจจุบันของนักเรียน ตัวอย่างเช่น สอนเรื่องกติกากอนามัยแล้วสร้างเครื่องมือวัดได้คะแนนการสอบวัดมาชุดหนึ่ง ถ้าต้องการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดกติกากอนามัยกับตัวแทนที่อาจแสดงได้จากการหาความสัมพันธ์คะแนนการวัดความสามารถในกติกากอนามัยกับการปฏิบัติคะแนนการปฏิบัติจริงที่ได้จากการจัดอันดับด้านกติกากอนามัยครูประจำชั้น ดังนั้นถ้าให้ X เป็นคะแนนที่ เครื่องมือวัดนั้นวัดได้และให้ Y เป็นคะแนนของตัวแทนที่ได้มาในเวลาเดียวกัน การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงของ X ต่อ Y ก็คือการคำนวณค่าสหสัมพันธ์หรือ r_{xy} นั้นเอง และเรียกว่าหลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามสภาพ

การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามสภาพนี้มีปัญหาในแง่การแปลความหมายอยู่มาก เพราะดัชนีที่ใช้วัดระดับความสัมพันธ์เป็นค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่วัดกับตัวแทน ถ้าตัวแทนที่วัดได้นั้นเป็น “ตัวแทนที่แท้จริง” ค่าสหสัมพันธ์ที่ได้จะแปลความหมายได้มั่นใจว่าตรงกับเกณฑ์นั้นเพียงไร แต่ถ้าตัววัดที่แทนตัวแทนนั้นมีความเที่ยงตรงต่ำกล่าวคือค่าวัดตัวแทนที่ได้มาไม่สามารถเป็นตัวแทนที่ดีของตัวแทนแล้วก็ยากที่จะแปลความหมายของความเที่ยงตรงนี้ได้ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพนี้จะมี ความหมายดีก็ต่อเมื่อค่าวัดทั้งคู่เป็นตัวแทนที่ดีของตัวแปรนั้น การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามสภาพจึงจะมีความหมายดี การที่ได้ค่าความเที่ยงตรงระหว่างตัวแปรคู่นี้ถ้าอาจมีความหมายได้หลายอย่าง เช่น ค่าวัดจากตัวเครื่องมือวัดไม่ตรง หรือตัวแทนมีค่าวัดไม่ตรง หรือไม่ตรงทั้งคู่ ดังนั้นการแสดง หลักฐานความเที่ยงตรงตามสภาพจึงต้องคำนึงถึงลักษณะของเกณฑ์ที่ใช้ว่ามีความเกี่ยวข้องกันหรือไม่ เพียงไร มีความเที่ยงและความเที่ยงตรงดีหรือไม่

2.2 หลักฐานความเที่ยงตรงตามพยากรณ์

หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามพยากรณ์ เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของเครื่องมือวัดที่ต้องการหาความเที่ยงตรงกับตัวแทนที่เกิดขึ้นในอนาคตว่ามีความสัมพันธ์กันเพียงไร เพื่อที่จะเอาผลการวัดจากเครื่องมือไปพยากรณ์ผลความสำเร็จในอนาคต ตัวอย่างเช่น เมื่อนำแบบทดสอบความถนัดทางการเรียนสอบวัดนักเรียนกลุ่มหนึ่งและคัดเลือกให้เข้าเรียนต่อเมื่อนักเรียนเรียนจบปีการศึกษาที่หนึ่งและเลือกเกณฑ์มาหนึ่งตัว เช่น คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) เกณฑ์นี้เกิดขึ้นภายหลังจากการสอบครั้งแรก ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความถนัดทางการเรียนกับคะแนนเฉลี่ยสะสมจะเป็นการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามพยากรณ์ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามสภาพเพราะมีตัวแทนเหมือนกัน แต่ช่วงเวลาต่างกัน เป็นตัวแทนที่ได้ในอนาคต ความสามารถหรือการปฏิบัติในอนาคต เช่น คะแนนเฉลี่ยสะสมปีที่1, หรือปีสุดท้าย,

ผลการปฏิบัติงาน, ความสำเร็จในชีวิตจึงใช้เป็น ข้อมูลในการทำนายผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้นแบบทดสอบคัดเลือกหรือเพื่อใช้ในการแนะแนวจึงต้องมีหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์สูงเพื่อให้มั่นใจได้ว่า เมื่อรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อแล้วจะเรียนได้สำเร็จ ไม่ตกออกกลางคัน และจะศึกษาในสาขาใดได้ดีมากน้อยกว่ากัน จะได้รับความสำเร็จในสาขาใด เพียงไร นับว่าเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับการสอบเพื่อคัดเลือกและแนะแนวทั้งในด้านการศึกษาและอาชีพ

อย่างไรก็ตามมักมีข้อโต้แย้งอยู่เสมอในการเลือกใช้เกณฑ์เพื่อพิจารณาความสำเร็จ เนื่องจากตัวพยากรณ์แต่ละตัวมีสหสัมพันธ์กับคะแนนเกณฑ์แต่ละตัวแตกต่างกัน ทำให้การแสดงผลฐานค่าความเที่ยงตรงตามพยากรณ์มีความแตกต่างกัน และไม่มีการแสดงผลฐานความเที่ยงตรงตามพยากรณ์ได้ดีที่สุด ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้การสะสมการแสดงผลฐานความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัด การแสดงผลฐานความเที่ยงตรงตามพยากรณ์ก็มีปัญหาเกี่ยวกับตัวเกณฑ์เช่นเดียวกับการแสดงผลฐานความเที่ยงตรงตามสภาพ เพราะค่าวัดตัวแปรทั้งสองต้องมีความเที่ยงตรงสูง จึงจะแปลความหมายได้ด้วยคามมั่นใจและนำไปสู่การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพสูง ความเที่ยงตรงตามพยากรณ์จะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับความสอดคล้องกันระหว่างค่าจากเครื่องมือวัดกับคะแนนของตัวเกณฑ์ ฉะนั้นถ้าตัวใดไม่มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นต่ำก็จะทำให้ค่าการแสดงผล ฐานความเที่ยงตรงตามพยากรณ์ต่ำไปด้วย ตัวอย่างเช่นแบบทดสอบวัดความถนัดฉบับหนึ่งวัดความมีเหตุผลได้ดีเยี่ยมเมื่อนำไปเป็นเครื่องมือคัดเลือกคนที่มีความเฉลียวฉลาดเข้าเรียน แต่เมื่อเรียนไปแล้วอาจเรียนตกเกรดต่ำทำให้ค่าการแสดงผลฐานความเที่ยงตรงตามพยากรณ์ที่หาได้มี ค่าต่ำ

3. หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามโครงสร้างเป็นการแสดงผลฐานความเที่ยงตรงว่าเครื่องมือวัดนั้นสามารถวัดขอบเขตความหมาย หรือคุณลักษณะประจำตามโครงสร้างทางทฤษฎีที่สมมติขึ้นนั้นได้เพียงใด คำว่า "โครงสร้าง" (Construct) ในที่นี้หมายถึงตัวประกอบ หรือองค์ประกอบ (Factor) จึงเรียกความเที่ยงตรงตามโครงสร้างนี้อีกอย่างหนึ่งว่า "หลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามองค์ประกอบ" ตัวอย่างของโครงสร้าง ได้แก่ ความก้าวร้าว การปรับตัว ความคล่องแคล่วในการใช้คำ ความสามารถในทางกลไก เซาว์ปัญญา ทักษะการคิดอย่างวิพากษ์วิจารณ์ ความเข้าใจในการอ่าน ความถนัดทางคณิตศาสตร์ ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือประเมินค่า เป็นต้น แต่ละโครงสร้างจะต้องเกี่ยวกับทฤษฎี ซึ่งอธิบายและพยากรณ์พฤติกรรมของมนุษย์ การแสดงผลฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง จึงเป็นการหาความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบที่วัดในเครื่องมือวัดและองค์ประกอบที่ต้องการวัดว่าวัดองค์ประกอบเดียวกันหรือไม่ นั่นคือวัดลักษณะทางจิตวิทยาหรือคุณสมบัติตามที่ต้องการหรือไม่ และปริมาณที่วัดแต่ละองค์ประกอบเป็นสัดส่วนสอดคล้องกับที่ต้องการหรือไม่ ตัวอย่างเช่น เครื่องมือวัดฉบับหนึ่งสร้างขึ้นเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสติปัญญา (Cognitive Domain) ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมหยาบพฤติกรรมย่อยคือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวจะมีหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้างสูง ถ้าสามารถวัดได้ตรงตามพฤติกรรมย่อยในแต่ละด้านตามจุดมุ่งหมายของเนื้อหา นั้น แต่ในการวัดคุณลักษณะทางจิตวิทยาบางอย่าง เช่น ความพร้อม การปรับตัว ความวิตกกังวล ถ้าจะสร้างเครื่องมือวัดสิ่งเหล่านี้

ให้มีหลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง จะต้องให้คำนิยามปฏิบัติการ (Operational Definition) ของคำนั้นโดยอาศัยทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งเป็นหลัก แล้วจึงสร้างเครื่องมือวัดสิ่งนั้นตามคำนิยามปฏิบัติการ ความหมายของคำว่านิยามปฏิบัติการประกอบด้วยสามส่วน คือ คุณลักษณะ (Trait) ที่ต้องการวัดสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่จะกระตุ้นให้คุณสมบัติลักษณะนั้นแสดงออกมา และการตอบสนองแสดงออกที่สามารถสังเกตเห็นได้ เมื่อสามารถให้คำนิยามปฏิบัติการในสิ่งที่ต้องการจะทดสอบได้แล้ว จึงสร้าง ข้อคำถามขึ้นตามนิยามปฏิบัติการที่ให้นั้นและนำผลจากการสอบไปคำนวณหาการแสดงผลหลักฐาน ความเที่ยงตรงต่อไป หลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้างจึงมีลักษณะคล้ายกับหลักฐานความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และหลักฐานความเที่ยงตรงตามเกณฑ์ แต่ความแตกต่างอยู่ที่หลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้างต้องสะสมรายละเอียดจากหลายๆ แหล่งต่างๆ กันมากกว่าเพื่อนำมารวมเป็นคำบรรยายพฤติกรรมได้อย่างกว้างขวางกว่า คงทนกว่า และมีลักษณะความเป็นนามธรรมมากกว่า การกำหนดเกณฑ์เพียงเกณฑ์เดียวจึงไม่เพียงพอที่จะอธิบายคุณลักษณะของโครงสร้างได้จึงต้องอาศัยรายละเอียดที่มากกว่าหรือต้องอาศัยเกณฑ์หลายเกณฑ์

วิธีการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรง

เนื่องจากหลักฐานความเที่ยงตรงของค่าวัดจากเครื่องมือวัดเป็นความสัมพันธ์ หรือ ความสอดคล้องระหว่างค่าวัดของเครื่องมือวัดนั้นกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือตัวเกณฑ์ ดังนั้นการแสดงผลหลักฐานความเที่ยงตรง จึงเป็นการหาความสัมพันธ์หรือความสอดคล้องระหว่างค่าวัดของตัวแปรทั้งสองดังกล่าวแล้ววิธีการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงจึงขึ้นอยู่กับชนิดของค่าวัดที่ได้จากตัวแปรทั้งสองดังนี้

1. วิธีการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

การแสดงผลหลักฐานความเที่ยงตรงตามเนื้อหา เป็นการแสดงหรือหาว่าเครื่องมือวัดนั้นสามารถวัดได้ตรงและครอบคลุมเนื้อหาวิชา การแสดงผลหลักฐานความเที่ยงตรงตามเนื้อหาวิชา จะใช้ดุลพินิจของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงว่าข้อสอบมีความเที่ยงตรงมากน้อยเพียงใด โดยการเทียบกับตารางวิเคราะห์หลักสูตร หรือตารางกำหนดข้อสอบ (Test Blueprint) ซึ่งกำหนดตัวอย่างหัวข้อเนื้อหาสาระวิชาและ พฤติกรรมจากเนื้อหาสาระวิชาทั้งหมด และถือว่าเป็นตัวแทนที่ดีแล้ว

หลักในการเทียบเคียงข้อสอบกับตารางวิเคราะห์หลักสูตรควรยึดเกณฑ์ต่อไปนี้

1. ข้อคำถามแต่ละข้อวัดเนื้อหาสอดคล้องกับตารางวิเคราะห์หลักสูตร หรือไม่
2. ข้อคำถามแต่ละข้อเป็นตัวแทนที่ดีของเนื้อหาวิชาหรือไม่
3. ข้อคำถามแต่ละข้อมีตัวแปรอื่นที่จะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนหรือไม่ เช่น

คำถามกำกวม ใช้ศัพท์ยาก ความเหมาะสมกับวัย เป็นต้น

4. เครื่องมือวัดนั้นมีจำนวนข้อเหมาะสมเพียงพอที่จะเป็นตัวแทนของเนื้อหาวิชาหรือไม่

การแสดงผลหลักฐานความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือวัดสามารถพิจารณาจากความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ของวิชา (ซึ่งจะครอบคลุมทั้งเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด) โดยคำนวณจากสูตรดังนี้

$$IOC = \sum R / N$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 R แทน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ให้ค่า +1
ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ให้ค่า 0
ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดจุดประสงค์ให้ค่า -1
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้า IOC ที่มีค่า 0.5 ขึ้นไปแสดงว่า ข้อสอบวัดหรือเป็นตัวแทนจุดประสงค์ ของวิชา

2. วิธีการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามเกณฑ์

การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามเกณฑ์เป็นการหาค่าความสัมพันธ์ของค่าที่วัดได้จากเครื่องมือวัดที่ต้องการกับค่าที่วัดได้จากเกณฑ์ ซึ่งสามารถคำนวณได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับค่าที่วัดได้ซึ่งอาจใช้สูตร Pearson Product Moment (เมื่อข้อมูลเป็นคะแนนทั้ง 2 ชุด) หรือ Spearman Rank-Order (เมื่อข้อมูลเป็นการจัดอันดับ) ซึ่งแยกตามเกณฑ์เป็นการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามสภาพ และการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามพยากรณ์ดังนี้

2.1 วิธีการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามสภาพ

วิธีการคำนวณใช้สูตรและวิธีการดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าแสดงความเที่ยงตรงตามเกณฑ์
 x แทน คะแนนแบบทดสอบที่สร้างขึ้น (คะแนนตัวพยากรณ์)
 y แทน คะแนนแบบทดสอบมาตรฐาน (คะแนนเกณฑ์)
 N แทน จำนวนนักเรียน หรือจำนวนข้อมูล

ในกรณีที่มีจำนวนไม่มากนัก คะแนนเกณฑ์อาจใช้วิธีการจัดอันดับ สามารถคำนวณโดยใช้สูตร Spearman Rank-Order ดังนี้

$$r_{rank} = 1 - \frac{6 \sum D^2}{N(N^2 - 1)}$$

เมื่อ	r_{rank}	แทน	ค่าสหสัมพันธ์
	D	แทน	ผลต่างของอันดับ
	N	แทน	จำนวนคน

2.2 การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์

เป็นการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ (X) เช่น คะแนนจากแบบทดสอบความถนัดทางการเรียนกับตัวแปรเกณฑ์ (Y) เช่น ผลการเรียนเมื่อจบปริญญาตรี (G.P.A) การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ต้องเก็บค่าวัดจากตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ไว้จนกว่าจะได้ตัวแปรเกณฑ์แล้วจึงหาความสัมพันธ์กัน (r_{xy}) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ โดยใช้สูตร Pearson Product Moment ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าแสดงความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ของข้อสอบที่เป็นตัวพยากรณ์
	X	แทน	คะแนนชุดที่เป็นตัวพยากรณ์
	Y	แทน	คะแนนชุดที่เป็นเกณฑ์
	N	แทน	จำนวนนักเรียน หรือจำนวนข้อมูล

3. วิธีการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้างเป็นการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงว่าเครื่องมือวัดนั้นสามารถวัดขอบเขตความหมาย หรือคุณลักษณะประจำตามโครงสร้างทางทฤษฎีที่สมมติขึ้นนั้นได้เพียงใด การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้างสามารถทำได้หลายวิธีการดังนี้

3.1 วิธีพิจารณาเทียบกับโครงสร้างที่กำหนด

เครื่องมือวัดผลการเรียนที่เขียนข้อสอบวัดตามตารางลักษณะเฉพาะหรือตารางวิเคราะห์หลักสูตรสามารถแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงได้โดยให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ว่าข้อสอบแต่ละข้อเขียนวัดได้ตรงตามพฤติกรรมในตารางวิเคราะห์หลักสูตรหรือไม่และจำนวน ข้อสอบเหล่านี้มีสัดส่วนเป็นไปตามตารางวิเคราะห์หลักสูตรการใช้ดุลพินิจดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้มีหลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของการวัดด้านสติปัญญา

3.2 วิธีเปรียบเทียบจากกลุ่มที่ต่างกัน

การศึกษาว่าเครื่องมือวัดโครงสร้างของสิ่งที่จะวัดได้โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่ต่างกันสองกลุ่มที่รู้แน่ชัดว่ากลุ่มหนึ่งมีคุณลักษณะในสิ่งที่ต้องการวัด ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งไม่มีคุณลักษณะในสิ่งนั้นแล้วเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากทั้งสองกลุ่ม แล้วใช้ t-test ทดสอบ นำค่า t-test ที่คำนวณได้ไปเปรียบเทียบกับ ค่า t ที่เปิดจากตารางการแจกแจงของ t ที่มีชั้นความอิสระ เท่ากับ $n_1 + n_2$ ซึ่งใช้เป็นค่าเกณฑ์เทียบ ถ้าค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าเกณฑ์เทียบ แสดงว่าคะแนนที่ได้จากทั้งสอง

กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็สามารถสรุปว่าเครื่องมือนั้นมีหลักฐานแสดงความเที่ยงตรงตามโครงสร้างสูง

3.3 วิธีเทียบกับเครื่องมือมาตรฐานที่วัดคุณลักษณะเดียวกัน

ค่าสหพันธ์ของเครื่องมือวัดกับเครื่องมือมาตรฐานที่วัดคุณลักษณะเดียวกันสามารถบ่งชี้หลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้างได้ ดังนั้นในการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้างจึงสามารถทำได้โดยนำเครื่องมือวัดที่ต้องการกับเครื่องมือวัดในคุณลักษณะเดียวกันที่เป็นมาตรฐานแล้วไปสอบกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกันแล้วหาค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ของข้อมูลทั้งสองชุด

3.4 วิธีการวิเคราะห์หลายลักษณะหลายวิธี (Multitrait-Multimethods)

การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้างต่างจากการแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามเกณฑ์ที่ต้องใช้หลักฐานต่าง ๆ มากกว่า โดยอาศัยสมมติฐานที่ว่าถ้าเครื่องมือวัดกับเกณฑ์มีลักษณะร่วมกัน จะมีค่าสหสัมพันธ์กันสูงและถ้าเครื่องมือวัดกับเกณฑ์มีลักษณะต่างกันจะมีค่าสหสัมพันธ์กันต่ำ นำมาวิเคราะห์พร้อมกัน ซึ่งแคมเบลและฟิสก์ (Campbell and Fiske) ได้พัฒนาแนวคิดนี้ให้เหมาะสม เรียกว่าการวิเคราะห์หลายลักษณะหลายวิธีการ โดยใช้วิธีการเทียบความเที่ยงตรงร่วม (Convergent Validity) กับความเที่ยงตรงแยก (Divergent Validity) ซึ่งความเที่ยงตรงร่วมควรมีค่าสูงกว่าและความเที่ยงตรงแยกควรมีค่าต่ำกว่า แต่ค่าความเที่ยงของมือวัดแต่ละวิธีควรมีค่าสูงสุด

ถ้าใช้เครื่องมือวัดต่างวิธีกัน วัดลักษณะเดียวกัน เช่น ใช้มาตรประเมินค่า วิธีที่ 1 กับ การสังเกต วิธีที่ 2 ในการวัดความขยันเหมือนกัน ค่าสหสัมพันธ์ที่ได้ต้องมีค่าสูง เรียกว่า *ความเที่ยงตรงร่วม*

ถ้าใช้เครื่องมือวัดต่างวิธีกัน วัดลักษณะต่างกัน เช่น ใช้มาตรประเมินค่า (วิธีที่ 1) วัดความขยัน (ลักษณะ A) และใช้การสังเกต (วิธีที่ 2) วัดความอดทน (ลักษณะ B) ค่าสหสัมพันธ์ที่ได้ต้องมีค่าต่ำกว่า เรียกว่า *ความเที่ยงตรงแยก*

ถ้าใช้เครื่องมือวัดเดียวกัน วัดลักษณะต่างกัน เช่น ใช้มาตรประเมินค่า (วิธีที่ 1) วัดความขยัน (ลักษณะ A) และใช้มาตรประเมินค่า (วิธีที่ 1) วัดความอดทน (ลักษณะ B) ค่าสหสัมพันธ์ที่ได้ต้องมีค่าต่ำกว่า เรียกว่า *ความเที่ยงตรงแยก*

ถ้าใช้เครื่องมือวัดเดียวกัน วัดลักษณะเดียวกัน ซ้ำสองครั้ง เช่น ใช้มาตรประเมินค่า (วิธีที่ 1) วัดความขยัน (ลักษณะ A) ซ้ำกันสองครั้ง หรือใช้การสังเกต (วิธีที่ 2) วัดความอดทน (ลักษณะ B) ซ้ำกันสองครั้ง หรือใช้การสังเกต (วิธีที่ 2) วัดความสม่ำเสมอ (ลักษณะ C) ซ้ำกันสองครั้ง ค่าสหสัมพันธ์ที่ได้ต้องมีค่าสูงที่สุดมากกว่าสหสัมพันธ์ชนิดอื่น และเรียกว่า *ความเชื่อมั่น*

3.5 วิธีการหาความสอดคล้องภายในเครื่องมือวัด

การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้างดังกล่าวไปแล้วจะอาศัยสหสัมพันธ์ระหว่าง เครื่องมือวัดกับเกณฑ์ภายนอกที่ยอมรับ สำหรับวิธีนี้จะอาศัยความสอดคล้องภายในเครื่องมือวัด โดยไม่ใช้เกณฑ์ภายนอกซึ่งสามารถพิจารณาจากดัชนีต่าง ๆ ดังนี้

1. พิจารณาจากดัชนีอำนาจจำแนกรายข้อ เพราะข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงเป็นข้อสอบที่วัดในทิศทางเดียวกันกับส่วนรวม ถือว่ามีหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้างภายในสูง

2. พิจารณาจากระดับความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนส่วนย่อยภายในเครื่องมือวัดกับคะแนนรวม

3. พิจารณาจากค่าความเชื่อมั่นของเครื่องวัดที่หาด้วยสูตรความสอดคล้องภายใน เช่น สูตร KR-20 หรือ สูตร แอลฟา ของครอนบัค (Cronbach's Coefficient-Alpha) ดังนั้นเครื่องมือวัดใดมีค่าความเชื่อมั่นสูง ก็สามารถสรุปว่ามีหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้างภายในสูงได้

3.6 วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

การแสดงผลหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้างที่ตรงประเด็นมากที่สุดคือ การวิเคราะห์องค์ประกอบ เพราะวิธีการทางสถิติที่สามารถตรวจเช็คลักษณะประจำทางจิตวิทยา เนื่องจากตัวแปรต่างๆ เมื่อนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จะพบว่ามีตัวแปรบางคู่มีความสัมพันธ์กันสูงหรือบางทีก็พบว่ามีกลุ่มตัวแปรบางกลุ่มมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันสูง นั้นแสดงว่าตัวแปรเหล่านั้นวัดบางสิ่งบางอย่างที่เป็นองค์ประกอบร่วมกัน การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นการจัดสมรรถภาพหรือคุณลักษณะต่างๆ ทางจิตวิทยาที่วัดได้ให้เป็นหมวดหมู่ตามโครงสร้าง ซึ่งค่าน้ำหนักองค์ประกอบแรกก่อนหมุนแกนจะเป็นค่าที่แสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้างได้

ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง วิธีการคำนวณค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างมี 4 วิธี ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factorial Validity)

การวิเคราะห์องค์ประกอบ หมายถึง การค้นหารูปแบบของความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือความสัมพันธ์ระหว่างคนหรือวัตถุ เพื่อให้ได้เนื้อแท้ที่ซ่อนอยู่หรือให้ได้ตัวประกอบแยกออกจากกันเป็นกลุ่ม การวิเคราะห์องค์ประกอบมักจะทำใน 2 ลักษณะ คือ

1. การวิเคราะห์เชิงสำรวจ (Exploratory Analysis Model) คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อบรรยายหรือค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพื่อให้ได้สิ่งที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความสัมพันธ์เหล่านั้น

2. การวิเคราะห์เชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis Model) คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อพิสูจน์สนับสนุนตรวจสอบสมมติฐานหรือข้อค้นพบของผู้อื่น (อุทุมพร จามรมาน. 2523 : 1-105)

จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

1. ช่วยบรรยายเกี่ยวกับโดเมน (Domain) ที่ต้องการศึกษา
2. ช่วยตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา
3. ช่วยจัดประเภทของตัวแปร
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ร่วม (Functional Relations) ระหว่างตัวแปร
5. วิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบ (Factorial Structures) ของตัวแปรที่เป็นเกณฑ์และระบุตัวแปรที่จะเป็นประโยชน์ในสมการถดถอย
6. เป็นการพิสูจน์ข้อค้นพบของตนเองกับของผู้อื่น

7. ลดข้อมูลให้น้อยลงเพื่อให้ได้ลักษณะร่วมที่ซ่อนอยู่
8. ใช้ในการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)
9. ช่วยในการสร้างแบบวัดลักษณะต่าง ๆ
10. เพื่อทดสอบความเป็นมิติเดียวของข้อมูล

ขั้นตอนในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ส. วาสนา ประवालพฤษ (จิรพร ปัทมะสุคนธ์. 2543 : 20 – 22 ; อ้างอิงจาก ส. วาสนา ประवालพฤษ. 2535 : 1 - 56) กล่าวถึงขั้นตอนในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังนี้

1. การเตรียมข้อมูล
2. การสร้างเมตริกสหสัมพันธ์ หรือเมตริกความแปรปรวน และความแปรปรวนร่วม
3. การสกัดตัวประกอบ
4. การหมุนแกน
5. การสร้างมาตราองค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

วิธีดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มี 4 ขั้นตอน คือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นจะต้องมีลักษณะเป็น ตัวแปรต่อเนื่องหลาย ๆ ตัวแปรที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มหนึ่งเสนอข้อมูลในลักษณะของเมตริก เรียกว่า “เมตริกของข้อมูล” (Data Matrix)

2. การสกัดตัวประกอบ (Extracting initial factors) จุดมุ่งหมายในการสกัดองค์ประกอบ เพื่อหาจำนวนแฟกเตอร์รวมที่น้อยที่สุดระหว่างตัวแปร วิธีการสกัดองค์ประกอบ มีหลายวิธี เช่น

- 2.1 Principal Component Analysis (PC)
- 2.2 Least Square Analysis (LS)
- 2.3 Maximum Likelihood
- 2.4 Alpha Factoring
- 2.5 Image

3. การหมุนแกน (Rotation) วิธีการหมุนแกนมีจุดมุ่งหมาย เพื่อหาวิธีที่ง่ายในการอธิบาย องค์ประกอบ โดยคงจำนวนองค์ประกอบ และ Communalities ไว้คงเดิม ในการศึกษาเพื่อหา จำนวนองค์ประกอบรวมนั้น จะหมุนแกนโดยวิธีใดก็ได้และไม่ต้องคำนึงว่าแฟกเตอร์จะมีสัมพันธ์หรือไม่ ในบางตำราจะบอกว่าควรใช้ Orthogonal มากกว่า Oblique นั้นเพราะว่า Orthogonal เข้าใจง่าย กว่าและแปลผลได้ง่ายกว่า วิธีหมุนแกนมี 2 วิธี คือ

3.1 Orthogonal องค์ประกอบร่วมต่าง ๆ ไม่สัมพันธ์กันมี 3 วิธี คือ

3.1.1 Quartimax หมุนแกนโดยเน้นการเปลี่ยนแถวให้ง่ายขึ้น

3.1.2 Varimax หมุนแกนโดยเน้นการเปลี่ยนคอลัมน์ให้ง่ายขึ้น คือ ให้เกิด ความแปรผันของคอลัมน์ใน Factor Pattern Matrix

3.1.3 Equamax ใช้วิธีประนีประนอมระหว่าง Quartimax กับ Varimax

3.2 Oblique มี 2 วิธี คือ

3.2.1 Oblimin หมุนแกนโดยยึด reference axes

- 1) Quartimin $r = 0$ most oblique
- 2) Biquartimin $r = 0.5$ least oblique
- 3) Covarimin $r = 1$ least oblique

3.2.2 Oblimax หมุนแกนโดยไม่ใช้ Reference axes แต่ใช้ Pattern matrix หมุนแกนเช่นเดียวกับ Quartimax orthogonal

4. การสร้างมาตราองค์ประกอบ (Factor Scale) จุดประสงค์ในการสร้างมาตราองค์ประกอบมี 2 ประการ คือ

4.1 เพื่อค้นหามิติของข้อมูลสังเกต

4.2 เพื่อนำองค์ประกอบรวมบางองค์ประกอบไปใช้ในการค้นคว้าต่อไป

โดยทั่วไปการวิเคราะห์องค์ประกอบจะทำการสร้างมาตราองค์ประกอบ เพื่อจะศึกษาโครงสร้างขององค์ประกอบต่อไป วิธีการสร้างมาตราองค์ประกอบอาจทำได้หลายวิธี เช่น

- 1) ใช้การถดถอย (Regression)
- 2) ใช้เกณฑ์ (Least Squares)
- 3) วิธีของบาร์เลท (Bartlett)
- 4) ใช้หลักของออร์โธกอนอล (Orthogonality Constraints)
- 5) ใช้ผลรวมของค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าสูงในตัวแปรสังเกต ต่าง ๆ
- 6) สร้างส่วนประกอบสำคัญ (Principle Component Scale)

2. ความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธี

วิธีคำนวณจากหลายลักษณะหลายวิธี (The Multitrait-Multimethod Matrix) (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 259-264) เป็นวิธีหาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธี (Multitrait-Multimethod Validity) ซึ่งแคมป์เบลและฟิสต์ (Campbell and Fiske.1959) ได้กล่าวถึงการวัดความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีนี้ว่าเป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบที่ประกอบด้วยลักษณะที่วัดมีสองลักษณะหรือมากกว่าสองลักษณะและมีวิธีวัดสองวิธีหรือมากกว่าสองวิธีแล้วคำนวณหาความเที่ยงตรงคุณลักษณะดังนี้

1. ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) เป็นความเที่ยงตรงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างผลการวัดลักษณะเดียวกันหรือวิธีวัดเดียวกัน ซึ่งก็คือความเชื่อมั่นแบบทดสอบที่สอบซ้ำกัน (Reliability of test-retest) และวัดลักษณะเดียวกันแต่ต่างวิธีวัดจะมีความสัมพันธ์กันมีค่าสูง

2. ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) เป็นความเที่ยงตรงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างผลการวัดที่ต่างลักษณะกันจะใช้วิธีวัดเดียวกันหรือต่างวิธีกันก็ตามจะมีค่าความสัมพันธ์กันต่ำหรือมีค่าต่ำกว่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน

ตาราง 2 ค่าความเที่ยงตรงหลายลักษณะหลายวิธีในค่าของความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและเชิงจำแนก

	วิธีที่ 1 แบบทดสอบถูกผิด		วิธีที่ 2 แบบทดสอบเลือกตอบ	
	ความจำ	ความคิด	ความจำ	ความคิด
วิธีที่ 1 แบบทดสอบถูกผิด				
ความจำ	(.82)	.20	<u>.77</u>	.18
ความคิด		(.87)	.15	<u>.73</u>
วิธีที่ 2แบบทดสอบเลือกตอบ				
ความจำ			(.85)	.21
ความคิด				(.93)

ตัวเลขที่อยู่ในตารางเป็นค่าสหสัมพันธ์ที่คำนวณจากสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson product-moment coefficient correlation : r) ตัวเลขในวงเล็บเป็นความเที่ยงตรงเชิงเหมือนในรูปความเชื่อมั่น (Reliability) และตัวเลขที่ขีดเส้นใต้เป็นความเที่ยงตรงเชิงเหมือนที่วัดลักษณะเดียวกัน ในที่นี้คือวัดพฤติกรรมเดียวกัน แต่ใช้วิธีวัดต่างกัน คือวิธีถูกผิดกับวิธีเลือกตอบ ซึ่งตัวเลขทั้งที่อยู่ในวงเล็บและขีดเส้นใต้จะมีค่าความสัมพันธ์กันสูง (.73 ถึง .93) ส่วนตัวเลขอื่นๆ นั้นจะเป็นความเที่ยงตรงเชิงจำแนกที่วัดลักษณะต่างกัน คือพฤติกรรมต่างกันแม้ว่าจะใช้วิธีวัดเหมือนกันหรือวิธีวัดต่างกันก็ตาม มีค่าความสัมพันธ์กันต่ำ (.15 ถึง .21) แสดงว่าแบบทดสอบ สองฉบับนี้มีความเที่ยงตรงหลายลักษณะหลายวิธี

3. ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างที่คำนวณจากค่าความสัมพันธ์

เป็นการคำนวณความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของแบบทดสอบที่ต้องการหาความเที่ยงตรง โดยเอาคะแนนที่ได้จากการทดสอบกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบแบบทดสอบมาตรฐานที่วัดลักษณะเดียวกัน ไปคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากสูตรของเพียร์สัน (R_{xy}) ค่าสหสัมพันธ์ที่ได้นั้นจะเป็นค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

นอกจากนี้ความเที่ยงตรงตามโครงสร้างที่คำนวณจากค่าสหสัมพันธ์ยังหาโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบแต่ละส่วน (Parts) หรือแต่ละจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมกับคะแนนรวมของแบบทดสอบ แล้วคำนวณค่าเฉลี่ยจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในแต่ละส่วนกับคะแนนรวมเป็นค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

4. ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างที่คำนวณจากกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว (Known - group technique)

เป็นวิธีเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่รู้ว่ามึลักษณะที่ต้องการวัดกับกลุ่มที่รู้ว่าไม่มีลักษณะที่ต้องการวัด เช่น ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบคณิตศาสตร์ ทำได้โดยนำแบบทดสอบคณิตศาสตร์ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เรียนวิชาเอกคณิตศาสตร์ (กลุ่มที่รู้ทางคณิตศาสตร์) กับกลุ่มที่เรียนวิชาเอกภาษาไทย (กลุ่มที่ไม่รู้หรือรู้น้อยทางคณิตศาสตร์) แล้วคำนวณคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่ม มาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2538 : 118) ได้เสนอวิธี Known group technique วิธีนี้เป็นการนำเอาเครื่องมือที่สร้างไปสอบวัดกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการศึกษา แล้วนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับผลการวัดกับอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งไม่มีคุณลักษณะตรงตามที่ต้องการศึกษา เช่น ต้องการศึกษาศักยภาพที่มีต่อศาสนาพุทธ กลุ่มลักษณะที่มีลักษณะตรงตามที่ต้องการศึกษา คือ พระกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีคุณลักษณะตรงตามที่ต้องการศึกษา ก็คือกลุ่มที่ไม่ได้บวชพระหรือกลุ่มที่ไม่มีความรู้ทางศาสนาพุทธหรือไม่นับถือศาสนาพุทธ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศได้มีผู้ที่ทำการวิจัยเรื่องความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างไว้หลายท่านดังนี้

เซนทรา (Centra, 1971 : 675 - 683) ได้ศึกษาคุณภาพของแบบทดสอบ IFI (Institutional Functioning Inventory) ที่สร้างโดยปีเตอร์สันและคณะ โดยหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีซึ่งวัดในด้านสติปัญญาและการแสดงพฤติกรรมในชั้นเรียน ความเป็นอิสระ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การเปลี่ยนแปลงทางสังคมการเรียนรู้ในระดับ ปริญญาตรี ความเป็นประชาธิปไตย ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การรับรู้ตนเองและการวางแผน ความกระตือรือร้น ความเป็นคนทันสมัย ความมีปฏิภาณไหวพริบ โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนิสิต กลุ่มละ 17 คน ผลการศึกษาพบว่าในกลุ่มผู้บริหารมีความเชื่อมั่นตั้งแต่ .77 ถึง .84 กลุ่มครูผู้สอนมีความเชื่อมั่น ตั้งแต่ .04 ถึง .84 และกลุ่มนิสิตมีความเชื่อมั่นตั้งแต่ .18 ถึง .85 ส่วนความเที่ยงตรงเชิงเหมือนมีค่าตั้งแต่ .20 ถึง .98 และมีค่าสูงกว่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

แทรนท์ (Trant, T.J. 1978 : 104) ได้หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดลักษณะการเป็นผู้นำ (LST) โดยหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีหลายลักษณะหลายวิธี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใช้วิธีวัด 2 วิธี คือ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบประเมินตนเอง และให้ครูเป็นผู้ประเมิน นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับเกรด 11 และเกรด 12 จำนวน 94 คน ผลการศึกษาพบว่า ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของแบบทดสอบมีค่าสูงกว่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก เป็นไปตามที่แคมป์เบล และฟิสต์เสนอไว้

มาร์ช และโอเนียล (Marsh and O' Niell. 1984 : 153 - 174) ได้ศึกษาคุณภาพของแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนแบบหลายมิติ โดยหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบซึ่งประกอบด้วยมโนภาพแห่งตน 13 ด้าน คือ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษา ด้านกิจกรรม โรงเรียน ด้านการแก้ปัญหา ด้านความสามารถทางกาย ด้านความพอใจในรูปร่าง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนเพศเดียวกัน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านศาสนาและคุณค่าทางจิตใจ ด้านความซื่อสัตย์และความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความมั่นคงในอารมณ์ และด้านมโนภาพแห่งตนโดยทั่วไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 11 และ 12 ในออสเตรเลีย

จำนวน 296 คนผลการวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่ามี 13 องค์ประกอบ ตามที่นิยามไว้ และมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างจากการวิเคราะห์องค์ประกอบตั้งแต่ 0.39 - 0.91

ไนมีเน็น (Nieminen. 1987 : 173) ได้ศึกษาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความซึมเศร้า (CDI) แบบทดสอบวัดความซึมเศร้าของเรย์โนลด์ (RASS) แบบสำรวจพฤติกรรมและแบบประเมินสารสนเทศทางพฤติกรรม ซึ่งเกี่ยวกับความผิดปกติในการปฏิบัติ ความซึมเศร้า และความวิตกกังวลของนักเรียนที่มีความผิดปกติทางพฤติกรรม โดยใช้การวิเคราะห์หลายลักษณะหลายวิธี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีความผิดปกติทางพฤติกรรม 95 คน เป็นหญิง 15 คน และชาย 80 คน ซึ่งมีอายุ 10 ถึง 18 ปี จากโรงเรียนในแถบซานเมืองชิคาโก เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบ 4 ฉบับ ใช้วิธีประเมิน 2 วิธี คือ ให้ครูประเมิน และนักเรียนประเมินตนเอง ผลการศึกษาพบว่า ความซึมเศร้าและความผิดปกติในการปฏิบัติมีความสัมพันธ์กันสูงและความซึมเศร้ายังมีความสัมพันธ์กันสูงกับความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญ

วีสสัน, คลาค และเทลเลน (Watson, Clark & Tellegen. 1988 : 1063 - 1070) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงของมาตราวัดผลของอารมณ์ทางด้านบวกและลบ (PANAS Scales) โดยวัดลักษณะอารมณ์ใน 2 ด้าน คือ ด้านบวก และด้านลบพบว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนมีค่า .89 ถึง .95 และความเที่ยงตรงเชิงจำแนกมีค่าต่ำกว่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน

ชอย (Choi. 1990 : 104) ได้ศึกษาคุณภาพของแบบทดสอบ The Grimly Personality Scale for Children : GPSC) โดยศึกษาร่วมกับแบบทดสอบอีก 4 ฉบับ คือ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของแคลิฟอร์เนีย (The California Test of Personality : CPI) แบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนสำหรับเด็กของเพียร์ - แฮร์ริส (The Piers - Harris Children's Self - Concept Scale : PHCSCS) แบบทดสอบ The Paired Hand Test (PHT) และแบบทดสอบสำรวจคุณลักษณะของเด็ก (The Personal Attribute Inventory for Children : PAIC) โดยหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีหลายลักษณะหลายวิธี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 4, 5 และ 6 จำนวน 177 คน แบบทดสอบ GPSC มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับแบบทดสอบ GIP, PHCSCS และ PHT ส่วนแบบทดสอบ GPSC กับแบบทดสอบ CTP มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของแบบทดสอบ The Grimly Personality Scale for Children (GPSC) มีค่าสูงกว่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

แอดดีโอและกรีน (Addeo and Greene. 1994 : 439 - 446) ได้ศึกษาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความภาคภูมิใจในตนเองของรอบสัน หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 307 คน ผลการศึกษาพบว่า แบบทดสอบวัดความภาคภูมิใจของรอบสันฉบับนี้วัดใน 3 องค์ประกอบ คือ ความขัดแย้งในตนเอง ความดึงดูดใจ ความนับถือและ เชื่อถือในตนเอง มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างจากการวิเคราะห์องค์ประกอบตั้งแต่ 0.36 - 0.87

เฮิบนอร์ และอัลเดอร์แมน (Huebner & Alderman. 1994) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและเชิงจำแนกของมาตราวัดความพึงพอใจในชีวิตของนักเรียน (The Student's Life Satisfaction Scale : SLSS) โดยศึกษาในช่วงเวลาต่างกัน ครั้งที่ 1 ให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง

โดยมีพฤติกรรมด้านเก็บกด และความโดดเดี่ยว ครั้งที่ 2 ซึ่งครูเป็นผู้ประเมินนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนเกรด 3 - เกรด 6 ครั้งที่ 1 จำนวน 28 คน ครั้งที่ 2 จำนวน 53 ผลการศึกษา พบว่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนมีค่าสูงกว่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

ไดเนอร์ และสมิธ (Diener & Smith. 1995 : 130 - 141) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงของ แบบทดสอบวัดผลที่เกิดขึ้นจากบุคลิกภาพ โดยศึกษากับนักเรียนระดับวิทยาลัย จำนวน 259 คน ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบผลการศึกษาพบว่า

ด้านความรัก	มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่	.75 - .87
ด้านความสนุก	มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่	.68 - .87
ด้านความกลัว	มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่	.72 - .84
ด้านความโกรธ	มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่	.79 - .83
ด้านความละอาย	มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่	.74 - .85
ด้านความเสียใจ	มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่	.76 - .85

ผลการวิเคราะห์ผลของบุคลิกภาพในทางบวก กับทางลบด้วยการวัด 3 วิธีโดยวิธีหลาย ลักษณะหลายวิธี พบว่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนสูงกว่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

มาร์ตินิ, มาสโซติ และเซตาโร (Martini, Mazzotti & Setaro. 1996 : 877 - 882) ได้ศึกษา การวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณลักษณะเด่นทางจิตวิทยาของแบบสอบถามบุคลิกภาพของไอแซงค์ ฉบับปรับปรุง (Eysenck Personality Questionnaire - Revised : EPQ - R) ฉบับที่แปลเป็น ภาษาอิตาเลียน โดยได้วัดกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 533 คน แบบทดสอบ มีทั้งหมด 100 ข้อ แบ่งเป็น ด้านการแสดงตัวอารมณ์แปรปรวน พฤติกรรมทางจิตและการแสวงสร้างในการทำแบบทดสอบ ผลปรากฏว่าสำหรับผู้ชาย ค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้านเท่ากับ .73 - .80 ส่วนผู้หญิงเท่ากับ .70 - .81 เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบแล้วได้ลักษณะองค์ประกอบเช่นเดียวกับฉบับภาษาอังกฤษ

แดรี่ และกิบสัน (Deary & Gibson. 1998 : 647 - 661) ได้ศึกษาคุณลักษณะบุคลิกภาพ ของบุคคลที่มีความผิดปกติ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามบุคลิกภาพของไอแซงค์ฉบับปรับปรุง (Eysenck Personality Questionnaire - Revised : EPQ - R) และแบบสอบถามบุคลิกภาพที่ผิดปกติ (The Personality Disorders Questionnaire : SCID - II) เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบแล้วพบว่า มี 4 องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ที่ผิดปกติที่สัมพันธ์กับบุคลิกภาพโดยทั่วไป คือ โรคจิตกับอารมณ์แปรปรวน การต่อต้านสังคมกับมี พฤติกรรมทางจิต การเข้าสังคมกับการแสดงตัว - เก็บตัว และการกังวลกับการถูกบังคับ

ฮิวส์แมน, นีมานิค และมันซ์ (Huelsenman, Nemanick & Munz. 1998 : 804 - 819) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงของมาตราวัดผลของอารมณ์ 4 ลักษณะ (The Four Dimensional Mood Scale : 4D MS) ได้แก่ ผลของอารมณ์ทางบวกสูง ทางบวกต่ำ ทางลบสูง และทางลบต่ำ โดยวัดกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนงานในองค์ประกอบใน 4 ด้าน พบว่าแต่ละด้านมีคุณลักษณะดังนี้ ด้านผลทางบวกสูงมี 4 ตัวแปร ด้านผลทางบวกต่ำมี 5 ตัวแปร ด้านผลทางลบสูงมี 6 ตัวแปร ด้านผลทางลบต่ำมี 5 ตัวแปร โดยมีความเที่ยงตรงตามองค์ประกอบในแต่ละด้านดังนี้

ด้านผลทางบวกสูง	มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่	.61 - .82
ด้านผลทางบวกต่ำ	มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่	.72 - .94
ด้านผลทางลบสูง	มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่	.71 - .88
ด้านผลทางลบต่ำ	มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่	.71 - .89

ลีโคเนน และเลสกินเนน (Liukkonen & Leskinen. 1999 : 651 - 664) ได้ศึกษาความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของแบบสอบถามการรับรู้ความสำเร็จของเด็ก (The Children's version of the Perception of Success Questionnaire : POSQ - CH) โดยวัดคุณลักษณะด้านการโน้มน้าวใจในการทำงาน และความเชื่อในตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 14 ปี จำนวน 557 คน ผลการศึกษาพบว่า ค่าความเชื่อมั่นในด้านการโน้มน้าวใจในการทำงานมีค่า .36 ถึง .59 ส่วนความเชื่อในตนเองมีค่า .34 - .60 สำหรับค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่าด้านการโน้มน้าวใจในการทำงานมีค่า .58 ถึง .76 ส่วนด้านการเชื่อตนเองมีค่า .58 ถึง .80

งานวิจัยภายในประเทศ

งานวิจัยภายในประเทศได้มีผู้ทำการวิจัยเรื่องความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างไว้หลายท่านดังนี้ บรรทม มณีโชติ (2530 : 60-61) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยด้านความเสียสละแบบหลายลักษณะหลายวิธี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 83 คน ลักษณะข้อสอบที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบข้อความและสถานการณ์ 4 ด้าน คือ การให้ปัน การเห็นแก่ส่วนรวม ความมีน้ำใจ และการไม่เอาเปรียบผู้อื่น ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนมีค่าตั้งแต่ .4116 ถึง .6104 มีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่า ส่วนความเที่ยงตรงเชิงจำแนก มีค่าตั้งแต่ -.0270 ถึง .2155 ซึ่งเป็นค่าที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ณรงค์ฤทธิ์ อิศรัตน์ (2530 : 165) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้จักอยู่แล้วจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นครูสำหรับนักเรียนครูชั้นปีที่ 4 โดยใช้แบบทดสอบวัดคุณลักษณะความเป็นครู 9 คุณลักษณะ คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา ความเสียสละ ความมีเหตุผล ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละด้านมีค่าอยู่ระหว่าง 0.267 ถึง 0.735 และความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่า 0.933 ส่วนค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างใช้เทคนิคกลุ่มรู้จักอยู่แล้ว (Known - Group Technique) มีค่าความเที่ยงตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมสรร วงษ์อยู่น้อย (2532 : 113) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดความซื่อสัตย์แบบหลายลักษณะหลายวิธี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,396 คน จากทุกเขตการศึกษา ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แบบทดสอบทั้ง 3 ชุด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเหมือนอยู่ระหว่าง .1415 ถึง .2249 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนกอยู่ระหว่าง -.01074 ถึง -.027 โดยทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรรณิ เทพสูตร (2537 : 54) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ วัดความวิตกกังวลในการเรียนคณิตศาสตร์ โดยวิธีหลายลักษณะหลายวิธี โดยวัดความวิตกกังวลใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านผู้สอน และด้านการสอบ ลักษณะของแบบทดสอบ เป็นแบบข้อความ และสถานการณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 563 คน ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของย่อยทั้ง 8 ฉบับ มีค่าอยู่ระหว่าง .5961 ถึง .7769 ส่วน ความเที่ยงตรงเชิงจำแนกมีค่าอยู่ระหว่าง -.3602 ถึง .4218

เบญจวรรณ แยมละมูล (2538 : 113) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีหลาย ลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียน ของนักเรียนและครูในระดับประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย เจตคติที่มีต่อโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านครูในโรงเรียน ด้านนักเรียนในโรงเรียน และด้านการบริหารในโรงเรียน โดยการใช้แบบทดสอบวัดเจตคติแบบลิเคิร์ต และแบบออสกูด ซึ่งแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับสร้างจากนิยามเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 769 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น และครูสุ่มจากโรงเรียนที่สุ่ม นักเรียนมามีครูจำนวน 390คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน ของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียน ทั้งกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครู ทั้ง 4 ด้าน มีค่าอยู่ ระหว่าง .7091 ถึง .9378 ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.50 และทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน ค่าสัมประสิทธิ์ความ เที่ยงตรงเชิงจำแนกมีค่าอยู่ระหว่าง -.3325 ถึง .4783 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า ค่าสัมประสิทธิ์เชิงเหมือนและเกือบทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 และเมื่อเปรียบเทียบ ความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์เชิงเหมือนและค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก ที่วิเคราะห์ ระหว่างนักเรียนกับครู ของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรง เชิงเหมือน ด้านนักเรียน ในโรงเรียน และด้านอาคารสถานที่ มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนด้านครูในโรงเรียนและด้านการบริหารโรงเรียนมีค่าแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก ด้านการบริหารโรงเรียน วิเคราะห์ระหว่างนักเรียนและครูมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ส่วนด้านอาคาร สถานที่ ด้านครูในโรงเรียนและด้านนักเรียนในโรงเรียนมีค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พเยาว์ เนตรประชา (2538 : 136) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้เทคนิค กลุ่มที่รู้จักอยู่แล้วจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักกีฬาสำหรับนักเรียนวิทยาลัยพลศึกษา แบบทดสอบนี้ วัดบุคลิกภาพ 7 ด้าน คือ ชอบสังคม มีอำนาจ การแสดงตน การรู้จักตนเอง ยึดกฎระเบียบ จิตใจกล้าแข็ง และอารมณ์มั่นคง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักศึกษา วิทยาลัยพลศึกษาภาคกลางจำนวน 500 คน ผลการศึกษาค้นคว้า ได้แบบทดสอบจำนวน 140 ข้อ มีคุณภาพด้านอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบหาโดยวิธีการทดสอบค่า t พบว่ามีค่าตั้งแต่ 5.732 ถึง 23.403 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ หาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟามีค่าตั้งแต่ 0.802 ถึง 0.878 และรวมทั้งฉบับ 0.968 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยวิธีเทคนิคกลุ่ม

ที่รู้จัก พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 6.45 ถึง 14.34 ซึ่งค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บงกช สุชะจิระ (2538 : 132) ได้ศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพการแสดงตัวสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบทดสอบที่สร้างขึ้น 2 ฉบับคือ ฉบับสถานการณ์ และฉบับข้อความวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพการแสดงตัว 6 ด้าน คือ ด้านชอบสังคม ด้านชอบเป็นผู้นำ ด้านชอบผจญภัย ด้านชอบอิสระ ด้านก้าวร้าวและด้านใจกว้าง ด้านละ 10 ข้อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคลองเตย จำนวน 645 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ผลการศึกษาพบว่า ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยวิธีหลายลักษณะหลายวิธี พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือนมีค่าอยู่ระหว่าง .5123 ถึง .8947 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงจำแนกมีค่าอยู่ระหว่าง -.6068 ถึง .4549

เอกสิทธิ์ แสนทวีสุข (2539 : 83 - 84) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 514 คน ซึ่งประกอบด้วยมโนภาพแห่งตนหลายมิติ 11 ด้าน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนหลายมิติที่แปลจากมาร์ช (SDQ 11) ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างจากการวิเคราะห์องค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ .3178 ถึง .7780 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนมีค่าอยู่ระหว่าง .5211 ถึง .7982 ส่วนค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนกมีค่าอยู่ระหว่าง -.2179 ถึง .4762

ประภัสสร สุขชื่น (2539 : 51 - 54) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเองที่มีรูปแบบมาตราต่างกัน 2 รูปแบบ คือ ชนิดทางเลือกทางเดียว (Unipolar) และชนิดทางเลือกสองทาง (Bipolar) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 750 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเอง รูปแบบมาตราชนิดทางเลือกเดียวมีความเที่ยงตรงตั้งแต่ .6486 ถึง .8020 และชนิดทางเลือกสองทางมี ค่าความเที่ยงตรง .6571 ถึง .7773 ระหว่างรูปแบบมาตราชนิดทางเลือกเดียว (Unipolar) และชนิดทางเลือกสองทาง (Bipolar) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สนอง ตรงเที่ยง (2540 : 105) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดการประเมินค่าทางสัญลักษณ์แบบการแปลงรูปและแบบทดสอบวัดการประเมินค่าทางภาษาแบบการแปลงรูปตามทฤษฎีโครงสร้างทางสถิติปัญญาของกิลฟอร์ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวน 610 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบจากการวิเคราะห์เชิงสำรวจ พบว่าแบบทดสอบทั้งสองฉบับวัดองค์ประกอบร่วมกัน คือ องค์ประกอบการประเมินค่าทางสัญลักษณ์ การแปลงรูป และ องค์ประกอบการประเมินค่าทางภาษาการแปลงรูป สำหรับการวิเคราะห์เชิงยืนยันด้วยวิธีความน่าจะเป็นสูงสุด พบว่า การทดสอบฉบับถอดรหัส ฉบับการสลับที่ตัวอักษรและฉบับ

การตัดสินใจความต้องการของนิพจน์ วัดองค์ประกอบด้านประเมินค่าทางสัญลักษณ์แบบการแปลงรูปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแบบทดสอบฉบับตัดสินการปรับใช้ประโยชน์ของสิ่งของ และฉบับการเปรียบเทียบประโยคที่ใช้บรรยายภาพวัดองค์ประกอบด้านการประเมินค่าทางภาษาแบบการแปลงรูปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แบบทดสอบการประเมินค่าทางสัญลักษณ์แบบการแปลงรูปจำนวน 3 ฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นแบบคะแนนจริงสัมพัทธ์ คือ .740 , .749 , และ .763 ตามลำดับ แบบทดสอบการประเมินค่าทางภาษาการแปลงรูป จำนวน 2 ฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นแบบคะแนนจริงสัมพัทธ์ คือ .717 และ .742 ตามลำดับ

จิรพร ปัทมะสุนทร (2543 : 81) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นทหารของนักเรียนทหาร โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบและแบบหลายลักษณะหลายวิธี ประกอบด้วยแบบทดสอบ 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบชนิดสถานการณ์ และชนิดข้อความ ซึ่งสร้างตามองค์ประกอบ 9 ด้าน คือ ด้านความอดทน ด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม ด้านความไม่เห็นแก่ตัว ด้านความจงรักภักดี ด้านความเด็ดขาด ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความกล้าหาญ และด้านความมีระเบียบวินัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนทหารชั้นปีที่ 4 และปีที่ 5 ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ สังกัดกระทรวงกลาโหม จำนวน 505 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง สร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นทหารชนิดสถานการณ์พบว่ามี 14 องค์ประกอบ ซึ่งมีองค์ประกอบตั้งแต่ 0.318 ถึง 0.834 และแบบทดสอบชนิดข้อความมี 9 องค์ประกอบ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.308 ถึง 0.858 ส่วนความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง สร้างด้วยวิธีแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบ พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.532 ถึง 0.639 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก มีค่าอยู่ระหว่าง -0.091 ถึง 0.673

ดวงใจ บุญยะธาส (2543 : 45) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของไอแซกส์ โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยันและแบบหลายลักษณะหลายวิธี ประกอบด้วยแบบทดสอบ 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบชนิดสถานการณ์และแบบทดสอบที่แปลมาจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพไอแซกส์ฉบับปรับปรุง ซึ่งสร้างตามคุณลักษณะ 3 ด้าน คือ ด้านการแสดงตัว ด้านอารมณ์แปรปรวน ด้านพฤติกรรมทางจิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดราชบุรี จำนวน 2,214 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ ซึ่งหาด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันในการวิเคราะห์เพื่อยืนยันรูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบแต่ละด้านกับทฤษฎีบุคลิกภาพไอแซกส์ พบว่า แบบทดสอบด้านการแสดงตัว ด้านอารมณ์แปรปรวน และด้านพฤติกรรมทางจิต ค่าองค์ประกอบระหว่าง .60 ถึง -.60 และ -.60 ตามลำดับ และค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบซึ่งหาด้วยวิธีวิเคราะห์หลายลักษณะหลายวิธี พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือน มีค่าอยู่ระหว่าง .564 ถึง .632 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงจำแนก มีค่าอยู่ระหว่าง -.016 ถึง .081

บุญส่ง สร้อยสิงห์ (2546 : 76-78) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ วัดบุคลิกภาพด้านความต้องการตามแนวทฤษฎีของเมอร์เรย์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดบุคลิกภาพด้านความต้องการ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีของเมอร์เรย์ มี 22 ด้าน ฉบับที่ 2 ผู้วิจัยแปลมาจากแบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีของเมอร์เรย์ซึ่งพัฒนาโดยแจ๊คสัน (Jackson, 1989) มี 22 ด้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 967 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ผลการศึกษพบว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความต้องการฉบับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์เชิงยืนยัน วัดได้สอดคล้องตามโครงสร้างตามแนวทฤษฎีของเมอร์เรย์ ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความต้องการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือน มีค่าระหว่าง 0.54 ถึง 0.83 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก มีค่าอยู่ระหว่าง 0.01 – 0.49

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง การวิจัยในประเทศและต่างประเทศจะใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ และวิธีหลายลักษณะหลายวิธี เป็นส่วนมาก ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพการแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ วิธีหลายลักษณะหลายวิธี และวิธีเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว ซึ่งจะเป็นการพัฒนาแบบทดสอบที่หาคุณภาพโดยความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. บุคลิกภาพการแสดงตัวมีองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ
2. บุคลิกภาพการเก็บตัวมีองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ
3. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวมีความเที่ยงตรงเชิงเหมือนสูงกว่า 0.50 และสูงกว่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก
4. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวมีความเที่ยงตรงเชิงเหมือนสูงกว่า 0.50 และสูงกว่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก
5. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกรุงเทพมหานคร เขต 3 จำนวน 42 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 379 ห้อง มีนักเรียน 17,305 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกรุงเทพมหานคร เขต 3 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) โดยแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ได้จำนวนห้องเรียน 29 ห้องเรียน และจำนวนนักเรียน 1,325 คน ประมาณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ $\alpha = .05$ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 260 ; อ้างอิงจาก Yamane. 1976 : 886 - 887) โดยมีลำดับขั้นในการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งโรงเรียนออกเป็น 4 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมีโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 11 โรงเรียน จำนวน 128 ห้องเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 15 โรงเรียน จำนวน 148 ห้องเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 15 โรงเรียน จำนวน 101 ห้องเรียนและโรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 2 ห้องเรียน

ขั้นที่ 2 สุ่มห้องเรียนจาก 42 โรงเรียนแต่ละขนาดตามสัดส่วนของจำนวนนักเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 โรงเรียน ได้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 5 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 9 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 470 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 6 โรงเรียนจำนวน ห้องเรียน 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 487 คน โรงเรียนขนาดกลาง 4 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 8 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 306 คนและโรงเรียนขนาดเล็ก 1โรงเรียน จำนวนห้อง 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 62 คน รวมทั้งสิ้น 29 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 1,325 คน ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนโรงเรียนและจำนวนนักเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนห้อง	จำนวนนักเรียน
ใหญ่พิเศษ	ทวีธาภิเศก	2	108
	บางปะกอกวิทยาคม	2	108
	รัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน	2	106
	มัธยมวัดสิงห์	2	106
	วัดนวลนรดิศ	1	42
ใหญ่	บางมดวิทยา	2	106
	ชิโนรสวิทยาลัย	2	102
	วัดราชโอรส	2	102
	วัดอินทาราม	2	96
	วัดพุทธบูชา	1	43
	มัธยมวัดดุสิตาราม	1	38
กลาง	แจรงร้อนวิทยา	2	88
	มัธยมวัดดาวคอง	2	86
	สวนอนันต์	2	78
	มัธยมวัดนายโรง	2	54
เล็ก	พิทยาลงกรณ์พิทยาคม	2	62
	รวม	29	1,325

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว และบุคลิกภาพเก็บตัว ชนิดสถานการณ์ 3 ตัวเลือก ลักษณะของคำถามเป็นสถานการณ์ที่เป็นเรื่องราวตามสถานการณ์แสดงตัว และบุคลิกภาพเก็บตัว 3 ตัวเลือก การให้คะแนนเป็น 0 , 1 , 2 คะแนน แบ่งออกเป็น บุคลิกภาพแสดงตัว มีคุณลักษณะ 5 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ และบุคลิกภาพเก็บตัว มีคุณลักษณะ 4 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด จำนวน 90 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว และบุคลิกภาพเก็บตัว ชนิดข้อความ 2 ตัวเลือก ลักษณะของคำถามจะเป็นประโยคเกี่ยวกับคุณลักษณะของบุคลิกภาพแสดงตัว และบุคลิกภาพเก็บตัว 2 ตัวเลือก การให้คะแนนเป็น 0,1 คะแนน แบ่งออกเป็น บุคลิกภาพแสดงตัว มีคุณลักษณะ 5 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ และบุคลิกภาพเก็บตัว มีคุณลักษณะ 4 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งหมดจำนวน 90 ข้อ

แบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ ประกอบด้วยองค์ประกอบของบุคลิกภาพแสดงตัว และบุคลิกภาพเก็บตัว ดังนี้

บุคลิกภาพแสดงตัว มี 5 ด้าน คือ

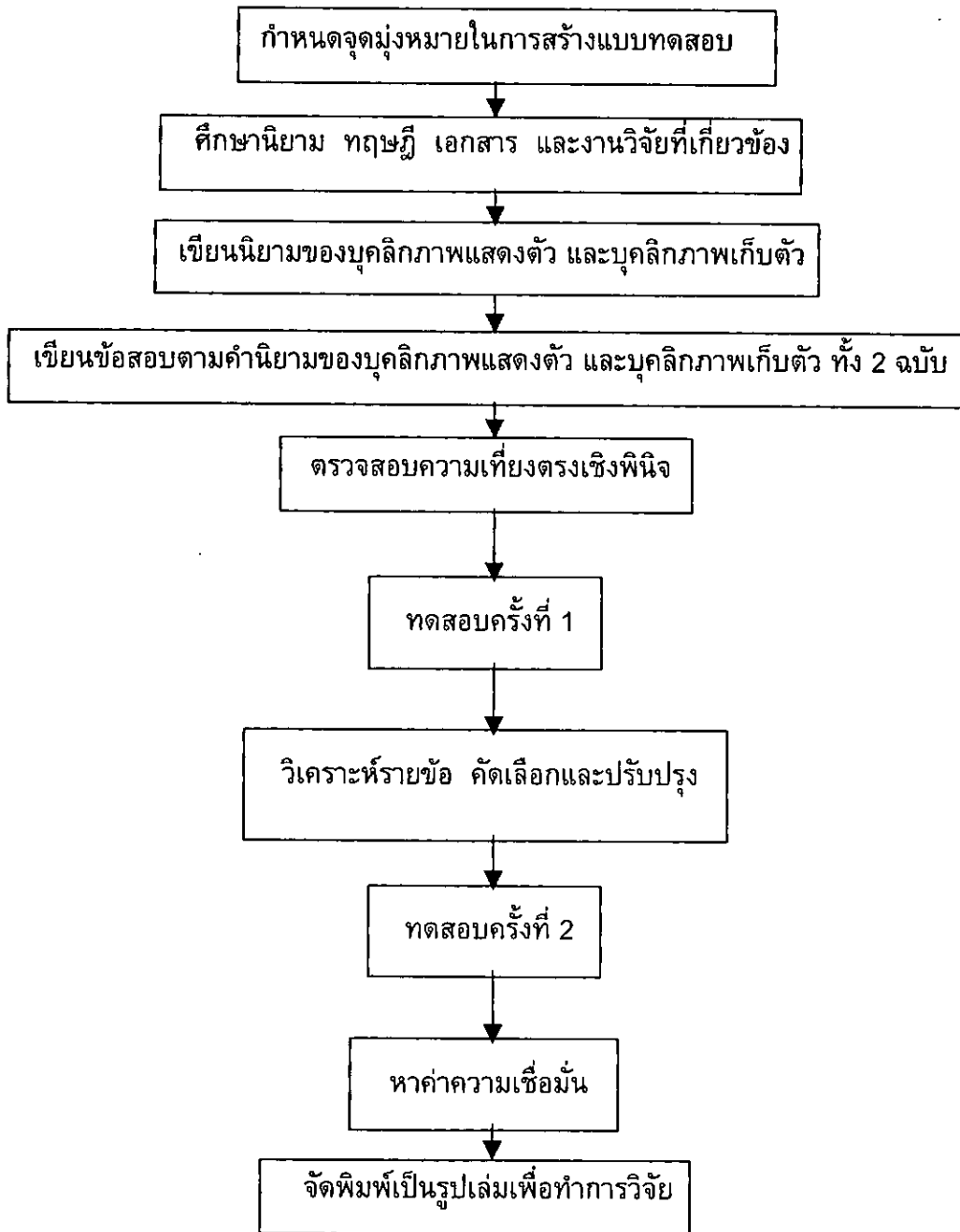
1. ขอบสังคม
2. ใจกว้าง
3. ชอบผจญภัย
4. เป็นผู้นำ
5. ชอบอิสระ

บุคลิกภาพเก็บตัว มี 4 ด้าน คือ

1. ขี้อาย
2. มองโลกในแง่ร้าย
3. เจ้าอารมณ์
4. เพ้อฝัน

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการสร้างเครื่องมือสำหรับวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังภาพประกอบ 2 ดังนี้

ภาพประกอบ 2 ลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

จากภาพประกอบ 2 เป็นการลำดับขั้นของการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว และบุคลิกภาพเก็บตัวสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 เพื่อนำผลการทดสอบมาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ การวิเคราะห์หลายลักษณะหลายวิธีและการวิเคราะห์โดยวิธีเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว

2. ศึกษา นิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอบข่ายของบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว

3. เขียนนิยามตามคุณลักษณะ บุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวเป็นนิยามในรูปเชิงปฏิบัติการ ซึ่งสรุปจากนิยามและทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมาสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัวชนิดข้อความ 1 ฉบับ และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัวชนิดสถานการณ์ 1 ฉบับ รวมเป็น 2 ฉบับ ซึ่งแต่ละฉบับประกอบด้วยคุณลักษณะแสดงตัว 5 ด้าน ด้านละ 15 ข้อ และคุณลักษณะเก็บตัว 4 ด้าน ด้านละ 15 ข้อ รวมฉบับละ 135 ข้อ ดังนี้

คุณลักษณะแสดงตัว

1. ชอบสังคม	15 ข้อ
2. ใจกว้าง	15 ข้อ
3. ชอบผจญภัย	15 ข้อ
4. เป็นผู้กล้า	15 ข้อ
5. ชอบอิสระ	15 ข้อ

คุณลักษณะเก็บตัว

1. ขี้อาย	15 ข้อ
2. มองโลกในแง่ร้าย	15 ข้อ
3. เจ้าอารมณ์	15 ข้อ
4. เพ้อฝัน	15 ข้อ

4. เขียนข้อสอบตามจุดมุ่งหมายและคำนิยาม รายละเอียดดังนี้

4.1 ลักษณะของข้อสอบที่สร้างขึ้นเป็นชนิดสถานการณ์ และข้อความโดยให้ตอบตามความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้ตอบ

4.2 สร้างแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ ให้ครอบคลุมคุณลักษณะแสดงตัว 5 ด้าน และคุณลักษณะเก็บตัว 4 ด้าน

4.3 การให้คะแนนของแบบทดสอบชนิดสถานการณ์แต่ละข้อ มีน้ำหนักคะแนนเป็น 0, 1, 2 และชนิดข้อความแต่ละข้อ มีน้ำหนักคะแนนเป็น 0, 1,

5. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นทั้ง 2 ฉบับ ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยใช้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ในแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความมีค่าตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 คัดเลือกข้อสอบที่มี ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และทำการปรับปรุงข้อสอบ

6. ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวที่สร้างขึ้นทั้ง 2 ฉบับไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์สมุทธารจำนวน 120 คน แล้วนำผลการทดสอบมาทำการวิเคราะห์รายข้อ หาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) เพื่อคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์ จำนวน 65 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 0.68 ได้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวสถานการณ์ จำนวน 44 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 0.72 แล้วคัดเลือกข้อสอบให้เหลือด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งหมดได้ฉบับละ 90 ข้อ ส่วนแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดข้อความ จำนวน 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.51 ถึง 0.65 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความ จำนวน 41 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 0.65 แล้วคัดเลือกข้อสอบให้เหลือด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งหมดได้ฉบับละ 90 ข้อ แล้วนำแบบทดสอบที่ได้ไปทดสอบครั้งต่อไป

7. ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุง หลังจากทดสอบครั้งที่ 1 ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย จำนวน 120 คน

8. นำคะแนนที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร α - coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์เท่ากับ .86 และบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดข้อความเท่ากับ .72 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์ เท่ากับ .65 และบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความเท่ากับ .81

9. จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยต่อไป

ลักษณะของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว มีจำนวน 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบชนิดสถานการณ์

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบชนิดข้อความ

แบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ ประกอบด้วยคุณลักษณะแสดงตัว 5 ด้าน คือ ชอบสังคม ใจกว้าง ชอบผจญภัย เป็นผู้นำ ชอบอิสระ และคุณลักษณะเก็บตัว 4 ด้าน คือ ขี้อาย มองโลกในแง่ร้าย เจ้าอารมณ์ เพ้อฝัน

ตัวอย่างแบบทดสอบชนิดสถานการณ์

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อศึกษาบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด คำตอบที่ท่านตอบจะไม่มีผลกระทบกับท่านแต่อย่างใด คำถามแต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือ คำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน
2. ให้ท่านอ่านคำถามแต่ละข้อ แล้วให้ท่านทำเครื่องหมาย X ลงบนหน้าคำตอบที่ตรงกับระดับความรู้สึกของท่าน

แบบทดสอบด้านการแสดงตัว

ด้านชอบสังคม

- 0) ในขณะที่ประวิทย์กำลังจะเดินไปโรงอาหาร ระหว่างทางเห็นชายคนหนึ่งที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน ทำทางของเขาอาจจะมาหาใครสักคนในโรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นประวิทย์ นักเรียนจะอย่างไร
- ก. บอกให้เพื่อนเข้าไปถาม (1)
 - ข. เดินเข้าไปถามว่าต้องการพบใคร (2)
 - ค. เตี้ยวก็มีคนมาช่วยเอง (0)

ด้านใจกว้าง

- 0) ในการประชุมวางแผนการจัดทำโครงการ ซึ่งมีเพื่อนหลายกลุ่มในการทำครั้งนี้ สมใจได้เป็นหัวหน้าโครงการนี้ ซึ่งในที่ประชุมเพื่อนกลุ่มอื่นได้เสนอความคิดเห็นออกมา ถ้านักเรียนเป็นสมใจ นักเรียนจะอย่างไร
- ก. ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน (2)
 - ข. ไม่ยอมรับเพราะเป็นเพื่อนต่างกลุ่ม (0)
 - ค. ยอมรับฟัง (1)

ด้านชอบผจญภัย

- 0) ที่โรงเรียนได้มีเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลมาขอรับบริจาคโลหิตจากนักเรียนและอาจารย์ สุรศักดิ์ตั้งใจจะบริจาคโลหิต แต่เพื่อนๆ บอกว่าเจ็บและจะทำให้เราหน้ามืดเป็นลมได้ ถ้านักเรียนเป็นสุรศักดิ์ นักเรียนจะอย่างไร
- ก. ลังเล เกรงจะเป็นลม (1)
 - ข. บริจาคโลหิตตามที่ตั้งใจไว้ (2)
 - ค. ไม่บริจาคแล้ว (0)

ด้านเป็นผู้นำ

0) เต้นไชยเป็นคนี่พูดเก่งและชอบเล่าเรื่องต่างๆให้เพื่อนๆฟังเป็นประจำ เพื่อนๆจึงให้เต้นไชยเป็นพิธีกรในงานเกิดเพื่อน ถ้านักเรียนเป็นเต้นไชย นักเรียนจะอย่างไร

- ก. เป็น แต่ต้องมีเพื่อนอีกคนเป็นด้วยกัน (1)
- ข. ไม่เป็นเพราะไม่เคยทำหน้าที่นี้มาก่อน (0)
- ค. เต็มใจเป็นพิธีกร (2)

ด้านชอบอิสระ

0) ชั่วโมงกิจกรรมมีการให้นักเรียนเลือกลงกิจกรรม ประเทืองเลือกที่จะลงกิจกรรมทำอาหาร เพราะชอบการทำอาหาร แต่เพื่อนๆ บอกว่าเป็นกิจกรรมของผู้หญิง ถ้านักเรียนเป็นประเทือง นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ไม่เลือกลงกิจกรรมนี้ (0)
- ข. เลือกลงกิจกรรมนี้ เพราะตนเองชอบ (2)
- ค. ชวนเพื่อนมาลงกิจกรรมนี้ด้วยกัน (1)

แบบทดสอบด้านการเก็บตัว

ด้านขี้อาย

0) พ่อของอุไรเป็นประธานเปิดงานมอเตอร์โชว์ พ่อจึงชวนอุไรขึ้นไปบนเวทีด้วย ซึ่งในงานมีคนมาดู และมาซื้อรถยนต์เป็นจำนวนมาก ถ้านักเรียนเป็นอุไร นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ขึ้นไปกับพ่อแต่หลบอยู่ด้านหลัง (1)
- ข. ให้พ่อขึ้นไปคนเดียว (2)
- ค. ขึ้นไปเปิดงานมอเตอร์โชว์กับพ่อ (0)

ด้านมองโลกในแง่ร้าย

0) ในการประชุมเพื่อทำรายงาน อดีตักดีได้ออกความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำรายงานแล้วก็มีเพื่อนในกลุ่มได้เสนอความคิดเห็นออกมาเช่นกัน อดีตักดีเห็นว่าความคิดของตนเองดีกว่า ถ้านักเรียนเป็นอดีตักดี นักเรียนจะคิดอย่างไร

- ก. คิดว่าความคิดของตนเองดีแล้ว (2)
- ข. คิดว่าความคิดของเพื่อนดีกว่า (0)
- ค. ทำตัวเฉยๆ ไม่คิดอะไร (1)

ด้านเจ้าอารมณ์

- 0) สมปองนัดกับสมพรว่าวันเสาร์นี้จะไปดูหนังกันที่โรงภาพยนตร์ เพราะเป็นเรื่องที่ทั้งสองคนชอบพอถึงวันเสาร์สมพรไม่มาตามนัด สมปองเลยโทรไปถามจึงรู้ว่าสมพรติดธุระ สมปองรู้สึกโกรธเลยต่อว่าสมพร ถ้านักเรียนเป็นสมปอง นักเรียนจะอย่างไร
- ก. ถ้ามเหตุผลที่ไม่มา (1)
 - ข. ทำเช่นเดียวกับสมปอง เพราะเพื่อนผิดนัด (2)
 - ค. ให้อภัยสมศรีเพราะเขามีธุระจริงๆ (0)

ด้านเพื่อน

- 0) ครรชิตเป็นคนชอบเสี่ยงดวง เขาจะซื้อลอตเตอรี่ทุกเดือนเดือนละสองใบ เพราะเขาหวังว่าจะถูกรางวัลที่หนึ่งสักครั้ง ถ้านักเรียนเป็นครรชิต นักเรียนจะคิดอย่างไร
- ก. คิดที่จะซื้อ เพราะอยากถูกรางวัลที่หนึ่ง (2)
 - ข. คิด ถ้าซื้ออาจจะถูกรางวัลอื่น (1)
 - ค. คิดไม่ซื้อ เพราะโอกาสถูกยาก (0)

เกณฑ์การแปลผลคะแนนของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัวชนิดสถานการณ์

ระดับเกณฑ์	ความหมาย
0.0 – 0.5	น้อย
0.6 – 1.5	ปานกลาง
1.6 – 2.0	มาก

ตัวอย่างแบบทดสอบชนิดข้อความ

คำชี้แจง

- 1. แบบทดสอบฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อศึกษาบุคลิกภาพแสดงตัว และบุคลิกภาพเก็บตัว ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด คำตอบที่ท่านตอบจะไม่มีผลกระทบกับท่านแต่อย่างใด คำถามแต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือ คำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน
- 2. ให้ท่านอ่านคำถามแต่ละข้อ แล้วให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับระดับความรู้สึกของท่าน

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
	<u>บุคลิกภาพแสดงตัว</u>		
	<u>ด้านชอบสังคม</u>		
0	ข้าพเจ้าจะช่วยเพื่อนทำงานหลังจากจากที่ทำงานของตนเองเสร็จแล้ว.....		
00	ข้าพเจ้าสามารถพูดคุยกับบุคคลที่ข้าพเจ้าไม่เคยรู้จักได้ทุกคน.....		
	<u>ด้านใจกว้าง</u>		
0	ข้าพเจ้าจะให้ภัยทุกคนที่ทำผิดโดยไม่ได้ตั้งใจ.....		
00	ข้าพเจ้าจะยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนๆ ทุกคน.....		
	<u>ด้านชอบผจญภัย</u>		
0	ข้าพเจ้าชอบเล่นสิ่งที่มีความตื่นเต้น.....		
00	ข้าพเจ้าลงสมัครกีฬาที่มีความท้าทาย.....		
	<u>ด้านเป็นผู้นำ</u>		
0	ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะเป็นพิธีกร ถ้าเพื่อนๆ ต้องการให้เป็น.....		
00	ข้าพเจ้าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ.....		
	<u>ด้านชอบอิสระ</u>		
0	ข้าพเจ้าจะทำงานด้วยตนเองมากกว่าให้เพื่อนช่วย.....		
00	ถ้าเพื่อนมาช่วยข้าพเจ้าทำงาน ข้าพเจ้าจะปฏิเสธ.....		
	<u>บุคลิกภาพเก็บตัว</u>		
	<u>ด้านขี้อาย</u>		
0	ข้าพเจ้าจะไม่ออกไปรายงานหน้าชั้นเรียนคนเดียว.....		
00	ข้าพเจ้าจะไม่ไปในสถานที่ที่มีคนมาก.....		
	<u>ด้านมองโลกในแง่ร้าย</u>		
0	ข้าพเจ้าจะเอาความคิดตนเองเป็นหลัก.....		
00	ข้าพเจ้ารู้สึกถูกเอาเปรียบที่ต้องทำงานมากกว่าคนอื่น.....		

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
	ด้านเจ้าอารมณ์		
0	ข้าพเจ้าจะโกรธถ้าเพื่อนผิดนัด.....		
00	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดถ้าเพื่อนขอลอกการบ้าน.....		
	ด้านเพื่อน		
0	ข้าพเจ้าอยากเป็นนักร้อง ถึงแม้ว่าเสียงไม่ดี.....		
00	ถ้าข้าพเจ้าซื้อลอตเตอรี่ทุกเดือน อาจถูกรางวัลที่หนึ่งสักครั้ง.....		

เกณฑ์การแปลผลคะแนนของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัวชนิดสถานการณ์

ระดับเกณฑ์	ความหมาย
0.0 – 0.49	น้อย
0.50 – 1.79	ปานกลาง
1.80 – 1.00	มาก

แบบสังเกตพฤติกรรมแสดงตัวและเก็บตัว

ตัวอย่าง

คำชี้แจง ให้ท่านเขียน ชื่อ – นามสกุล ของนักเรียนที่รู้จักว่ามีพฤติกรรมในด้านนั้นมากหรือน้อยในแต่ละด้าน จำนวน 3 ชื่อ โดยให้นักเรียนพิจารณาสังเกตจากหลักเกณฑ์ในการหาพฤติกรรมในแต่ละด้าน นักเรียนแต่ละคนอาจถูกเสนอชื่อได้มากกว่า 1 ด้าน

เกณฑ์การพิจารณาพฤติกรรมในแต่ละด้าน	รายชื่อนักเรียนที่มีพฤติกรรม	
	มาก	น้อย
<u>บุคลิกภาพแสดงตัว</u>	1.....	1.....
1. ชอบสังคม	2.....	2.....
<u>จะแสดงพฤติกรรมดังนี้</u>	3.....	3.....
- จะช่วยเพื่อนทำงานหลังจากที่ทำงานของตนเองเสร็จแล้ว		
- สามารถพูดคุยกับบุคคลที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน		

เกณฑ์การพิจารณาพฤติกรรมในแต่ละด้าน	รายชื่อนักเรียนที่มีพฤติกรรม	
	มาก	น้อย
บุคลิกภาพเก็บตัว	1.....	1.....
1. ขี้อาย	2.....	2.....
<u>จะแสดงพฤติกรรมดังนี้</u>	3.....	3.....
- ไม่กล้าออกไปรายงานหน้าชั้นคนเดียว		
- ไม่ไปในสถานที่ที่มีคนมาก		

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ในการลำดับขั้นของการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินงานเป็นขั้นตอน ดังนี้
1. ติดต่อขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อกำหนดระยะเวลาในการสอบ
 2. เตรียมข้อสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สอบในแต่ละครั้ง
 3. อธิบายให้ผู้เข้าสอบทราบถึงวัตถุประสงค์ และ วิธีทำแบบทดสอบ นักเรียนคนหนึ่งจะได้ทำแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ โดยแบ่งนักเรียนในห้องออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 แจกแบบทดสอบแบบข้อความให้ทำก่อน เสร็จแล้วแจกข้อสอบแบบสถานการณ์ต่อไป กลุ่มที่ 2 แจกแบบทดสอบแบบสถานการณ์ทำก่อน เสร็จแล้วแจกข้อสอบแบบข้อความต่อไป
 4. แจกแบบสังเกตพฤติกรรมแสดงตัวและเก็บตัว นักเรียน เพื่อหานักเรียนที่มีลักษณะแสดงตัวและเก็บตัวในแต่ละห้อง
 5. นำกระดาษคำตอบของแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ ที่ได้มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
 6. นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ มาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ และวิธีหลายลักษณะหลายวิธี
 7. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้จักตัวยอยู่แล้ว
 - 7.1 นำแบบสังเกตพฤติกรรมแสดงตัวและเก็บตัวมาตรวจรายชื่อนักเรียนที่เพื่อนเสนอชื่อไว้ในแต่ละด้าน
 - 7.2 นำรายชื่อนักเรียนที่มีเพื่อนเสนอชื่อในแต่ละด้านมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยแล้วคัดเลือกนักเรียนที่มีพฤติกรรมแสดงตัวและพฤติกรรมเก็บตัวมากและน้อย จำนวน 30 คน ในแต่ละด้าน
 - 7.3 นำคะแนนจากแบบทดสอบของนักเรียนที่มีพฤติกรรมมาก 30 คน และนักเรียนที่มีพฤติกรรมน้อย 30 คนในแต่ละด้าน ทั้งชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ มาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้จักตัวยอยู่แล้ว โดยใช้สูตร t-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)
2. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 248 – 249 ; อ้างอิงจาก Rowinelli and Hambleton . 1977.

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทน ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Index) โดยใช้สูตร (Pearson Product Moment Correlation) (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2545 : 84)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ N แทน จำนวนคนในกลุ่ม
 X แทน คะแนนของข้อคำถาม
 Y แทน คะแนนผลรวมของข้ออื่นๆ ที่เหลือทุกข้อ

4. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
 หาโดยให้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก (Cronbsch's Coefficient alpha)
 (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2540 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนของแบบทดสอบ
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (construct Validity) โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows โดยผู้วิจัยได้คำนวณหาค่าองค์ประกอบ (Factor) ค่าไอเกน (Eigen) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Commulative Percentage of Variance) ของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิคสกัดตัวประกอบ และทำการหมุนแกนแบบอโรทอนอน (Orthogonal Rotation) โดยวิธีแวนริแมกซ์ (Varimax Method)
2. หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิธีวิเคราะห์หลายลักษณะหลายวิธี (Multitrait Multimethod) โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient¹) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 :)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบทั้งสองชุด
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนจากแบบทดสอบชุดแรก
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนจากแบบทดสอบชุดที่สอง
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบชุดแรกกับชุดที่สอง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละค่าที่ยกกำลังสองจากแบบทดสอบชุดแรก
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละค่าที่ยกกำลังสองจากแบบทดสอบชุดที่สอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ด้วยเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว (Known Group Technique) ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย โดยใช้ t – test (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 86)

$$t = \frac{\overline{X_1} - \overline{X_2}}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	การแจกแจงของ t
	$\overline{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่มีการแสดงตัวและเก็บตัวมากจากการจัดอันดับ
	$\overline{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่มีการแสดงตัวและเก็บตัวน้อยจากการจัดอันดับ
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่มีการแสดงตัวและเก็บตัวมากจากการจัดอันดับ
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่มีการแสดงตัวและเก็บตัวน้อยจากการจัดอันดับ
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่มีการแสดงตัวและเก็บตัวมากจากการจัดอันดับ
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่มีการแสดงตัวและเก็บตัวน้อยจากการจัดอันดับ

4. ทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยการทดสอบค่า $t - test$
(ชูศรี วงศ์รัตน์. 2534 : 325)

$$t = \frac{r\sqrt{N - 2}}{\sqrt{1 - r^2}} \qquad ; \text{ df } = N - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าการแจกแจง $t - distribution$
	r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ และเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนด สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

Mean	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
CV	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย
X	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิตสถานการณ์
XX	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิตข้อความ
Y	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิตสถานการณ์
YY	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิตข้อความ
X ₁	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิตสถานการณ์ด้านชอบสังคม
X ₂	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิตสถานการณ์ด้านใจกว้าง
X ₃	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิตสถานการณ์ด้านชอบผจญภัย
X ₄	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิตสถานการณ์ด้านเป็นผู้นำ
X ₅	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิตสถานการณ์ด้านชอบอิสระ
XX ₁	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิตข้อความด้านชอบสังคม
XX ₂	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิตข้อความด้านใจกว้าง
XX ₃	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิตข้อความด้านชอบผจญภัย
XX ₄	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิตข้อความด้านเป็นผู้นำ
XX ₅	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิตข้อความด้านชอบอิสระ
Y ₁	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิตสถานการณ์ด้านขี้อาย
Y ₂	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิตสถานการณ์ด้านมองโลกในแง่ร้าย
Y ₃	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิตสถานการณ์ด้านเจ้าอารมณ์
Y ₄	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิตสถานการณ์ด้านเพื่อฝัน
YY ₁	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิตข้อความด้านขี้อาย
YY ₂	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิตข้อความด้านมองโลกในแง่ร้าย
YY ₃	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิตข้อความด้านเจ้าอารมณ์
YY ₄	แทน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิตข้อความด้านเพื่อฝัน

การเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 1. หาค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ
- 2. การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis).
- 3. การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีหลายลักษณะหลายวิธี (Multitrait – Multimethod)
- 4. การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว (Known – Group Technique)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความทั้ง 2 ฉบับ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,325 คน แล้วนำคะแนนของแต่ละฉบับมาคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ดังในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว ชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ

X	คะแนนเต็ม	Mean	S.D.	CV	ความหมาย	XX	คะแนนเต็ม	Mean	S.D.	CV	ความหมาย
X ₁	2	1.62	.54	33.33	มาก	XX ₁	1	.71	.16	22.53	ปานกลาง
X ₂	2	1.59	.31	19.49	ปานกลาง	XX ₂	1	.80	.15	18.75	ปานกลาง
X ₃	2	1.43	.28	19.58	ปานกลาง	XX ₃	1	.65	.18	27.60	ปานกลาง
X ₄	2	1.29	.39	30.23	ปานกลาง	XX ₄	1	.60	.21	35.00	ปานกลาง
X ₅	2	1.33	.28	21.05	ปานกลาง	XX ₅	1	.64	.17	26.56	ปานกลาง

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว 2 ฉบับ คือฉบับชนิดสถานการณ์ และฉบับชนิดข้อความ แต่ละฉบับ มี 5 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ แบบทดสอบชนิดสถานการณ์ในแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.29 ถึง 1.62 ซึ่งแบบทดสอบ วัดบุคลิกภาพด้านชอบสังคม (X₁) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านเป็นผู้นำ (X₄) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพชนิดสถานการณ์ด้านชอบสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายสูงที่สุด และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านใจกว้างมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายต่ำที่สุด

สำหรับแบบทดสอบชนิดข้อความ ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง .60 ถึง .80 ซึ่งแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านใจกว้าง (XX₂) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านเป็นผู้นำ (XX₄) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านเป็นผู้นำมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายสูงที่สุด และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านใจกว้างมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายต่ำที่สุด

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัว ชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ

Y	คะแนนเต็ม	Mean	S.D.	CV	ความหมาย	YY	คะแนนเต็ม	Mean	S.D.	CV	ความหมาย
Y ₁	2	.60	.38	63.33	ปานกลาง	YY ₁	1	.43	.24	55.81	น้อย
Y ₂	2	.59	.31	52.54	ปานกลาง	YY ₂	1	.30	.23	76.66	น้อย
Y ₃	2	.54	.33	61.11	ปานกลาง	YY ₃	1	.32	.21	65.62	น้อย
Y ₄	2	.68	.31	45.58	ปานกลาง	YY ₄	1	.39	.21	53.84	น้อย

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัว 2 ฉบับ คือฉบับชนิดสถานการณ์ และฉบับชนิดข้อความ แต่ละฉบับ มี 5 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ แบบทดสอบชนิดสถานการณ์ในแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง .54 ถึง .68 ซึ่งแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านเพื่อฝัน (Y₄) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านเจ้าอารมณ์ (Y₃) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านขี้อายมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายสูงที่สุด และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านเพื่อฝันมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายต่ำที่สุด

สำหรับแบบทดสอบชนิดข้อความมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง .30 ถึง .43 ซึ่งแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านขี้อายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านมองโลกในแง่ร้ายมี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านมองโลกในแง่ร้ายมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายสูงที่สุด และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านเพื่อฝันมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายต่ำที่สุด

2. การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความทั้ง 2 ฉบับ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,325 คน แล้วนำคะแนนจากการทดสอบมาวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบโดยพิจารณา ค่าไอเกน ตั้งแต่ 1 ขึ้นไป ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวนและค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ

องค์ประกอบ	ค่าไอเกน		ค่าร้อยละของความแปรปรวน		ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม	
	สถานการณ์	ข้อความ	สถานการณ์	ข้อความ	สถานการณ์	ข้อความ
1	7.38	4.25	14.75	8.50	14.75	8.53
2	2.16	2.86	4.33	5.72	19.09	14.22
3	1.83	1.76	3.67	3.53	22.76	17.76
4	1.42	1.59	2.84	3.19	25.61	20.96
5	1.35	1.48	2.70	2.97	28.32	23.93
6	1.28	1.41	2.57	2.83	30.89	26.77
7	1.21	1.38	2.42	2.76	33.31	29.53
8	1.17	1.30	2.35	2.61	35.67	32.15
9	1.16	1.29	2.32	2.58	38.00	34.73
10	1.14	1.18	2.28	2.36	40.29	37.10
11	1.12	1.16	2.24	2.32	42.53	39.43
12	1.07	1.15	2.15	2.30	44.69	41.74
13	1.04	1.12	2.09	2.24	46.78	43.99
14	1.02	1.10	2.04	2.20	48.83	46.19
15	1.00	1.07	2.01	2.14	50.85	48.34
16	.96	1.03	1.93	2.07	52.78	50.41
17	.95	1.03	1.91	2.07	54.70	52.49
18	.93	1.01	1.86	2.02	56.56	54.51
19	.89	.98	1.79	1.96	58.35	56.47
20	.88	.94	1.77	1.89	60.13	58.36
21	.87	.93	1.75	1.86	61.89	60.22
22	.85	.91	1.70	1.82	63.59	62.04

ตาราง 6 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ค่าไอเกน		ค่าร้อยละของความแปรปรวน		ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม	
	สถานการณ์	ข้อความ	สถานการณ์	ข้อความ	สถานการณ์	ข้อความ
23	.84	.88	1.67	1.77	65.27	63.82
24	.80	.88	1.61	1.76	66.88	65.58
25	.79	.84	1.59	1.69	68.48	67.27
26	.78	.84	1.57	1.68	70.06	68.95
27	.77	.80	1.54	1.61	71.61	70.57
28	.75	.79	1.51	1.59	73.12	72.16
29	.75	.77	1.50	1.54	74.62	73.71
30	.73	.77	1.47	1.53	76.09	75.24
31	.72	.75	1.44	1.51	77.54	76.76
32	.70	.73	1.40	1.46	78.94	78.22
33	.69	.71	1.38	1.43	80.32	79.66
34	.67	.71	1.35	1.42	81.68	81.08
35	.66	.69	1.33	1.39	83.01	82.48
36	.65	.69	1.31	1.37	84.33	83.86
37	.64	.66	1.27	1.32	85.61	85.18
38	.63	.65	1.26	1.31	86.88	86.50
39	.61	.64	1.22	1.28	88.10	87.78
40	.60	.63	1.20	1.26	89.30	89.05
41	.59	.62	1.19	1.25	90.50	90.30
42	.85	.59	1.16	1.19	91.66	91.49
43	.56	.58	1.13	1.17	92.80	92.67
44	.55	.56	1.11	1.13	93.91	93.80
45	.54	.55	1.08	1.10	95.00	94.90
46	.52	.54	1.05	1.09	96.05	96.00
47	.51	.52	1.03	1.04	97.09	97.04
48	.50	.50	1.01	1.01	98.09	98.06
49	.48	.49	.97	.99	99.07	99.05
50	.46	.47	.93	.94	100.00	100.00

จากตาราง 6 ผู้วิจัยได้พิจารณาค่าไอเกน ตั้งแต่ 1 ขึ้นไป ผลปรากฏว่า แบบทดสอบ
วัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิตสถานการณ์วิเคราะห์ได้ 14 องค์ประกอบ มีค่าไอเกนอยู่ระหว่าง 1.02 ถึง
7.38 ส่วนแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิตข้อความวิเคราะห์ได้ 18 องค์ประกอบ มีค่าไอเกน
อยู่ระหว่าง 1.01 ถึง 4.25

ตาราง 7 ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวนและค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมของ
แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิตสถานการณ์และชนิตข้อความ

องค์ประกอบ	ค่าไอเกน		ค่าร้อยละของความแปรปรวน		ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม	
	สถานการณ์	ข้อความ	สถานการณ์	ข้อความ	สถานการณ์	ข้อความ
1	5.80	5.57	14.50	13.93	14.50	13.93
2	2.04	2.04	5.10	5.11	19.60	19.04
3	1.35	1.81	3.39	4.54	23.00	23.59
4	1.32	1.44	3.31	3.61	26.31	27.20
5	1.27	1.31	3.17	3.29	29.48	30.50
6	1.20	1.23	3.01	3.08	32.49	33.58
7	1.14	1.16	2.87	2.91	35.37	36.49
8	1.11	1.12	2.78	2.80	38.15	39.30
9	1.08	1.09	2.71	2.74	40.87	42.04
10	1.04	1.07	2.61	2.68	43.48	44.72
11	1.02	1.05	2.56	2.62	46.05	47.35
12	1.01	1.03	2.52	2.58	48.58	49.94
13	1.00	1.01	2.49	2.53	51.07	52.47
14	.97	.96	2.42	2.42	53.50	54.89
15	.96	.94	2.39	2.35	55.90	57.24
16	.93	.92	2.32	2.31	58.22	59.56
17	.88	.88	2.21	2.20	60.44	61.76
18	.86	.85	2.15	2.13	62.59	63.90
19	.85	.84	2.13	2.10	64.72	66.00
20	.82	.83	2.06	2.09	66.78	68.10
21	.80	.81	2.01	2.04	68.80	70.14
22	.80	.78	2.01	1.96	70.81	72.11

ตาราง 7 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ค่าไอเกน		ค่าร้อยละของความแปรปรวน		ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม	
	สถานการณ์	ข้อความ	สถานการณ์	ข้อความ	สถานการณ์	ข้อความ
23	.79	.76	1.98	1.90	72.80	74.01
24	.76	.74	1.91	1.86	74.71	75.88
25	.74	.73	1.87	1.83	76.58	77.71
26	.73	.69	1.83	1.73	78.42	79.44
27	.72	.69	1.80	1.72	80.22	81.17
28	.70	.67	1.75	1.69	81.98	82.86
29	.69	.65	1.73	1.64	83.71	84.50
30	.67	.64	1.67	1.62	85.39	86.12
31	.63	.63	1.59	1.58	86.98	87.70
32	.63	.60	1.58	1.51	88.57	89.22
33	.63	.58	1.58	1.47	90.15	90.69
34	.61	.58	1.52	1.45	91.68	92.15
35	.59	.57	1.49	1.42	93.17	93.58
36	.57	.54	1.43	1.36	94.61	94.94
37	.56	.52	1.42	1.32	96.03	96.26
38	.54	.51	1.37	1.29	97.41	97.55
39	.52	.49	1.32	1.24	98.73	98.80
40	.50	.47	1.26	1.19	100.00	100.00

จากตาราง 7 ผู้วิจัยได้พิจารณาค่าไอเกน ตั้งแต่ 1 ขึ้นไปผลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์วิเคราะห์ได้ 12 องค์ประกอบ มีค่าไอเกนอยู่ระหว่าง 1.01 ถึง 5.80 ส่วนแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความวิเคราะห์ได้ 13 องค์ประกอบ มีค่าไอเกนอยู่ระหว่าง 1.01 ถึง 5.57 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการหมุนแกนแบบอโรทอนอล ด้วยวิธีแวนแมกซ์ รายละเอียดดังตาราง 8

ตาราง 8 องค์ประกอบ และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิด
สถานการณ์ และชนิดข้อความ

ลักษณะ	ชนิดสถานการณ์				ชนิดข้อความ			
	องค์ประกอบ				องค์ประกอบ			
	1	2	3	4	1	2	3	4
ชอบสังคม		.543				.322		
ชอบสังคม		.312						
ชอบสังคม		.657			.317			
ชอบสังคม		.353			.355			
ชอบสังคม		.398				.419		
ชอบสังคม		.422		.324		.380		
ชอบสังคม								
ชอบสังคม		.418			.356			
ชอบสังคม		.510						.342
ชอบสังคม				.499		.382		
ใจกว้าง				.485		.445		
ใจกว้าง				.515		.384		
ใจกว้าง				.518		.449		
ใจกว้าง				.488		.447		
ใจกว้าง						.491		
ใจกว้าง		.485				.404		
ใจกว้าง	.414				.420			
ใจกว้าง		.434		.381	.318	.338		
ใจกว้าง		.405				.312		
ใจกว้าง				.372		.316		
ชอบผจญภัย								.632
ชอบผจญภัย		.310	.482					.594
ชอบผจญภัย			.316	.342		.336		
ชอบผจญภัย							.379	
ชอบผจญภัย					.336			

ตาราง 8 (ต่อ)

ลักษณะ	ชนิดสถานการณ์				ชนิดข้อความ			
	องค์ประกอบ				องค์ประกอบ			
	1	2	3	4	1	2	3	4
ชอบผจญภัย								.424
ชอบผจญภัย								
ชอบผจญภัย							.502	
ชอบผจญภัย	.459							
ชอบผจญภัย	.442						.438	
เป็นผู้นำ			.621		.466			
เป็นผู้นำ					.528			
เป็นผู้นำ	.351		.375				.549	
เป็นผู้นำ			.614		.532			
เป็นผู้นำ		.367	.402		.529			
เป็นผู้นำ			.655					
เป็นผู้นำ	.326	.376			.401			
เป็นผู้นำ	.380						.416	
เป็นผู้นำ			.573		.523			
เป็นผู้นำ	.331							.519
ชอบอิสระ								
ชอบอิสระ	.516				.374			
ชอบอิสระ								
ชอบอิสระ						.304	.364	
ชอบอิสระ	.608							.326
ชอบอิสระ	.454							
ชอบอิสระ					.302			
ชอบอิสระ								
ชอบอิสระ	.599							
ชอบอิสระ								

จากตาราง 8 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว ซึ่งได้จากการหมุนแกนแบบอโรคอนอล ด้วยวิธีแวนแมกซ์ แล้วคัดเลือกข้อสอบที่ได้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป และคัดเลือกองค์ประกอบที่มีจำนวนข้อตั้งแต่ 4 ข้อขึ้นไป แบบทดสอบชนิดสถานการณ์ ได้แบบทดสอบจำนวน 42 ข้อ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .326 ถึง .608 ประกอบด้วย 4 ลักษณะ คือ ลักษณะ ใจกว้าง, ชอบผจญภัย, เป็นผู้นำและชอบอิสระ ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 11 ข้อ

องค์ประกอบที่ 2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .310 ถึง .657 ประกอบด้วย 4 ลักษณะ คือ ลักษณะ ชอบสังคม, ใจกว้าง, ชอบผจญภัยและเป็นผู้นำ ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 14 ข้อ

องค์ประกอบที่ 3 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .316 ถึง .655 ประกอบด้วย 2 ลักษณะ คือ ลักษณะ ชอบผจญภัยและเป็นผู้นำ ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 8 ข้อ

องค์ประกอบที่ 4 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .324 ถึง .518 ประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ ลักษณะ ชอบสังคม, ใจกว้างและชอบผจญภัย ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 9 ข้อ

ส่วนแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดข้อความ ได้แบบทดสอบจำนวน 41 ข้อ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .302 ถึง .532 ประกอบด้วย 5 ลักษณะ คือ ลักษณะ ชอบอิสระ, ใจกว้าง, ชอบผจญภัย, เป็นผู้นำและชอบอิสระ ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 14 ข้อ

องค์ประกอบที่ 2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .304 ถึง .491 ประกอบด้วย 4 ลักษณะ คือ ลักษณะ ชอบสังคม, ใจกว้าง, ชอบผจญภัยและชอบอิสระ ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 15 ข้อ

องค์ประกอบที่ 3 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .379 ถึง .549 ประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ ลักษณะ ชอบผจญภัย, เป็นผู้นำและชอบอิสระ ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 6 ข้อ

องค์ประกอบที่ 4 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .326 ถึง .632 ประกอบด้วย 4 ลักษณะ คือ ลักษณะ ใจกว้าง, ชอบผจญภัย, เป็นผู้นำและชอบอิสระ ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 6 ข้อ

ตาราง 9 องค์ประกอบ และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัว
ชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ

ลักษณะ	ชนิดสถานการณ์				ชนิดข้อความ			
	องค์ประกอบ				องค์ประกอบ			
	1	2	3	4	1	2	3	4
ขี้อาย		.584				.640		
ขี้อาย		.464			.337			
ขี้อาย		.492			.470			
ขี้อาย		.302		.377		.458		

ตาราง 9 (ต่อ)

ลักษณะ	ชนิดสถานการณ์				ชนิดข้อความ			
	องค์ประกอบ				องค์ประกอบ			
	1	2	3	4	1	2	3	4
ขี้ยาย		.618				.666		
ขี้ยาย		.610				.654		
ขี้ยาย		.334		.319		.372		.479
ขี้ยาย		.311		.371		.388		
ขี้ยาย				.344	.402			
ขี้ยาย		.563				.318		.528
มองโลกในแง่ร้าย					.328			.426
มองโลกในแง่ร้าย								
มองโลกในแง่ร้าย		.313			.407			
มองโลกในแง่ร้าย		.336			.476			
มองโลกในแง่ร้าย	.438				.511			
มองโลกในแง่ร้าย	.515				.567			
มองโลกในแง่ร้าย	.493				.600			
มองโลกในแง่ร้าย	.480				.425			
มองโลกในแง่ร้าย	.485				.505			
มองโลกในแง่ร้าย	.529				.631			
เจ้าอารมณ์	.517							.475
เจ้าอารมณ์					.469			
เจ้าอารมณ์	.479							
เจ้าอารมณ์	.460				.536			.523
เจ้าอารมณ์	.353							
เจ้าอารมณ์				.380				.454
เจ้าอารมณ์	.543							
เจ้าอารมณ์	.489				.453			
เจ้าอารมณ์	.477				.343			
เจ้าอารมณ์					.429			
เพื่อฝัน					.429			

ตาราง 9 (ต่อ)

ลักษณะ	ชนิดสถานการณ์				ชนิดข้อความ			
	องค์ประกอบ				องค์ประกอบ			
	1	2	3	4	1	2	3	4
เพื่อฝัน			.456				.439	
เพื่อฝัน			.591					
เพื่อฝัน	.326			.347			.449	
เพื่อฝัน							.516	
เพื่อฝัน							.408	
เพื่อฝัน			.561				.535	
เพื่อฝัน			.513				.554	
เพื่อฝัน				.425				
เพื่อฝัน	.309		.378				.393	

จากตาราง 9 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัว ซึ่งได้จากการหมุนแกนแบบออโรคอนอล ด้วยวิธีแวนริแมกซ์ แล้วคัดเลือกข้อสอบที่ได้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป และ คัดเลือกองค์ประกอบที่มีจำนวนข้อตั้งแต่ 4 ข้อขึ้นไป แบบทดสอบชนิดสถานการณ์ ได้แบบทดสอบจำนวน 38 ข้อ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .309 ถึง .543 ประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ ลักษณะ มองโลกในแง่ร้าย, เจ้าอารมณ์และเพื่อฝัน ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 15 ข้อ

องค์ประกอบที่ 2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .302 ถึง .618 ประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ ลักษณะ ขี้อาย, มองโลกในแง่ร้ายและเพื่อฝัน ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 11 ข้อ

องค์ประกอบที่ 3 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .378 ถึง .591 ประกอบด้วย 1 ลักษณะ คือ ลักษณะ เพื่อฝัน ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 5 ข้อ

องค์ประกอบที่ 4 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .319 ถึง .425 ประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ ลักษณะ ขี้อาย, เจ้าอารมณ์และเพื่อฝัน ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 7 ข้อ

ส่วนแบบทดสอบบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความ ได้แบบทดสอบจำนวน 38 ข้อ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .328 ถึง .631 ประกอบด้วย 5 ลักษณะ คือ ลักษณะ ขี้อาย, มองโลกในแง่ร้าย, เจ้าอารมณ์และเพื่อฝัน ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 18 ข้อ

องค์ประกอบที่ 2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .318 ถึง .654 ประกอบด้วย 1 ลักษณะ คือ ลักษณะ ขี้อาย ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 7 ข้อ

องค์ประกอบที่ 3 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .393 ถึง .554 ประกอบด้วย 1 ลักษณะ คือ ลักษณะ เพื่อดีน ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 7 ข้อ

องค์ประกอบที่ 4 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .426 ถึง .528 ประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ ลักษณะ ขี้อาย, มองโลกในแง่ร้ายและเจ้าอารมณ์ ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 6 ข้อ

3. การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีหลายลักษณะหลายวิธี

ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความมาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยนำคะแนนจากแบบทดสอบมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลปรากฏในตาราง 10

ตาราง 10 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	XX ₁	XX ₂	XX ₃	XX ₄	XX ₅
X ₁	<u>.82*</u>	<u>.51*</u>	<u>.53*</u>	.32*	<u>.52*</u>	<u>.62*</u>	<u>.53*</u>	<u>.51*</u>	<u>.52*</u>	.23*
X ₂		<u>.75*</u>	.45*	.43*	<u>.54*</u>	.47*	<u>.52*</u>	<u>.50*</u>	.32*	.41*
X ₃			<u>.65*</u>	.44*	<u>.54*</u>	<u>.54*</u>	.45*	<u>.68*</u>	.31*	.25*
X ₄				<u>.75*</u>	.37*	<u>.52*</u>	.47*	.32*	<u>.53*</u>	.32*
X ₅					<u>.76*</u>	.46*	<u>.52*</u>	.29*	<u>.52*</u>	<u>.54*</u>
XX ₁						<u>.64*</u>	.43*	.32*	<u>.52*</u>	.45*
XX ₂							<u>.76*</u>	.42*	.42*	<u>.53*</u>
XX ₃								<u>.68*</u>	.39*	<u>.57*</u>
XX ₄									<u>.77*</u>	<u>.57*</u>
XX ₅										<u>.65*</u>

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมายเหตุ

ตัวเลขที่ขีดเส้นใต้ แสดงค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน

ตัวเลขในแถบดำ แสดงค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน มีค่าความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .52 ถึง .82 (ตัวเลขที่ขีดเส้นใต้) ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวมีความเที่ยงตรงเชิงเหมือน ส่วนค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

มีค่าความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .23 ถึง .54 แสดงว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว มีเพียงบางลักษณะที่วัดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.50 แสดงว่ามีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก และบางลักษณะที่วัดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่า 0.50 (ตัวเลขในแถบดำ) แสดงว่าไม่มีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

ตาราง 11 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ เก็บตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ

	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	YY ₁	YY ₂	YY ₃	YY ₄
Y ₁	<u>.79*</u>	.45*	.42*	.25*	<u>.60*</u>	.33*	<u>.50*</u>	<u>.51*</u>
Y ₂		<u>.55*</u>	.41*	.35*	<u>.44*</u>	<u>.52*</u>	<u>.51*</u>	.33*
Y ₃			<u>.52*</u>	<u>.54*</u>	<u>.51*</u>	.43*	<u>.53*</u>	.35*
Y ₄				<u>.68*</u>	<u>.56*</u>	.41*	.35*	<u>.53*</u>
YY ₁					<u>.54*</u>	<u>.62*</u>	.31*	<u>.59*</u>
YY ₂						<u>.60*</u>	.48*	.49*
YY ₃							<u>.59*</u>	.31*
YY ₄								<u>.64</u>

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมายเหตุ

ตัวเลขที่ขีดเส้นใต้ แสดงค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน
ตัวเลขในแถบดำ แสดงค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน มีค่าความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .52 ถึง .79 (ตัวเลขที่ขีดเส้นใต้) ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวมีความเที่ยงตรงเชิงเหมือน ส่วนค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก มีค่าความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .25 ถึง .62 แสดงว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัว มีเพียงบางลักษณะที่วัดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.50 แสดงว่ามีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก และบางลักษณะที่วัดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่า 0.50 (ตัวเลขในแถบดำ) แสดงว่าไม่มีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

4. การหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว

ในการหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบผู้วิจัยได้ใช้แบบสำรวจพฤติกรรมบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวของนักเรียน โดยให้นักเรียนเขียนชื่อเพื่อนนักเรียนที่มีพฤติกรรมมากและน้อยในแต่ละด้าน แล้วนำแบบสังเกตพฤติกรรมแสดงตัวและเก็บตัวมาตรวจรายชื่อนักเรียนที่เพื่อนเสนอชื่อไว้ในแต่ละด้าน นำรายชื่อนักเรียนที่มีเพื่อนเสนอชื่อในแต่ละด้านมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยแล้วคัดเลือกนักเรียนที่มีพฤติกรรมแสดงตัวและพฤติกรรมเก็บตัวมาก และน้อยจำนวน 30 คน ในแต่ละด้าน นำคะแนนจากแบบทดสอบของนักเรียนที่มีพฤติกรรมมาก 30 คน และนักเรียนที่มีพฤติกรรมน้อย 30 คนในแต่ละด้าน ทั้งชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ มาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว โดยใช้สูตร t-test ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้วของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์

X	กลุ่มมาก		กลุ่มน้อย		ค่า t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
X ₁	18.00	1.78	13.06	3.61	5.13*
X ₂	17.33	2.33	12.63	3.82	7.60*
X ₃	16.96	1.75	14.06	2.79	5.76*
X ₄	16.90	2.85	12.50	3.22	4.83*
X ₅	15.50	1.40	11.40	3.14	5.13*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้านโดยแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านใจกว้าง มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงสุด เท่ากับ 7.60 และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านเป็นผู้นำ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างต่ำสุด เท่ากับ 4.83

ตาราง 13 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้ชัดอยู่แล้วของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดข้อความ

XX	กลุ่มมาก		กลุ่มน้อย		ค่า t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
XX ₁	8.13	1.30	5.86	1.67	4.24*
XX ₂	8.00	1.38	5.03	1.82	7.88*
XX ₃	6.76	1.35	5.30	1.68	7.82*
XX ₄	7.16	1.83	5.90	1.98	3.58*
XX ₅	6.83	2.00	5.23	1.56	2.54*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดข้อความ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน โดยแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านใจกว้าง มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงสุด เท่ากับ 7.88 และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านชอบอิสระ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างต่ำสุด เท่ากับ 2.54

ตาราง 14 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้ชัดอยู่แล้วของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์

Y	กลุ่มมาก		กลุ่มน้อย		ค่า t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
Y ₁	10.60	2.41	5.36	2.76	6.83*
Y ₂	10.80	2.65	6.63	2.53	8.61*
Y ₃	10.06	2.29	4.96	2.37	6.74*
Y ₄	9.00	2.42	5.56	2.53	8.01*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทุกด้าน โดยแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านมองโลกในแง่ร้าย มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงสุด เท่ากับ 8.61 และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านชอบผจญภัย มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างต่ำสุด เท่ากับ 6.74

ตาราง 15 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้วของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความ

YY	กลุ่มมาก		กลุ่มน้อย		ค่า t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
YY ₁	5.10	2.49	3.20	2.32	3.05*
YY ₂	2.96	2.28	2.17	1.85	2.80*
YY ₃	4.53	2.03	3.60	1.94	2.58*
YY ₄	4.70	1.89	3.63	2.26	2.21*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านซื่อาย มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงสุดเท่ากับ 3.05 และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านเพื่อฝัน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างต่ำสุด เท่ากับ 2.21.

ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างที่วิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไปที่มีจำนวนข้อตั้งแต่ 4 ข้อขึ้นไป ชนิดสถานการณ์ได้จำนวน 4 องค์ประกอบ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .310 ถึง .657 ชนิดข้อความได้จำนวน 4 องค์ประกอบ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .302 ถึง .632 ส่วนแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์และ ชนิดข้อความ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไปที่มีจำนวนข้อตั้งแต่ 4 ข้อ ขึ้นไป ชนิดสถานการณ์ได้จำนวน 4 องค์ประกอบ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .302 ถึง .618 ชนิดข้อความได้จำนวน 4 องค์ประกอบ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .318 ถึง .654

ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน มีค่าความสัมพัทธ์อยู่ระหว่าง .52 ถึง .82 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก มีค่าความสัมพัทธ์อยู่ระหว่าง .23 ถึง .54 ส่วนค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน มีค่าความสัมพัทธ์อยู่ระหว่าง .52 ถึง .79

ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้วแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน โดยชนิดสถานการณ์ ด้านใจกว้าง มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงสุด เท่ากับ 7.60 และด้านเป็นผู้นำ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างต่ำสุด เท่ากับ 4.83 ส่วนชนิดข้อความ

ด้านใจกว้าง มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงสุด เท่ากับ 7.88 ด้านชอบอิสระมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างต่ำสุด เท่ากับ 2.54 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเกี่ยวกับทัศนคติสถานการณ์และชนิดข้อความ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทุกด้านโดยชนิดสถานการณ์ ด้านมองโลกในแง่ร้าย มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงสุด เท่ากับ 8.61 และด้านชอบผจญภัย มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างต่ำสุด เท่ากับ 6.74 ส่วนชนิดข้อความด้านซื่อาย มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงสุดเท่ากับ 3.05 และด้านเพื่อน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างต่ำสุด เท่ากับ 2.21.

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวของนักเรียน ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ
2. เพื่อศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวของนักเรียน ด้วยวิธีหลายลักษณะหลายวิธี
3. เพื่อศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวของนักเรียน ด้วยเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกรุงเทพมหานคร เขต 3 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ได้จำนวนนักเรียน 1,325 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว จำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 ชนิดสถานการณ์ ฉบับที่ 2 ชนิดข้อความ โดยแต่ละฉบับประกอบด้วยคุณลักษณะแสดงตัว 5 ด้าน คุณลักษณะเก็บตัว 4 ด้าน ดังนี้

คุณลักษณะแสดงตัว

1. ด้านชอบสังคม	10 ข้อ
2. ด้านใจกว้าง	10 ข้อ
3. ด้านชอบผจญภัย	10 ข้อ
4. ด้านเป็นผู้นำ	10 ข้อ
5. ด้านชอบอิสระ	10 ข้อ

คุณลักษณะเก็บตัว

1. ด้านขี้อาย	10 ข้อ
2. ด้านมองโลกในแง่ร้าย	10 ข้อ
4. ด้านเจ้าอารมณ์	10 ข้อ
5. ด้านเพ้อฝัน	10 ข้อ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยดำเนินงานเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อกำหนดเวลาในการสอบ
2. เตรียมข้อสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สอบในแต่ละครั้ง
3. นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ทั้ง 2 ฉบับ คือ ชนิดแสดงตัว และชนิดข้อความ ไปทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์สมุทธารักษ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 120 คน แล้วนำคะแนนมาหาค่าอำนาจจำแนกและคัดเลือกข้อสอบ และปรับปรุงข้อสอบ
4. นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ทั้ง 2 ฉบับ คือ ชนิดแสดงตัวและชนิดข้อความ ที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 120 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
5. นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ทั้ง 2 ฉบับ คือ ชนิดแสดงตัว และชนิดข้อความ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,325 คน แล้วนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์องค์ประกอบ วิเคราะห์หลายลักษณะหลายวิธีและวิเคราะห์ด้วยเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอยู่ระหว่าง 1.29 ถึง 1.62 โดยแบบทดสอบชนิดสถานการณ์ด้านชอบสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดข้อความในแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง .80 ถึง .60 โดยแบบทดสอบชนิดข้อความด้านใจกว้างมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละด้านของแบบทดสอบชนิดสถานการณ์มีค่าอยู่ระหว่าง .28 ถึง .54 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละด้านของแบบทดสอบชนิดข้อความมีค่าอยู่ระหว่าง .15 ถึง .21 ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของแบบทดสอบชนิดสถานการณ์ มีค่าอยู่ระหว่าง 19.49 ถึง 33.33 โดยด้านชอบสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายสูงที่สุด ด้านใจกว้างมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายต่ำที่สุด ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของแบบทดสอบชนิดข้อความ มีค่าอยู่ระหว่าง 18.75 ถึง 35.00 โดยด้านเป็นผู้นำมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายสูงที่สุด ด้านใจกว้างมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายต่ำที่สุด ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอยู่ระหว่าง .54 ถึง .68 โดยแบบทดสอบชนิดสถานการณ์ด้านเพื่อนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความในแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง .30 ถึง .43 โดยแบบทดสอบชนิดข้อความด้านซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละด้านของแบบทดสอบชนิดสถานการณ์มีค่าอยู่ระหว่าง .31 ถึง .38 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละด้านของแบบทดสอบชนิดข้อความมีค่าอยู่ระหว่าง .21 ถึง .24 ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของแบบทดสอบชนิดสถานการณ์ มีค่าอยู่ระหว่าง 45.58 ถึง 63.33 โดย ด้านซื่อสัตย์มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายสูงที่สุด

ด้านเพื่อฝันมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายต่ำที่สุด ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของแบบทดสอบชนิดข้อความมีค่าอยู่ระหว่าง 53.84 ถึง 76.66 โดย ด้านมองโลกในแง่ร้ายมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายสูงที่สุด ด้านเพื่อฝันมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายต่ำที่สุด ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบชนิดสถานการณ์อยู่ในระดับน้อย และค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบชนิดข้อความอยู่ในระดับน้อย .

2. ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างที่วิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์ มี 15 องค์ประกอบ มีค่าไอเกนอยู่ระหว่าง 1.02 ถึง 7.38 พิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่า ตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไปและคัดเลือกองค์ประกอบที่มีจำนวนข้อตั้งแต่ 4 ข้อขึ้นไป จึงได้องค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์จำนวน 4 องค์ประกอบ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .310 ถึง .657 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดข้อความ มี 18 องค์ประกอบ มีค่าไอเกนอยู่ระหว่าง 1.01 ถึง 4.25 พิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไปและคัดเลือกองค์ประกอบที่มีจำนวนข้อตั้งแต่ 4 ข้อขึ้นไป จึงได้องค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดข้อความจำนวน 4 องค์ประกอบ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .302 ถึง .632 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์ มี 12 องค์ประกอบ มีค่าไอเกนอยู่ระหว่าง 1.01 ถึง 5.80 พิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไปและคัดเลือกองค์ประกอบที่มีจำนวนข้อตั้งแต่ 4 ข้อขึ้นไปจึงได้องค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์จำนวน 4 องค์ประกอบ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .302 ถึง .618 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความมี 13 องค์ประกอบ มีค่าไอเกนอยู่ระหว่าง 1.01 ถึง 5.57 พิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไปและคัดเลือกองค์ประกอบที่มีจำนวนข้อตั้งแต่ 4 ข้อขึ้นไป จึงได้องค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความจำนวน 4 องค์ประกอบ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .318 ถึง .654

3. ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเมื่อวิเคราะห์ด้วยวิธีหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเหมือนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .52 ถึง .82 ซึ่งมีค่ากว่า 0.50 แสดงว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวมีความเที่ยงตรงเชิงเหมือน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงจำแนกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .23 ถึง .54 ส่วนแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความพบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเหมือน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .52 ถึง .79 ซึ่งมีค่ากว่า 0.50 แสดงว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวมีความเที่ยงตรงเชิงเหมือน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงจำแนก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .25 ถึง .62 จะเห็นได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงจำแนกแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์ ชนิดข้อความ และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์ ชนิดข้อความ มีเพียงบางลักษณะที่วัดที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.50 แสดงว่าไม่มีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก และบางลักษณะที่วัดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่า 0.50 แสดงว่าไม่มีความเที่ยงตรงเชิงจำแนกเพราะไม่เป็นไปตามหลักของความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

4. ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์ โดยแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านใจกว้าง มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงสุด มีค่าเท่ากับ 7.60

รองลงมาคือ ด้านชอบผจญภัย ด้านชอบสังคม ด้านชอบอิสระ และด้านเป็นผู้นำ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างต่ำสุด มีค่า 4.83 ตามลำดับ โดยทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดข้อความ โดยแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านใจกว้าง มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงสุด เท่ากับ 7.88 รองลงมาคือ ด้านชอบผจญภัย ด้านชอบสังคม ด้านเป็นผู้นำ และด้านชอบอิสระ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างต่ำสุด มีค่า 2.54 ตามลำดับ โดยทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์โดยแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านมองโลกในแง่ร้าย มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงสุด มีค่าเท่ากับ 8.61 รองลงมาคือ ด้านเพื่อน ด้านขี้อาย และด้านเจ้าอารมณ์ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างต่ำสุด มีค่า 6.74 โดยทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความ โดยแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านขี้อายมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงสุด มีค่าเท่ากับ 3.05 รองลงมาคือ ด้านมองโลกในแง่ร้าย ด้านเจ้าอารมณ์ และด้านเพื่อน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างต่ำสุด มีค่า 2.21 โดยทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการศึกษครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาหาความเที่ยงตรงด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์ ผู้วิจัยนิยามไว้ 5 องค์ประกอบ แต่ผลการวิเคราะห์ พบว่ามี 4 องค์ประกอบ ชนิดข้อความ ผู้วิจัยนิยามไว้ 4 องค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์ได้ 4 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในข้อที่หนึ่งที่ว่า บุคลิกภาพแสดงตัวมีองค์ประกอบมากกว่าหนึ่งองค์ประกอบ ส่วนผลการวิเคราะห์องค์ประกอบแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์ พบว่ามี 4 องค์ประกอบ และชนิดข้อความ พบว่ามี 4 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานใน ข้อที่สองที่ว่าบุคลิกภาพเก็บตัวมีองค์ประกอบมากกว่าหนึ่งองค์ประกอบ และผลการวิจัยได้สอดคล้องกับการวิเคราะห์บุคลิกภาพความเป็นทหาร ของจิรพร ปัทมะสุนทร (2543 : 49) ซึ่งนิยามบุคลิกภาพความเป็นทหารชนิดสถานการณ์ไว้ 9 องค์ประกอบ แต่ผลการวิเคราะห์ พบว่ามี 14 องค์ประกอบ ส่วนแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นทหารชนิดข้อความได้ 9 องค์ประกอบ

2. ค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีหลายลักษณะหลายวิธี พบว่า ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .52 ถึง .82 ค่าความเที่ยงตรงตรงเชิงเหมือนของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .52 ถึง .79 ซึ่งทั้งสองฉบับมีค่าสหสัมพันธ์สูงกว่า 0.5 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Shorch (เอกสิทธิ์ แสนทวีสุข, 2539 : 85 ; อ้างอิงจาก Shorch and Coscarelli, 1989 : 192) ซึ่งกำหนดไว้ว่าการวัดลักษณะเดียวกันด้วยวิธีวัดแบบเดียวกันหรือต่างวิธีกัน จะมีค่าสหสัมพันธ์สูงกว่า 0.5 ซึ่งเรียกว่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน และยังใกล้เคียงกับ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว สร้างโดย บงกช สุชะจิระ (2538 : 74-75) พบว่า ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .5123 ถึง .8947 ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.5

ส่วนค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก พบว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .23 ถึง .54 ค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .25 ถึง .62 ดังนั้นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพทั้งสองฉบับ มีเพียงบางลักษณะที่วัดมีค่าสหสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.5 แสดงว่ามีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก และมีบางลักษณะที่วัดที่มีค่าสหสัมพันธ์สูงกว่า 0.5 แสดงว่าไม่มีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากเวลาในการทำแบบทดสอบไม่เพียงพอกับการทำแบบทดสอบ เพราะว่า แบบทดสอบมีสองฉบับและจำนวนข้อสอบมีมากเกินไปจึงทำให้นักเรียนไม่ตั้งใจทำ หรือเพราะว่านักเรียนทำแบบทดสอบฉบับหนึ่งเสร็จแล้ว จึงไม่ยอมทำแบบทดสอบฉบับที่สอง นักเรียนตอบไม่ตรงกับความรู้สึกของตนเอง ซึ่งส่งผลให้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวมีความเที่ยงตรงเชิงจำแนกไม่เป็นไปตามทฤษฎี

3. ค่าความเที่ยงตรงสร้างโดยเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์แต่ละด้านเท่ากับ 5.13, 7.60, 5.76, 4.83, และ 5.13 ตามลำดับ ทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดข้อความแต่ละด้านเท่ากับ 4.24, 7.88, 7.82, 3.58, และ 2.54 ตามลำดับ ทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์แต่ละด้านเท่ากับ 6.83, 8.61, 6.74 และ 8.01 ตามลำดับทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความแต่ละด้านเท่ากับ 3.05, 2.80 2.58 และ 2.21 ตามลำดับ ทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จะเห็นได้ว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะไว้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ประโยชน์

1.1 เนื่องจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังนั้น ก่อนที่จะนำแบบทดสอบไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นอื่นควรนำแบบทดสอบไปหาค่าความเชื่อมั่นก่อนนำไปใช้จริง

1.2 ผู้วิจัยได้ทำการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ทั้งหมด 3 วิธี ซึ่งผลจากการศึกษาค้นคว้า ของวิธีทั้ง 3 ผู้วิจัยขอสนับสนุนการหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธี กลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว เพราะ เป็นวิธีที่ง่าย และประหยัดเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล และมีประสิทธิภาพในการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 แบบทดสอบชนิดสถานการณ์ควรที่จะเป็นสถานการณ์ที่สั้น ไม่ยาวจนเกินไปเพราะถ้ายาวเกินไปจะทำให้นักเรียนไม่ยอมอ่าน และควรใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย

2.2 ควรกำหนดเวลาในการทำแบบทดสอบให้พอดีกับจำนวนข้อสอบ เพราะนักเรียนจะได้ไม่ต้องรีบทำ จะทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องที่สุด

2.3 การศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและ
ชนิดเก็บตัวโดยวิเคราะห์ตามเพศ ระดับอายุ ระดับผลการเรียน การอบรมเลี้ยงดู

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา คารสุภา. (2516). ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคลิกภาพแสดงตัว – เก็บตัว ความรู้สึกผิดชอบและคุณธรรมแห่งผลเมืองดี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- จิรพร ปัทมะสุคนธ์. (2543). การศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นทหารของนักเรียนทหาร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- จิรพร โพธิ์สุวรรณ. (2519). ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครู กับนักเรียนในด้านการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและบุคลิกภาพเก็บตัว – แสดงตัวของนักเรียน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- จุฬา บุรีภักดี. (2533). การสัณฐานบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนสุนันทา.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2516). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวลความเชื่อมั่นในตนเองกับคุณธรรมแห่งผลเมืองดี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2534). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เชิดศักดิ์ โฉวสินธุ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ณรงค์ฤทธิ์ อิศรัตน์. (2530). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ดวงใจ บุญยะภาส. (2543). การศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของไอเซนค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ใน จังหวัดราชบุรี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- เดโช สวานานนท์. (2523). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ทวี ท่อแก้ว และอบรม สันภิบาล. (2517). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- นรินทร์ แจ่มจำรัส. (2515). การศึกษาผลการสอนแบบสืบสวน – สอบสวนในวิชาวิทยาศาสตร์ ที่มีต่อบุคลิกภาพเก็บตัว – แสดงตัว และความวิตกกังวล. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- นิพนธ์ แจ่มเยี่ยม. (2519). การศึกษาบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอุดรดิตถ์. ปรินญานิพนธ์

กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

นิภา นิธยาน. (2520). "การปรับตัวและบุคลิกภาพ" จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต. กรุงเทพฯ : สารศึกษากาการพิมพ์.

บงกช สุขะจิระ. (2538). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

บรรทม มณีโชติ. (2530). การศึกษารูปแบบของข้อคำถามวัดลักษณะนิสัยด้านความเสียสละชนิดข้อความและสถานการณ์ ที่มีต่อคุณภาพของแบบทดสอบ. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ. (2524,พฤษภาคม). บุคลิกภาพแห่งบุคคล" วิจัย81. 1(1): 41 – 53

บุญชม ศรีสะอาด. (2540). การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. กรุงเทพฯ : สุริยาสาส์.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2519). การวัดและประเมินผล. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

_____. (2545). ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). การวัดประเมินการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บุญส่ง นิลแก้ว. (2519). การวัดผลทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : แพรววิทยา.

บุญส่ง สร้อยสิงห์. (2546). การศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความต้องการ ตามแนวทฤษฎีของเมอร์เรย์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

เบญจวรรณ แยมละมูล. (2538). การศึกษาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนและครูในระดับประถมศึกษา. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

ประภัสสร สุขชื่น. (2539). การศึกษาบุคลิกภาพของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเองระหว่างรูปแบบมาตรานิดทางเลือกทางเดียว (Unipolar) และมาตรานิดสองทาง (Bipolar). ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

พรรณี เทพสุตร. (2537). การสร้างแบบทดสอบวัดความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พเยาว์ เนตรประชา. (2528). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักกีฬา สำหรับนักเรียนวิทยาลัยพลศึกษาในภาคกลาง. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วันดี ระเจริญ. (2529). บุคลิกภาพและการเก็บตัว. จันทบุรี : วิทยาลัยครูลำไพลพรรณ.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2539). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- สถิต วงศ์สวรรค์. (2544). การพัฒนาบุคลิกภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรพิทยา.
- สนอง ตรงเที่ยง. (2540). การแสดงหลักฐานของความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และค่าความเชื่อมั่นแบบคะแนนจริงสัมพันธ์ของแบบทดสอบวัดการประเมินค่าทางสัญลักษณ์และแบบทดสอบวัดการประเมินค่าทางภาษาแบบการแปลงรูปตามโครงสร้างทางสติปัญญาของกิลฟอร์ด. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สมจิต อภิชนาพงศ์. (2523). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว – เก็บตัวกับความสนใจในอาชีพของนักเรียน ม.ศ. 5 ปีการศึกษา 2523 จังหวัดชุมพร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สมสรร วงษ์อยู่น้อย. (2532). การพัฒนาเทคนิควิธีเปรียบเทียบคู่เพื่อวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัย. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สิริชัย ประทีปฉาย. (2533). การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. วิทยาลัยครูลำไพลพรรณ.
- เสกสิทธิ์ แสนทวีสุข. (2539). การศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนหลายมิติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 – 2544). สำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์.
- โสภา ชูพิกุลชัย. (2515). จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- _____. (2529). ความรู้เบื้องต้นด้านจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อนันต์ ศรีโสภา. (2522). ทฤษฎีการวัดและการทดสอบ. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อัจฉรา เปรมเปื่องเวส. (2517). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว – เก็บตัว ความเกรงใจ และพึงตนเอง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามมรमान. (2523). วิวิวิเคราะห์องค์ประกอบ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- อุไร สิงห์โต. (2522). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพเก็บตัว และแบบแสดงตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- เอนกกุล กริแสง. (2521). เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- Abraham, Sperlin P. (1982). *Psychology*. Oxford : Butterworth – Heinemann.
- Addeo, R.R., & Greene, A.F. (1994, Summer). "Construct Validity of the Robson Self – Esteem Questionnaire in a College Sample" *Educational and Psychology Measurement*, 54(2) : 439 – 446. New York : The American Psychological Association.
- Allport, Gordon W.A. (1961). *Pattern and Growth in Personality*. Molt : Rinehart and Winston, Inc.
- Anastasi, Anne (1982). *Psychological Testing*. New York : Macmillan.
- Ausubel, David. P. (1968). *Educational Psychology : A Cognitive View*. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc.
- Baron, Robert A. (1992). *Psychology*. 2nd ed. Boston : Allyn & Bacon.
- Carducci, Bernardo J. (1998). *The psychology of personality*. U.S.A. : Brooks / Cole Publishing.
- Carison, Neil r. (1990). *Psychology the science of behavior*. U.S.A. : A division Simon & Schuster.
- Centra, John A. (1971, Autumn). "Validation by the Multigroup – Multical Matrix : An adaptation of Compbell and Fiske's convergent and Discriminant Validation Procedure," *Educational and Psychological Measurement*. 31(3) : 675 – 683. New York : The American Psychological Association.
- Choi, Hee – sook. (1990, March). "A Validation Study of the Grimley Personality Scale For Children (Personality)". *Psychological Measurement*. 31 (3) : 675-683.
- Deary, Iran J., & Gibson Gavin. (1998, January). "Personality traits and personality disorders," *British Journal of psychology*, (89 : 647 – 661). New York : The British Psychological Society.

- Diener, E., Smith, H., & Fujita. (1995, March). "The personality structure of affect," *Journal of Personality and Social Psychological*, 69(3) : 130 – 141. New York : The American Psychological Association.
- Eysenck, J. Hans. (1970). *The Structure of Human Personality*. London : Bares & Noble.
- Eysenck, J. Hans, & Eysenck Sybil B.G. (1969). *Personality Structure and Measurement*. U.S.A. : Robert R. Knapp.
- Feist Jess. (1990). *Theory of personality*. 2nd ed U.S.A. : Holt, Rinehart and Winston.
- Higard, Ernest R. (1962). *Introduction to Psychology*. 3rd ed. New York : Harcourt, Brace and World.
- Hjelle, Larry, A., & Ziegler, Daniel, J. (1992) *Psychology Theories Basic Assumption, Reasearch, And Appliction*. 3rd nd. United States : McGraw – Hill.
- Huebner, Scott E., & Alderman, Gary. L. (1994,May). "Convergent and Discriminnt Validity of A Children's Life Saisfaction Scale : its Relationship to Self – and Teacher – Report Psychological Problems and School Functioning," *Psychological Abstracts*. 81(5) : 1920 – A.
- Huelsman, Timothy J., Nemanick, Richard C., & Munz, David C. (1998, October)." Scales to measure four dimension of dispostional mood : Positive energy, tiredness, negative activation, and relaxatin," *Educational and Psychological Measurement*, 58(5) : 804 – 819. New York : The American Psychological Association.
- Liukkonen, Jarmo, & Leskinen Esko. (1999, August). "The relibility and validity of scores from the children's version of theperception of success questionnaire," *Education and Psychological Measurement*, 59 (4) : 651 – 664. New York : Sage Publications.
- Martini, San P., Mazzotti E. & Setaro S. (1996, April). "Factor Structure and psychometric feautes of the Italian version for the EPQ – R," *Journal of Personality and Individual Difference*, 21(6) : 882 – 887. London : Great Britain.
- Marsh, H.W. and O' Niell, R. (1984, May). "Self Description Questionnaire III (SDQ III) : The Construct Validity of Multidimensional Self – Concept Rationg by late-adolescents" , *Journal of Educational Measurement*. 21 (2) : 153 – 174.
- Monte, Christopher F. (1995). *Beneath the Mask : An introduction to throries of personality*. U.S.A. : HarcourtBrace College.
- Morris, Charles G. (1996). *Understanding Psychology*. 3rd ed. New Jersey : Prentice – Hall.

- Nieminen, Gayla Smith. (1987, March). "Multitrait – Multimethod Investigation of Conduct Disorder, Depression, And Anxiety Among Behavior – Disordered Students," *Dissertation Abstracts International*. 47 (9) :3396.
- Pervin, Lawrence A. (1993). *Sixth Edition Personality and Research*. 6th ed. Canada : TC Systems.
- Samuel, William. (1981). *Personality : Searching for the sources of Human Behavior*. New York : McGraw Hill.
- Schultz, Duane, & Schultz, Sydney Ellen. (1998). *Theories of Personality*. 6th ed. U.S.A. : Brooks / Cole.
- Stanley, Julian C. and Hopkins, Kenneth D. (1990). *Educational and Psychological Measurement and Evaluation*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice : Hall, Inc.
- Strom, Robert D. (1969). *Psychology for the Classroom*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall Inc.
- Trant, Timothy James. (1987, May). Convergent And Discriminant Validation of The Leadership Skills Inventory," *Dissertation Abstracts International*. 47 (11) : 403 .
- Watson,D., Clark, L.A., & Tellegen, A. (1988, June). "Development and validity of brief measures of positive and negative affect : The PANAS scales," *Journal of Personality and Social Psychological*, 54(6) : 1063 – 1070. New York : The American Psychological Association.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว
ชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ

ตาราง 16 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว
ชนิดสถานการณ์

ข้อ	ค่า IOC	ข้อ	ค่า IOC	ข้อ	ค่า IOC
1	1.0	25	1.0	51	1.0
2	1.0	27	1.0	52	1.0
3	1.0	28	1.0	53	1.0
4	1.0	29	1.0	54	0.6
5	1.0	30	0.8	55	1.0
6	1.0	31	1.0	56	1.0
7	0.6	32	0.8	57	0.6
8	0.6	33	1.0	58	1.0
9	1.0	34	1.0	59	0.6
10	1.0	35	1.0	60	0.6
11	1.0	36	1.0	61	0.8
12	1.0	37	1.0	62	0.8
13	0.8	38	1.0	63	1.0
14	1.0	39	1.0	64	0.8
15	0.8	40	1.0	65	1.0
16	1.0	41	1.0	66	1.0
17	1.0	42	1.0	67	0.8
18	1.0	43	0.6	68	0.8
19	1.0	44	1.0	69	1.0
20	1.0	45	1.0	70	1.0
21	1.0	46	1.0	71	1.0
22	1.0	47	0.8	72	1.0
23	1.0	48	1.0	73	1.0
24	0.8	49	1.0	74	0.8
25	1.0	50	1.0	75	1.0

จากตาราง 16 ปรากฏว่าข้อสอบทุกข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ทุกข้อ ซึ่งแบบทดสอบ
วัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

ตาราง 17 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว
ชนิดข้อความ

ข้อ	ค่า IOC	ข้อ	ค่า IOC	ข้อ	ค่า IOC
1	1.0	25	0.6	51	1.0
2	1.0	27	1.0	52	0.6
3	1.0	28	1.0	53	0.8
4	1.0	29	1.0	54	0.8
5	1.0	30	0.8	55	0.6
6	1.0	31	1.0	56	0.8
7	0.8	32	0.6	57	0.6
8	0.8	33	1.0	58	1.0
9	1.0	34	1.0	59	0.6
10	1.0	35	0.6	60	1.0
11	0.8	36	1.0	61	1.0
12	1.0	37	1.0	62	1.0
13	1.0	38	1.0	63	0.8
14	0.8	39	1.0	64	0.8
15	0.8	40	1.0	65	1.0
16	1.0	41	0.6	66	1.0
17	1.0	42	0.6	67	1.0
18	0.8	43	0.6	68	0.8
19	1.0	44	0.8	69	1.0
20	1.0	45	1.0	70	1.0
21	1.0	46	1.0	71	0.8
22	0.8	47	1.0	72	1.0
23	0.8	48	0.8	73	1.0
24	0.6	49	1.0	74	1.0
25	1.0	50	1.0	75	0.8

จากตาราง 17 ปรากฏว่าข้อสอบทุกข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ทุกข้อ ซึ่งแบบทดสอบ
วัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

ตาราง 18 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัว
ชนิดสถานการณ์

ข้อ	ค่า IOC	ข้อ	ค่า IOC	ข้อ	ค่า IOC
1	1.0	21	1.0	41	1.0
2	1.0	22	1.0	42	1.0
3	1.0	23	0.8	43	1.0
4	1.0	24	0.8	44	1.0
5	1.0	25	1.0	45	1.0
6	1.0	26	1.0	46	0.6
7	1.0	27	1.0	47	1.0
8	1.0	28	1.0	48	1.0
9	1.0	29	0.8	49	0.6
10	1.0	30	1.0	50	0.6
11	1.0	31	1.0	51	0.6
12	1.0	32	0.6	52	1.0
13	0.8	33	1.0	53	1.0
14	1.0	34	1.0	54	0.8
15	1.0	35	0.8	55	0.8
16	0.6	36	1.0	56	0.8
17	1.0	37	1.0	57	0.8
18	1.0	38	1.0	58	0.8
19	0.8	39	1.0	59	0.8
20	1.0	40	0.8	60	1.0

จากตาราง 18 ปรากฏว่าข้อสอบทุกข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ทุกข้อ ซึ่งแบบทดสอบ
วัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

ตาราง 19 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความ

ข้อ	ค่า IOC	ข้อ	ค่า IOC	ข้อ	ค่า IOC
1	1.0	21	0.8	41	0.8
2	1.0	22	1.0	42	1.0
3	0.8	23	0.8	43	1.0
4	1.0	24	1.0	44	1.0
5	1.0	25	1.0	45	1.0
6	1.0	26	1.0	46	0.8
7	1.0	27	0.6	47	0.8
8	1.0	28	0.6	48	1.0
9	1.0	29	0.6	49	0.8
10	1.0	30	1.0	50	0.8
11	1.0	31	1.0	51	0.8
12	1.0	32	1.0	52	0.8
13	1.0	33	0.8	53	1.0
14	1.0	34	1.0	54	0.8
15	1.0	35	1.0	55	1.0
16	0.8	36	1.0	56	1.0
17	0.8	37	1.0	57	0.8
18	1.0	38	1.0	58	1.0
19	1.0	39	1.0	59	0.8
20	1.0	40	0.8	60	0.8

จากตาราง 19 ปรากฏว่าข้อสอบทุกข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ทุกข้อ ซึ่งแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

ภาคผนวก ข

ค่า r ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว
ชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ

ตาราง 20 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดสถานการณ์

ข้อ	ค่า r	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า r	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า r	หมายเหตุ
1	0.55	คัดเลือกไว้	26	0.64	คัดเลือกไว้	51	0.60	คัดเลือกไว้
2	0.63	คัดเลือกไว้	27	0.54	คัดออก	52	0.35	คัดออก
3	0.51	คัดออก	28	0.51	คัดเลือกไว้	53	0.50	คัดออก
4	0.58	คัดเลือกไว้	29	0.61	คัดออก	54	0.57	คัดเลือกไว้
5	0.59	คัดเลือกไว้	30	0.50	คัดออก	55	0.51	คัดออก
6	0.52	คัดออก	31	0.50	คัดออก	56	0.54	คัดเลือกไว้
7	0.63	คัดเลือกไว้	32	0.52	คัดเลือกไว้	57	0.50	คัดออก
8	0.62	คัดเลือกไว้	33	0.59	คัดเลือกไว้	58	0.52	คัดเลือกไว้
9	0.56	คัดเลือกไว้	34	0.62	คัดเลือกไว้	59	0.52	คัดออก
10	0.68	คัดเลือกไว้	35	0.53	คัดเลือกไว้	60	0.57	คัดเลือกไว้
11	0.65	คัดเลือกไว้	36	0.51	คัดเลือกไว้	61	0.18	คัดออก
12	0.51	คัดออก	37	0.15	คัดออก	62	0.53	คัดเลือกไว้
13	0.06	คัดออก	38	0.23	คัดออก	63	0.55	คัดเลือกไว้
14	0.50	คัดออก	39	0.53	คัดเลือกไว้	64	0.20	คัดออก
15	0.57	คัดเลือกไว้	40	0.27	คัดออก	65	0.54	คัดเลือกไว้
16	0.51	คัดออก	41	0.52	คัดเลือกไว้	66	-0.03	คัดออก
17	0.52	คัดเลือกไว้	42	0.54	คัดเลือกไว้	67	0.52	คัดเลือกไว้
18	0.62	คัดเลือกไว้	43	0.57	คัดเลือกไว้	68	0.66	คัดเลือกไว้
19	0.50	คัดออก	44	0.16	คัดออก	69	0.56	คัดเลือกไว้
20	0.59	คัดเลือกไว้	45	0.55	คัดเลือกไว้	70	0.52	คัดเลือกไว้
21	0.65	คัดเลือกไว้	46	0.67	คัดเลือกไว้	71	0.25	คัดออก
22	0.65	คัดเลือกไว้	47	0.65	คัดเลือกไว้	72	0.51	คัดเลือกไว้
23	0.64	คัดเลือกไว้	48	0.58	คัดเลือกไว้	73	0.53	คัดเลือกไว้
24	0.57	คัดเลือกไว้	49	0.61	คัดเลือกไว้	74	0.08	คัดออก
25	0.57	คัดเลือกไว้	50	0.57	คัดเลือกไว้	75	0.52	คัดเลือกไว้

ตาราง 21 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวชนิดข้อความ

ข้อ	ค่า r	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า r	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า r	หมายเหตุ
1	0.52	คัดลอกไว้	26	0.53	คัดลอกไว้	51	0.57	คัดลอกไว้
2	0.52	คัดลอกไว้	27	0.51	คัดลอกไว้	52	0.50	คัดลอก
3	0.50	คัดลอก	28	0.35	คัดลอก	53	0.53	คัดลอกไว้
4	0.50	คัดลอก	29	0.55	คัดลอกไว้	54	0.55	คัดลอกไว้
5	0.37	คัดลอก	30	0.50	คัดลอก	55	0.54	คัดลอกไว้
6	0.52	คัดลอกไว้	31	0.54	คัดลอกไว้	56	0.52	คัดลอกไว้
7	0.51	คัดลอกไว้	32	0.23	คัดลอก	57	0.46	คัดลอก
8	0.54	คัดลอกไว้	33	0.46	คัดลอก	58	0.34	คัดลอก
9	0.53	คัดลอกไว้	34	0.64	คัดลอกไว้	59	0.50	คัดลอก
10	0.52	คัดลอกไว้	35	0.55	คัดลอกไว้	60	0.51	คัดลอกไว้
11	0.57	คัดลอกไว้	36	0.52	คัดลอกไว้	61	0.52	คัดลอกไว้
12	0.50	คัดลอกไว้	37	0.32	คัดลอก	62	0.25	คัดลอก
13	0.25	คัดลอก	38	0.53	คัดลอกไว้	63	0.33	คัดลอก
14	0.28	คัดลอก	39	0.50	คัดลอก	64	0.54	คัดลอกไว้
15	0.51	คัดลอกไว้	40	0.59	คัดลอกไว้	65	0.51	คัดลอกไว้
16	0.53	คัดลอกไว้	41	0.46	คัดลอก	66	0.38	คัดลอก
17	0.51	คัดลอกไว้	42	0.55	คัดลอกไว้	67	0.51	คัดลอกไว้
18	0.56	คัดลอกไว้	43	0.52	คัดลอกไว้	68	0.52	คัดลอกไว้
19	0.52	คัดลอกไว้	44	0.51	คัดลอกไว้	69	0.35	คัดลอก
20	0.51	คัดลอกไว้	45	0.52	คัดลอกไว้	70	0.53	คัดลอกไว้
21	0.51	คัดลอกไว้	46	0.55	คัดลอกไว้	71	0.54	คัดลอกไว้
22	0.50	คัดลอก	47	0.62	คัดลอกไว้	72	0.50	คัดลอกไว้
23	0.62	คัดลอกไว้	48	0.53	คัดลอกไว้	73	0.55	คัดลอกไว้
24	0.44	คัดลอก	49	0.65	คัดลอกไว้	74	0.50	คัดลอก
25	0.43	คัดลอก	50	0.39	คัดลอก	75	0.57	คัดลอกไว้

ตาราง 22 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์

ข้อ	ค่า r	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า r	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า r	หมายเหตุ
1	0.42	คัดออก	21	0.66	คัดเลือกไว้	41	0.51	คัดออก
2	0.54	คัดเลือกไว้	22	0.32	คัดออก	42	0.64	คัดเลือกไว้
3	0.62	คัดเลือกไว้	23	0.42	คัดออก	43	0.53	คัดเลือกไว้
4	0.64	คัดเลือกไว้	24	0.69	คัดเลือกไว้	44	0.51	คัดออก
5	0.42	คัดออก	25	0.57	คัดเลือกไว้	45	0.66	คัดเลือกไว้
6	0.56	คัดเลือกไว้	26	0.42	คัดออก	46	0.008	คัดออก
7	0.50	คัดเลือกไว้	27	0.30	คัดออก	47	0.56	คัดเลือกไว้
8	0.50	คัดเลือกไว้	28	0.55	คัดเลือกไว้	48	0.52	คัดเลือกไว้
9	0.56	คัดเลือกไว้	29	0.62	คัดเลือกไว้	49	0.23	คัดออก
10	0.65	คัดเลือกไว้	30	0.72	คัดเลือกไว้	50	0.26	คัดออก
11	0.52	คัดเลือกไว้	31	0.67	คัดเลือกไว้	51	0.26	คัดออก
12	0.62	คัดเลือกไว้	32	0.62	คัดเลือกไว้	52	-0.04	คัดออก
13	0.45	คัดออก	33	0.52	คัดออก	53	0.50	คัดเลือกไว้
14	0.47	คัดออก	34	0.55	คัดเลือกไว้	54	0.62	คัดเลือกไว้
15	0.23	คัดออก	35	0.52	คัดออก	55	0.52	คัดเลือกไว้
16	0.64	คัดเลือกไว้	36	0.43	คัดออก	56	0.51	คัดเลือกไว้
17	0.55	คัดเลือกไว้	37	0.69	คัดเลือกไว้	57	0.53	คัดเลือกไว้
18	0.46	คัดออก	38	0.62	คัดเลือกไว้	58	0.51	คัดเลือกไว้
19	0.50	คัดเลือกไว้	39	0.54	คัดเลือกไว้	59	0.50	คัดเลือกไว้
20	0.59	คัดเลือกไว้	40	0.65	คัดเลือกไว้	60	0.51	คัดเลือกไว้

ตาราง 23 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความ

ข้อ	ค่า r	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า r	หมายเหตุ	ข้อ	ค่า r	หมายเหตุ
1	0.61	คัดลอกไว้	21	0.35	คัดลอก	41	0.58	คัดลอกไว้
2	0.54	คัดลอกไว้	22	0.23	คัดลอก	42	0.50	คัดลอกไว้
3	0.53	คัดลอกไว้	23	0.63	คัดลอกไว้	43	0.34	คัดลอก
4	0.54	คัดลอกไว้	24	0.63	คัดลอกไว้	44	0.38	คัดลอก
5	0.23	คัดลอก	25	0.62	คัดลอกไว้	45	0.41	คัดลอก
6	0.38	คัดลอก	26	0.50	คัดลอกไว้	46	0.37	คัดลอก
7	0.66	คัดลอกไว้	27	0.59	คัดลอกไว้	47	0.51	คัดลอกไว้
8	0.50	คัดลอก	28	0.43	คัดลอก	48	0.50	คัดลอกไว้
9	0.57	คัดลอกไว้	29	0.69	คัดลอกไว้	49	0.29	คัดลอก
10	0.39	คัดลอก	30	0.41	คัดลอก	50	0.32	คัดลอก
11	0.54	คัดลอกไว้	31	0.52	คัดลอกไว้	51	0.35	คัดลอก
12	0.52	คัดลอกไว้	32	0.51	คัดลอกไว้	52	0.56	คัดลอกไว้
13	0.42	คัดลอก	33	0.50	คัดลอกไว้	53	0.52	คัดลอกไว้
14	0.50	คัดลอกไว้	34	0.36	คัดลอก	54	0.51	คัดลอกไว้
15	0.55	คัดลอกไว้	35	0.52	คัดลอกไว้	55	0.55	คัดลอกไว้
16	0.52	คัดลอกไว้	36	0.57	คัดลอกไว้	56	0.46	คัดลอก
17	0.29	คัดลอก	37	0.50	คัดลอกไว้	57	0.52	คัดลอกไว้
18	0.52	คัดลอกไว้	38	0.55	คัดลอกไว้	58	0.53	คัดลอกไว้
19	0.53	คัดลอกไว้	39	0.46	คัดลอก	59	0.52	คัดลอกไว้
20	0.54	คัดลอกไว้	40	0.51	คัดลอกไว้	60	0.51	คัดลอกไว้

ภาคผนวก ค

ค่าไอเกน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและ
บุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์และชนิดข้อความ

ตาราง 24 ค่าไอเกน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวตน
สถานการณ์

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
1	1	วานิตเอารายงานที่ตนเองทำมาให้อาจารย์ที่สอน ดู แล้วบอกว่าตนเองทำอย่างสุดความสามารถ แล้ว แต่อาจารย์บอกว่ายังไม่ดีจะต้องแก้ไขอีก หลายอย่าง ถ้านักเรียนเป็นวานิต นักเรียนจะทำ อย่างไร	.414	ใจกว้าง
	2	ตอนเวลากลางวันโรงเรียนได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่มา ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ให้กับนักเรียน โดย การบรรยายและจัดนิทรรศการ กำไลเดินผ่านมา เห็นนักเรียนกำลังมุงดูอยู่ กำไลอยากรู้อะไรจึง เดินเข้าไปดู แต่เพื่อนดึงไว้บอกว่าเป็นเรื่องไกล ตัวเรา ถ้านักเรียนเป็นกำไล นักเรียนจะอย่างไร	.459	ชอบผจญภัย
	3	พัณพงษ์เดินผ่านหน้าห้องคอมพิวเตอร์ เห็น อาจารย์กำลังติดตั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์อยู่ ซึ่ง เป็น สิ่งที่พัณ พงษ์ ต้องการจะศึกษา อยู่ ถ้านักเรียนเป็นพัณพงษ์ นักเรียนจะอย่างไร	.442	ชอบผจญภัย
	4	มนัสได้รับมอบหมายจากอาจารย์ให้จัดทำละคร เวที เรื่องพระอภัยมณี ซึ่งมนัสจะต้องเตรียมงาน สถานที่ และก็จัดหาสมาชิกที่จะร่วมกันแสดงทั้ง หมด ถ้านักเรียนเป็นมนัส นักเรียนจะอย่างไร	.351	เป็นผู้นำ
	5	หลังจากที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์เสร็จแล้ว กระแต เห็นว่ากระดานดำยังไม่ได้มีใครลบ เดี่ยวอาจารย์ วิชาต่อไปมาสอนจะต้องมาลบเอง ถ้านักเรียน เป็นกระแต นักเรียนจะอย่างไร	.326	เป็นผู้นำ
	6	บงกชได้รับแต่งตั้งให้เป็นคนตรวจการแต่งกาย ของนักเรียนชั้น ม.2 ทุกคน บงกชเห็นว่ากลุ่มของ บุญตาซึ่งมีนิสัยเกเร แต่งกายผิดระเบียบ ถ้านักเรียนเป็นบงกช นักเรียนจะอย่างไร	.380	เป็นผู้นำ
	7	ก้อนทองเดินไปเห็นคนกำลังขโมยของในร้านร้าน หนึ่ง ซึ่งก็ถูกเจ้าหน้าที่จับได้ เจ้าหน้าที่ต้องการ ให้ก้อนทองเป็นพยานชี้ตัวคนร้ายที่เป็นคนขโมย ถ้านักเรียนเป็นก้อนทอง นักเรียนจะอย่างไร	.331	เป็นผู้นำ

ตาราง 24 (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่านำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
	8	ในช่วงโมงดนตรี อาจารย์ให้นักเรียนเลือกเล่นเครื่องดนตรีคนละหนึ่งชิ้น เพื่อน ๆ ของบรรจงเลือกที่จะเลือกเรียนขลุ่ยเพราะ เรียนง่ายแต่บรรจงเลือกเรียนระนาด ถ้านักเรียนเป็นบรรจงนักเรียนจะอย่างไร	.516	ชอบอิสระ
	9	มยุรฉัตรอยู่บ้านคนเดียว พ่อและแม่ออกไปทำธุระข้างนอก มยุรฉัตรเห็นว่างานบ้านที่แม่ต้องทำมีอีกหลายอย่าง แม่ก็ไม่ได้สั่งให้ทำ ถ้านักเรียนมยุรฉัตร นักเรียนจะอย่างไร	.608	ชอบอิสระ
	10	ชั่วโมงกิจกรรมมีการให้นักเรียนเลือกลงกิจกรรมประเทืองเลือกที่จะลงกิจกรรมทำอาหาร เพราะชอบการทำอาหารแต่เพื่อน ๆ บอกว่าเป็นกิจกรรมของผู้หญิง ถ้านักเรียนเป็นประเทือง นักเรียนจะอย่างไร	.454	ชอบอิสระ
	11	เปิดได้ไปวาดภาพที่น้ำตกแห่งหนึ่ง ซึ่งมีผู้คนมาเล่นน้ำตกกันเป็นจำนวนมาก เปิดรู้สึกว่าคุณที่มาเล่นน้ำทำให้ตนเองไม่มีสมาธิในการวาดภาพ ถ้านักเรียนเป็นเปิด นักเรียนจะอย่างไร	.599	ชอบอิสระ
2	1	ในขณะที่ประวิทย์กำลังจะเดินไปโรงอาหารระหว่างทางเห็นชายคนหนึ่งที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน ท่าทางของเขาอาจจะมาหาใครสักคนในโรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นประวิทย์ นักเรียนจะอย่างไร	.543	ชอบสังคม
	2	ในวันเปิดภาคเรียนห้องของธงชัยมีนักเรียนใหม่ซึ่งย้ายมาจากโรงเรียนอื่น อาจารย์เห็นโต๊ะข้างๆ ธงชัยว่างอยู่จึงให้นักเรียนใหม่เข้าไปนั่ง ถ้านักเรียนเป็นธงชัย นักเรียนจะอย่างไร	.312	ชอบสังคม
	3	ก่อนวันพ่อแห่งชาติ โรงเรียนได้มีการจัดป้ายเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งมีทั้ง อาจารย์ นักเรียน และนักการภารโรง ช่วยกันจัดทำกันอยู่ ประชาเดินผ่านมาพบเข้า ถ้านักเรียนเป็นประชา นักเรียนจะอย่างไร	.657	ชอบสังคม

ตาราง 24 (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
	4	ขณะที่สมพงษ์กำลังรอรถประจำทางอยู่ สมพงษ์เห็นยายคนหนึ่งกำลังเดินตามเส้นทางที่จะไปกับคนอื่น ๆ แต่ไม่มีใครรู้จัก แต่ว่าสมพงษ์รู้จักทางที่ยายคนนั้นตาม ถ้านักเรียนเป็นสมพงษ์ นักเรียนจะอย่างไร	.353	ชอบสังคม
	5	ในขณะที่นิตและเพื่อน กำลังยืนรอรถประจำทางอยู่ มีนักศึกษาเข้ามาขอให้นิตและเพื่อนช่วยทำแบบสอบถาม ซึ่งในขณะที่ นั้นรถประจำทางที่นิตคอยมาพอดี ถ้านักเรียนเป็นนิต นักเรียนจะอย่างไร	.398	ชอบสังคม
	6	เจนได้รับคำชักชวนจากเพื่อนว่าที่วัดมีการทอดผ้าป่าสามัคคี ซึ่งในงานไม่ค่อยมีคนมาช่วยงานมากนัก ซึ่งในขณะที่นั้นเจนกำลังดูละครเรื่องที่ชอบอยู่พอดี ถ้านักเรียนเป็นเจน นักเรียนจะอย่างไร	.422	ชอบสังคม
	7	ประจักษ์ได้ไปร่วมงานเลี้ยงกับพ่อ เนื่องในวันแต่งงานลูกของเพื่อนพ่อ ซึ่งมีการเลี้ยงโต๊ะจีน ในโต๊ะที่ประจักษ์นั่งอยู่นั้นส่วนใหญ่จะเป็นเพื่อนของพ่อทั้งนั้น ถ้านักเรียนเป็นประจักษ์ นักเรียนจะอย่างไร	.418	ชอบสังคม
	8	ในการรับสมัครเป็นสมาชิกชมรมต่าง ๆ มีรุ่นพี่มาชวนนิวเข้าชมรมชมรม ที่มีการออกค่ายอาสาพัฒนา ถ้านักเรียนเป็นนิว นักเรียนจะอย่างไร	.510	ชอบสังคม
	9	สุทินเคยถูกประพันธ์แกล้งบ่อยๆ สุทินจึงไม่ค่อยชอบประพันธ์ วันหนึ่งสุทินพบบกกล่องดินสอของประพันธ์ลืมอยู่ในห้องสมุด ถ้านักเรียนเป็นสุทิน นักเรียนจะอย่างไร	.485	ใจกว้าง
	10	ในชั่วโมงศิลปะ ลัดดา กำลังวาดภาพและระบายสีอยู่ เพื่อนเดินมาชนสีทกใส่ภาพของลัดดา เพื่อนก็ขอโทษและช่วยเช็ดสีที่ทกใส่ ถ้านักเรียนเป็นลัดดา นักเรียนจะอย่างไร	.434	ใจกว้าง

ตาราง 24 (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
	11	อุบล นัดกับเพื่อน ๆ ว่า ในวันเสาร์นี้จะไปถ่ายรูป ทำรายงานที่สวนหลวง ร.9 พอถึงวันเสาร์กลับไม่ มีใครมาเลย ซึ่งโทรไปถามพวกเพื่อน ๆ ต่างก็ บอกว่ามีธุระต้องทำ ถ้านักเรียนเป็นอุบล นัก เรียนจะอย่างไร	.405	ใจกว้าง
	12	ในวันสัปดาห์ห้องสมุด อาจารย์ได้จัดให้มีการแข่ง ขันการตอบปัญหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป เพื่อน ๆ ของวิชาญ ได้ลงชื่อแข่งขัน ถ้านักเรียนเป็นวิ ชาญ นักเรียนจะอย่างไร	.310	ชอบผจญภัย
	13	ตอนเช้าแถวเคารพธงชาติ ปิติเป็นคนนำกล่าว สวดมนต์ตอนเช้าไม่มาโรงเรียน แล้วไม่มีใครเป็น คนกล่าวนำ อาจารย์จึงให้มานะเป็นคนนำสวด แทน ถ้านักเรียนเป็นมานะ นักเรียนจะอย่างไร	.367	เป็นผู้นำ
	14	หลังจากที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์เสร็จแล้ว กระแต เห็นว่ากระดานดำยังไม่ได้มีใครลบ เตี่ยวอาจารย์ วิชาต่อไปมาสอนจะต้องมาลบเอง ถ้านักเรียน เป็นกระแต นักเรียนจะอย่างไร	.376	เป็นผู้นำ
3	1	ในวันสัปดาห์ห้องสมุด อาจารย์ได้จัดให้มีการแข่ง ขันการตอบปัญหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป เพื่อน ๆ ของวิชาญ ได้ลงชื่อแข่งขัน ถ้านักเรียนเป็นวิ ชาญ นักเรียนจะอย่างไร	.482	ชอบผจญภัย
	2	โรงเรียนได้มีการรับสมัครนักกีฬาชกมวยสากล สมัครเล่น เพื่อเป็นตัวแทนโรงเรียนไปชกกับนัก เรียนต่างโรงเรียน ยิ่งยงเป็นคนที่แข็งแรง หน่วย ก้านดี เพื่อน ๆ ก็บอกให้ไปสมัคร ถ้านัก เรียนเป็นยิ่งยง นักเรียนจะอย่างไร	.316	ชอบผจญภัย
	3	เด่นไชยเป็นคนที่พูดเก่งและชอบเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้เพื่อน ๆ ฟังเป็นประจำ เพื่อน ๆ จึงให้เด่นไชย เป็นพิธีกรในงานเกิดเพื่อน ถ้านักเรียนเป็น เด่นไชย นักเรียนจะอย่างไร	.621	เป็นผู้นำ

ตาราง 24 (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
	4	มนัสได้รับมอบหมายจากอาจารย์ให้จัดทำละครเวที เรื่องพระอภัยมณี ซึ่งมนัสจะต้องเตรียมงานสถานที่ และก็จัดหาสมาชิกที่จะร่วมกันแสดงทั้งหมด ถ้านักเรียนเป็นมนัส นักเรียนจะทำอย่างไร	.375	เป็นผู้นำ
	5	ในวันเปิดภาคเรียนโรงเรียนได้จัดให้นักเรียนมีการเลือกตั้งประธานนักเรียน ซึ่งเพื่อนก็เลือกให้สมบัติลงสมัคร เพราะสมบัติเป็นคนที่ได้รับผิดชอบในการทำงานต่างๆ ได้ดี ถ้านักเรียนเป็นสมบัติ นักเรียนจะทำอย่างไร	.614	เป็นผู้นำ
	6	ตอนเช้าแถวเคารพธงชาติ ปิติเป็นคนนำกล่าวสวดมนต์ตอนเช้าไม่มาโรงเรียน แล้วไม่มีใครเป็นคนกล่าวนำ อาจารย์จึงให้มานะเป็นคนนำสวดแทน ถ้านักเรียนเป็นมานะ นักเรียนจะทำอย่างไร	.402	เป็นผู้นำ
	7	ในงานวันภาษาไทย อาจารย์จัดให้มีการแข่งขันโต้วาที อาจารย์จึงให้ไพโรจน์เป็นผู้ดำเนินรายการ ถ้านักเรียนเป็นไพโรจน์ นักเรียนจะทำอย่างไร	.655	เป็นผู้นำ
	8	อุดมเป็นคนที่ยืมเพลงไพเราะ แต่ยังไม่มีการรู้พอดีที่โรงเรียนมีการประกวดร้องเพลง ถ้านักเรียนเป็นอุดม นักเรียนจะทำอย่างไร	.573	เป็นผู้นำ
4	1	เจนได้รับคำชักชวนจากเพื่อนว่าที่วัดมีการทอดผ้าป่าสามัคคี ซึ่งในงานไม่ค่อยมีคนมาช่วยงานมากนัก ซึ่งในขณะนั้นเจนกำลังดูแลครื่องที่ซออยู่พอดี ถ้านักเรียนเป็นเจน นักเรียนจะทำอย่างไร	.324	ชอบสังคม
	2	เอกชัยมีเพื่อนต่างห้องมาขอร้องให้ไปช่วยจัดเวทีที่จะต้องจัดงานในวันปีใหม่ ซึ่งก็มีเพื่อนๆ อีกหลายคนที่อยู่คนละห้องมาช่วยกัน ถ้านักเรียนเป็นเอกชัย นักเรียนจะทำอย่างไร	.499	ชอบสังคม

ตาราง 24 (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
	3	ในการประชุมวางแผนการจัดทำโครงการ ซึ่งมีเพื่อนหลายกลุ่มในการทำครั้งนี้ สมใจได้เป็นหัวหน้าโครงการนี้ ซึ่งในที่ประชุมเพื่อนกลุ่มอื่นได้เสนอความคิดเห็นออกมา ถ้านักเรียนเป็นสมใจนักเรียนจะทำอย่างไร	.485	ใจกว้าง
	4	ในชั้นเรียนได้มีนักเรียนถูกละเมิดของ ซึ่งนักเรียนคนนั้นสงสัยสัญญา เพราะมีคนเห็นสัญญาอยู่ในห้องคนเดียว แต่เมื่อค้นกระเป๋าของสัญญาแล้วไม่พบของ ถ้านักเรียนเป็นสัญญา นักเรียนจะทำอย่างไร	.515	ใจกว้าง
	5	โรงเรียนได้จัดให้มีการประกวดวาดภาพ เนื่องในวันงดสูบบุหรี่โลก สงกรานต์ เป็นคนที่วาดภาพเก่ง ได้นำภาพของตนเองส่งเข้าประกวดเช่นเดียวกับเพื่อน ๆ อีกหลายคน ผลการตัดสินออกมาว่าภาพของสงกรานต์ไม่ได้รับรางวัล ถ้านักเรียนเป็นสงกรานต์ นักเรียนจะทำอย่างไร	.518	ใจกว้าง
	6	มานิตแข่งแบดมินตัน กับ ชาติชาย เพื่อเป็นตัวแทนโรงเรียนไปแข่งขันกับโรงเรียนอื่น ชาติชายเป็นฝ่ายชนะ ได้เป็นตัวแทนของโรงเรียน เพื่อนๆ ก็เข้ามาแสดงความยินดี ถ้านักเรียนเป็นมานิตนักเรียนจะทำอย่างไร	.488	ใจกว้าง
	7	ในชั่วโมงศิลปะ ลัดดา กำลังวาดภาพและระบายสีอยู่ เพื่อนเดินมาชนสีทักใส่ภาพของลัดดา เพื่อนก็ขอโทษและช่วยเช็ดสีที่ทักใส่ ถ้านักเรียนเป็นลัดดา นักเรียนจะทำอย่างไร	.381	ใจกว้าง
	8	ในระหว่างที่สุกิจกำลังเดินเข้าห้องเรียน ก็ได้ยินเพื่อนๆ คุยกันถึงนิสัยการเอาแต่ใจไม่ยอมรับฟังเหตุผลของผู้อื่นของสุกิจ ถ้านักเรียนเป็นสุกิจนักเรียนจะทำอย่างไร	.372	ใจกว้าง
	9	โรงเรียนได้มีการรับสมัครนักกีฬาชกมวยสากลสมัครเล่น เพื่อเป็นตัวแทนโรงเรียนไปชกกับนักเรียนต่างโรงเรียน ยิ่งยงเป็นคนที่แข็งแรง หน่วยก้านดี เพื่อนๆ ก็บอกให้ไปสมัคร ถ้านักเรียนเป็นยิ่งยง นักเรียนจะทำอย่างไร	.342	ชอบผจญภัย

ตาราง 25 ค่าไอเกน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว
ชนิดข้อความ

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
1	1	ถ้าเห็นคนที่ไม่ทราบเส้นทางรถข้าพเจ้าจะเข้าไป บอกทาง	.317	ชอบสังคม
	2	ข้าพเจ้ากลัวพูดคุยกับคนต่างชาติ	.355	ชอบสังคม
	3	ข้าพเจ้าสมัครเข้าชมรมที่มีการออกค่ายไปพัฒนา ชนบท	.356	ชอบสังคม
	4	ข้าพเจ้าขอทำดีแม้คนนั้นชอบแกล้งข้าพเจ้า	.420	ใจกว้าง
	5	ข้าพเจ้าไม่โกรธถ้าเพื่อนผิดคำสัญญา	.381	ใจกว้าง
	6	ข้าพเจ้าไม่กล้าเล่นน้ำแม้ว่าใส่ชูชีพ	.336	ชอบผจญภัย
	7	ข้าพเจ้าเต็มใจเป็นพิธีกร ถ้าเพื่อนต้องการให้เป็น	.466	เป็นผู้นำ
	8	ข้าพเจ้าอาสาขึ้นไปบนเวที เพื่อร่วมแสดงโชว์	.528	เป็นผู้นำ
	9	ข้าพเจ้าพร้อมลงสมัครเลือกตั้งประธานนักเรียน	.532	เป็นผู้นำ
	10	ข้าพเจ้าเป็นผู้ดำเนินรายการโต้วาทีได้	.529	เป็นผู้นำ
	11	ถ้ามีคนทะเลาะกัน ข้าพเจ้าจะเข้าไปห้าม	.401	เป็นผู้นำ
	12	ข้าพเจ้าตักเตือนเพื่อนที่แต่งกายผิดระเบียบ	.523	เป็นผู้นำ
	13	ถ้าเพื่อนมาช่วยข้าพเจ้าทำงาน ข้าพเจ้าจะ ปฏิเสธ	.374	ชอบอิสระ
	14	ข้าพเจ้าไม่ไปสถานที่ที่เคยไปแล้ว	.302	ชอบอิสระ
2	1	ข้าพเจ้าช่วยเพื่อนทำงานหลังจากที่ทำงานของ ตนเองเสร็จแล้ว	.322	ชอบสังคม
	2	ถ้ามีคนมาขอความช่วยเหลือข้าพเจ้าชอบช่วย เหลือเต็มที่	.419	ชอบสังคม
	3	ถ้าเพื่อนมาขอร้องไปช่วยงานข้าพเจ้ารีบไปทันที	.380	ชอบสังคม
	4	ข้าพเจ้าสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นจนสำเร็จ	.382	ชอบสังคม
	5	ข้าพเจ้าให้อภัยทุกคนที่ทำผิดโดยไม่ตั้งใจ	.445	ใจกว้าง
	6	ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นของเพื่อนๆทุกคน	.384	ใจกว้าง
	7	ข้าพเจ้าไม่โกรธถ้าเพื่อนเข้าใจผิดข้าพเจ้า	.449	ใจกว้าง
	8	ข้าพเจ้าให้อภัยถ้าเพื่อนยอมรับผิดที่ทำผิดในสิ่งที่ เขาทำ	.447	ใจกว้าง
	9	ข้าพเจ้าเคารพคำตัดสินของกรรมการ	.491	ใจกว้าง
	10	ข้าพเจ้าเข้าไปแสดงความยินดีแม้คนนั้นสามารถ แข่งกีฬาชนะข้าพเจ้า	.404	ใจกว้าง
	11	ข้าพเจ้าไม่โกรธถ้าเพื่อนผิดคำสัญญา	.338	ใจกว้าง

ตาราง 25 (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
	12	ข้าพเจ้ายอมให้ตรวจสอบ ถ้าเพื่อนยืนยันว่า ข้าพเจ้าเป็นคนผิด	.312	ใจกว้าง
	13	ข้าพเจ้าช่วยเหลือเพื่อนที่ยากจนกว่า	.316	ใจกว้าง
	14	ถ้าพบคนบาดเจ็บข้าพเจ้าเข้าไปช่วยเหลือทันที	.336	ชอบผจญภัย
	15	ข้าพเจ้าทำงานด้วยความสามารถของตนเอง	.304	ชอบอิสระ
3	1	ข้าพเจ้าชอบสำรวจสถานที่ต่าง ๆ ที่ไม่เคยไป	.379	ชอบผจญภัย
	2	ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆ	.502	ชอบผจญภัย
	3	ถ้าเป็นความรู้ใหม่ ข้าพเจ้าจะทำทุกอย่างเพื่อให้ ได้เรียนรู้	.438	ชอบผจญภัย
	4	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความ สามารถ	.549	เป็นผู้นำ
	5	ข้าพเจ้าลบกระดานดำเอง ถ้าไม่มีใครมาลบ	.416	เป็นผู้นำ
	6	ข้าพเจ้าทำงานด้วยความสามารถของตนเอง	.364	ชอบอิสระ
4	1	ข้าพเจ้าชอบรู้จักคนมากๆ	.342	ชอบสังคม
	2	ข้าพเจ้าชอบสิ่งที่มีความตื่นเต้น	.632	ชอบผจญภัย
	3	ข้าพเจ้าลงสมัครกีฬาที่มีความท้าทาย	.594	ชอบผจญภัย
	4	ข้าพเจ้ากล้าเผชิญหน้า แม้ว่าสิ่งนั้นจะเป็นสิ่งที่ ข้าพเจ้ากลัว	.424	ชอบผจญภัย
	5	ข้าพเจ้าเป็นคนที่กล้าตัดสินใจทำอะไรทั้งที่รู้ว่า เสี่ยงอันตราย	.519	เป็นผู้นำ
	6	ถ้าข้าพเจ้าตั้งใจทำอะไร แม้มีเสียงคัดค้าน ข้าพเจ้าก็ทำต่อไป	.326	ชอบอิสระ

ตาราง 26 ค่าไอเกน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิด
สถานการณ์

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
1	1	ในระหว่างเดินกลับบ้าน สมรักษ์ได้ยิน ประมวล กับเพื่อนพูดถึงเรื่องความประพฤติของสามารด ซึ่งสมรักษ์เป็นเพื่อนสนิทกับสามารด ถ้านักเรียนเป็นสมรักษ์ นักเรียนจะอย่างไร	.438	มองโลกใน แง่ร้าย
	2	แก้วตาเป็นคนที่เรียนเก่งที่สุดในห้อง เพื่อนๆจึงขอร้องให้แก้วตามาช่วยติวให้ เพราะใกล้จะสอบแล้ว แต่แก้วตาไม่ยอมติวให้ เพราะกลัวเพื่อนๆจะทำคะแนนได้ดีกว่าตน ถ้านักเรียนเป็นแก้วตา นักเรียนจะอย่างไร	.515	มองโลกใน แง่ร้าย
	3	ในชั่วโมงพลศึกษา มีการแข่งขันวอลเลย์บอลระหว่างทีมของโอ๊ด กับทีมของเพื่อน ผลออกมาทีมของโอ๊ดแพ้ ซึ่งทุกคนต่างก็เล่นเต็มความสามารถแล้ว แต่โอ๊ดแย้งว่าเพราะโมทเล่นไม่ดีจึงทำให้ทีมแพ้ ถ้านักเรียนเป็นโอ๊ด นักเรียนจะคิดอย่างไรโอ๊ดหรือไม่	.493	มองโลกใน แง่ร้าย
	4	ในงานเลี้ยงสังสรรค์ ชัยชนะ แนะนำทรงพล ให้ภานุพงษ์รู้จัก ซึ่งภานุพงษ์รู้ว่าทรงพลเป็นคนเห็นแก่ตัว ถ้านักเรียนเป็นภานุพงษ์ นักเรียนจะอย่างไร	.480	มองโลกใน แง่ร้าย
	5	มินตาเห็นเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มของตนไปเดินกับกลุ่มเพื่อนที่ไม่ถูกกัน มินตาคิดว่าเพื่อนคนนี้เป็นนกสองหัวคบไม่ได้ ถ้านักเรียนเป็นมินตา นักเรียนจะคิดอย่างไร	.485	มองโลกใน แง่ร้าย
	6	โสภีไปเที่ยวบ้านของงามจิต ซึ่งบ้านของงามจิตเป็นโรงงาน และมีพนักงานเป็นจำนวนมาก งามจิตเล่าว่ามีอยู่คนหนึ่งพึ่งพ้นโทษมา โสภีบอกว่าคนที่เคยติดคุกมาแล้วยังไ้ก็เป็นคนไม่ดี ถ้านักเรียนเป็นงามจิต นักเรียนจะอย่างไร	.529	มองโลกใน แง่ร้าย

ตาราง 26 (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่านำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
	7	สมปองนัดกับสมพรว่าวันเสาร์นี้จะไปดูหนังกันที่โรงภาพยนตร์ เพราะเป็นเรื่องที่ทั้งสองคนชอบพอ ถึงวันเสาร์สมพรไม่มาตามนัด สมปองเลยโทรไปถามจึงรู้ว่าสมพรติดธุระ สมปองรู้สึกโกรธเลยต่อว่าสมพร ถ้านักเรียนเป็นสมปอง นักเรียนจะอย่างไร	.517	เจ้าอารมณ์
	8	สพายและเพื่อนได้ไปดูฟรีคอนเสิร์ตของนักร้องชื่อดังคนหนึ่ง ซึ่งในการแสดงครั้งนั้นมีคนมาดูเป็นจำนวนมากเมื่อเริ่มการแสดงก็จะมีจะมีคนเต้นตามจังหวะเพลง ก็มีวัยรุ่นคนหนึ่งกระโดดมาเหยียบเท้าของสพายเข้า ถ้านักเรียนเป็นสพาย นักเรียนจะอย่างไร	.479	เจ้าอารมณ์
	9	จักรกริชและครอบครัวได้ไปเที่ยวห้าง จักรกริชเดินไปเห็นโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ล่าสุด จึงขอให้พ่อซื้อให้ แต่พ่อบอกว่าราคามันแพงไป และจักรกริชก็ยังไม่จำเป็นต้องใช้ ถ้านักเรียนเป็นจักรกริช นักเรียนจะอย่างไร	.460	เจ้าอารมณ์
	10	ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ กนกรัตน์กำลังจะออกไปทำธุระข้างนอกบ้านมีกลุ่มวัยรุ่นสามคนโดนกนกรัตน์จนเปียก ถ้านักเรียนเป็นกนกรัตน์ นักเรียนจะอย่างไร	.353	เจ้าอารมณ์
	11	ยิ่งศักดิ์แอบเห็นโชคชัยแกล้งนักเรียนรุ่นน้อง ยิ่งศักดิ์จึงไปฟ้องอาจารย์ โชคชัยจึงโดนทำโทษ โชคชัยรู้อย่างยิ่งศักดิ์เป็นคนไปฟ้องอาจารย์ จึงคิดหาวิธีแก้แค้น ถ้านักเรียนเป็นโชคชัย นักเรียนจะอย่างไร	.543	เจ้าอารมณ์
	12	วนิดากำลังโต้เถียงกับชมพู เพื่อนก็ขอให้ใช้เหตุผลพูดจากันดีๆ ชมพูเห็นด้วย แต่วนิดาไม่ยอมเลยให้ชมพูมาสู้กันตัวต่อตัวเพื่อเป็นการตัดสิน ถ้านักเรียนเป็นชมพู นักเรียนจะอย่างไร	.489	เจ้าอารมณ์

ตาราง 26 (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
	13	ก๊งกลับมาจากโรงเรียน เมื่อเข้าไปในห้องพบว่า ข้าวของในห้องจัดอย่างเป็นระเบียบ แม่บอกว่า เป็นคนเข้าไปจัดข้าวของในห้องเอง ก๊งบอกแม่ ว่าถ้าแม่เข้าไปจัดห้องจะทำให้หาของที่วางไว้ไม่ เจอถ้านักเรียนเป็นก๊งนักเรียนจะอย่างไร	.477	เจ้าอารมณ์
	14	ในวัดปิดภาคเรียน ปรานีได้ยืนเพื่อนเล่าว่า ใน ระหว่างปิดเทอมครอบครัวได้พาไปเที่ยวต่าง ประเทศ ที่นั้นอากาศหนาว วิวสาย และมีหิมะ ตกด้วย ปรานีอยากไปต่างประเทศซักครั้งทั้งๆ ที่ ครอบครัวมีฐานะไม่ค่อยดี ถ้านักเรียนเป็น ปรานี นักเรียนจะคิดอย่างไร	.326	เพื่อฝัน
	15	ครรรชิตเป็นคนชอบเสี่ยงดวง เขาจะซื้อลอตเตอรี่ ทุกเดือนเดือนละสองใบ เพราะเขาหวังว่าจะถูก รางวัลที่หนึ่งสักครั้ง ถ้านักเรียนเป็นครรรชิต นัก เรียนจะคิดอย่างไร	.309	เพื่อฝัน
2	1	พ่อของอุไรเป็นประธานเปิดงานมอเตอร์โชว์ พ่อ จึงชวนอุไรขึ้นไปบนเวทีด้วย ซึ่งในงานมีคนมาดู และมาซื้อรถยนต์เป็นจำนวนมาก ถ้านักเรียน เป็นอุไรนักเรียนจะอย่างไร	.584	ขี้อาย
	2	ในวันหยุดพ่อของมณฑนา ซึ่งเป็นหัวหน้าบริษัท ได้พาเพื่อนๆ และลูกน้องของพ่อมากินอาหารกัน ที่บ้านพ่อจึงเรียก มณฑนามาให้ทุกคนรู้จัก มณฑ นาเป็นเป็นคนขี้อายอยู่แล้ว ถ้านักเรียนเป็นมณฑ นา นักเรียนจะอย่างไร	.464	ขี้อาย
	3	ในการเรียนวิชาสังคมศึกษา อาจารย์จะถามคำ ถามให้นักเรียนในห้องเป็นคนตอบ ซึ่งเพื่อนๆ ในห้องจะยกมือขอตอบกันทุกคนแล้ว มีแต่บังอร คนเดียวที่ยังไม่ตอบเลยซักข้อ ถ้านักเรียนเป็น บังอร นักเรียนจะอย่างไร	.492	ขี้อาย
	4	3. ปิติได้ย้ายโรงเรียนมาจากต่างจังหวัด มา เรียนในโรงเรียนที่กรุงเทพฯ ในวันเข้าเรียน วันแรกอาจารย์ให้ปิติแนะนำตัว พอปิติพูด เพื่อนๆ ทุกคนก็หัวเราะ เพราะปิติพูดเหนือ ถ้านักเรียนเป็นปิติ นักเรียนจะอย่างไร	.302	ขี้อาย

ตาราง 26 (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
	5	ติ่มได้ชวนสมิทธาไปงานวันเกิด ซึ่งในงานมีเพื่อน ของติ่มที่สมิทธาไม่รู้จักมางานกันมากมาย และ ในงานมีการร้องเพลงคาราโอเกะกัน สมิทธาถูก เชิญให้ขึ้นร้องเพลง ถ้านักเรียนเป็นสมิทธา นัก เรียนจะทำอย่างไร	.618	ขี้อาย
	6	กิติได้รับมอบหมายจากเพื่อนให้เป็นเชียร์ลีดเดอร์ เพราะว่ากิติมีรูปร่างหน้าตาดี กิติบอกเพื่อนๆว่า ไม่กล้าเต้นและเต้นไม่เป็น เพื่อนก็บอกว่าจะสอน เต้นให้เอง ถ้านักเรียนเป็นกิติ นักเรียนจะทำ อย่างไร	.610	ขี้อาย
	7	สุชาดารีบวิ่งที่จะไปต่อคิวซื้ออาหาร ซึ่งระหว่าง ทางที่เธอวิ่งไปนั้น สุดาสะดุดขาตนเองล้มลง ต่อหน้านักเรียนที่กำลังทานข้าวอยู่ในโรงอาหาร ถ้านักเรียนเป็นสุชาดา นักเรียนจะทำอย่างไร	.334	ขี้อาย
	8	เพื่อนของมรกตโทรมาชวนให้ออกไปข้างนอก แต่มรกตตอบปฏิเสธ เพราะว่าชุดที่ตนใส่เป็น ประจำนั้นยังไม่แห้งเลยไม่อยากออกไปไหน ถ้านักเรียนเป็นมรกต นักเรียนจะทำอย่างไร	.311	ขี้อาย
	9	หลังจากที่อาจารย์ได้อธิบายวิธีการคิดเลขเสร็จ เรียบร้อยแล้ว อาจารย์ถามนักเรียนว่ามีใครยังไม่ เข้าใจบ้างไหม ทุกคนเข้าใจกันหมด แต่ก็ยังไม่ เข้าใจที่อาจารย์อธิบาย ถ้านักเรียนเป็นก๊อฟ นักเรียนจะทำอย่างไร	.563	มองโลกใน แง่ร้าย
	10	ในวิชาคณิตศาสตร์อาจารย์ให้นักเรียนทุกคนเอา วงเวียนมา แต่สรพงษ์ลืมเอามา สรพงษ์จึงมายืม กิตติกัดี้ ซึ่งกิตติกัดี้รู้ว่าสรพงษ์ขอยืมของแล้วไม่ ค่อยให้คืน ถ้านักเรียนเป็นกิตติกัดี้ นักเรียนจะ ทำอย่างไร	.313	มองโลกใน แง่ร้าย
	11	ปองพลเดินไปพบอุบัติเหตุมีคนเจ็บอยู่หลายคน มีแต่คนมุงดูแต่ไม่มีใครกล้าเข้าไปช่วย ปองพลก็ อยากเข้าไปช่วยแต่กลัวตนเองจะต้องเดือดร้อนที่ หลัง ถ้านักเรียนเป็นปองพล นักเรียนจะทำอย่าง ไร	.336	มองโลกใน แง่ร้าย

ตาราง 26 (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
3	1	เจมมุงม้นอยากจะเป็นนักร้องมากตั้งแต่เด็ก แต่ว่าเสียงของเขาไม่ดี ถ้านักเรียนเป็นเจม นัก เรียนจะคิดอย่างไร	.456	เพื่อฝัน
	2	ชนทิดาเป็นคนที่ชอบดูหนังถ้ามีหนังเรื่องใหม่เข้า มาชนทิดาก็จะไปดูทุกเรื่อง และหลังจากที่ดูหนัง จบชนทิดาจะจินตนาการว่าตนเองเป็นเหมือนตัว เอกในเรื่องที่ดู ถ้านักเรียนเป็นชนทิดา นัก เรียนจะคิดอย่างไร	.591	เพื่อฝัน
	3	กมลตั้งใจว่าถ้าเขาอยู่ ม. 6 เขาจะสมัครเป็น ประธานสี และเขาจะทำให้สีชนะเลิศทั้งด้านกีฬา ด้านกองเชียร์ ถ้านักเรียนเป็นกมล นักเรียนจะ คิดเหมือนกมลหรือไม่	.561	เพื่อฝัน
	4	ด้อยนั่งดูเกมโชว์รายการหนึ่ง ซึ่งเป็นการตอบคำ ถามถ้าตอบถูกหนึ่งข้อจะได้รับเงินรางวัลหนึ่งล้าน บาท คำถามเป็นคำถามที่ง่ายแต่ที่คนตอบตอบ ผิด ด้อยคิดว่า ถ้าตนเข้าไปเล่นตนสามารถตอบคำ ถาม ได้ ถ้านักเรียนเป็นด้อย นักเรียนจะคิดแบบ ด้อยหรือไม่	.513	เพื่อฝัน
	5	ครรรชิตเป็นคนชอบเสียงดววง เขาจะซื้อลอตเตอรี่ ทุกเดือนเดือนละสองใบ เพราะเขาหวังว่าจะถูก รางวัลที่หนึ่งสักครั้ง ถ้านักเรียนเป็นครรรชิต นัก เรียนจะคิดอย่างไร	.378	เพื่อฝัน
4	1	ปิติได้ย้ายโรงเรียนมาจากต่างจังหวัด มาเรียนใน โรงเรียนที่กรุงเทพฯ ในวันเข้าเรียนวันแรก อาจารย์ให้ปิติแนะนำตัว พอปิติพูด เพื่อนๆ ทุกคนก็หัวเราะ เพราะปิติพูดเหนือ ถ้านักเรียน เป็นปิติ นักเรียนจะทำอย่างไร	.377	ขี้อาย
	2	สุชาดารีบวิ่งที่จะไปต่อคิวซื้ออาหาร ซึ่งระหว่าง ทางที่เธอวิ่งไปนั้น สุดาสะดุดขาตนเองล้มลง ต่อหน้านักเรียนที่กำลังทานข้าวอยู่ในโรงอาหาร ถ้านักเรียนเป็นสุชาดา นักเรียนจะทำอย่างไร	.319	ขี้อาย

ตาราง 26 (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
	3	เพื่อนของมรกดโทรมาชวนให้ออกไปข้างนอก แต่มรกดตอบปฏิเสธ เพราะว่าชุดที่ตนใส่เป็นประจำนั้นยังไม่แห้งเลยไม่อยากออกไปไหน ถ้านักเรียนเป็นมรกด นักเรียนจะอย่างไร	.371	ขี้อาย
	4	ในวิชาสังคมศึกษาอาจารย์ได้ถามคำถามให้ทดสอบ ซึ่งคำถามนั้นเพื่อนๆ ทุกคนสามารถตอบได้ แต่ทดสอบผิดทำให้เพื่อนๆ หัวเราะเยาะ ถ้านักเรียนเป็นเหตุผล นักเรียนจะอย่างไร	.344	ขี้อาย
	5	ในการประชุมกลุ่มการทำรายงาน ภาวนากำลังพูดแสดงความคิดเห็นของตนเองในที่ประชุม แล้วมีเพื่อนคุยกันไม่ยอมฟังที่ภาวนาพูด ถ้านักเรียนเป็นภาวนา นักเรียนจะอย่างไร	.380	เจ้าอารมณ์
	6	ในวัดปิดภาคเรียน ปราณีได้ยื่นเพื่อนเล่าว่า ในระหว่างปิดเทอมครอบครัวได้พาไปเที่ยวต่างประเทศ ที่นั่นอากาศหนาว วิวสาย และมีหิมะตกด้วย ปราณีอยากไปต่างประเทศซักครั้งทั้งๆ ที่ ครอบครัวมีฐานะค่อนข้างไม่ดี ถ้านักเรียนเป็นปราณี นักเรียนจะคิดอย่างไร	.347	เพ้อฝัน
	7	หญิงเป็นคนชอบอ่านหนังสือนิยาย ในเรื่องก็จะ เป็นเกี่ยวกับความรักที่สมหวังบ้าง ไม่สมหวัง บ้าง พอหญิงอ่านไปหญิงก็จะจินตนาการตามเนื้อเรื่อง ถ้านักเรียนเป็นหญิง นักเรียนจะคิดอย่างไร	.425	เพ้อฝัน

ตาราง 27 ค่าไอเกน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความ

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
1	1	ข้าพเจ้าไม่กล้าไปในสถานที่ที่มีคนมาก	.337	ขี้อาย
	2	ข้าพเจ้าอยู่บนห้องถ้ามีคนอื่นมาที่บ้านเพราะไม่กล้าพบ	.470	ขี้อาย
	3	ข้าพเจ้าไม่กล้าไปซื้อของคนเดียว	.402	ขี้อาย
	4	ข้าพเจ้าเอาความคิดของตนเองเป็นหลัก	.328	มองโลกในแง่ร้าย
	5	ข้าพเจ้าไม่ให้เพื่อนยืมของ เพราะกลัวว่าเพื่อนยืมแล้วไม่คืน	.407	มองโลกในแง่ร้าย
	6	ถ้ามีอุบัติเหตุข้าพเจ้าไม่ไปช่วย เพราะข้าพเจ้ากลัวเดือดร้อน	.476	มองโลกในแง่ร้าย
	7	ถ้าเพื่อนไม่ทำตามที่ข้าพเจ้าสั่ง ข้าพเจ้าไม่รับฟังเหตุผลว่าทำไมไม่ทำตาม	.511	มองโลกในแง่ร้าย
	8	ข้าพเจ้าไม่ยืมหนังสือให้เพื่อน เพราะกลัวเพื่อนได้คะแนนดีกว่า	.567	มองโลกในแง่ร้าย
	9	ถ้ามีการแข่งขันกีฬาแล้วทีมข้าพเจ้าแพ้ ข้าพเจ้าจะโทษคนที่เล่นไม่ดี	.600	มองโลกในแง่ร้าย
	10	ถ้าคนในบ้านกลับบ้านผิดเวลา ข้าพเจ้าคิดในแง่ไม่ดีไว้ก่อน	.425	มองโลกในแง่ร้าย
	11	ข้าพเจ้าไม่ไปไหนโดยทางเรือ เพราะคิดว่าต้องเกิดอุบัติเหตุ	.505	มองโลกในแง่ร้าย
	12	ถ้าข้าพเจ้าเห็นเพื่อนในกลุ่มไปเดินกับกลุ่มอื่น ข้าพเจ้ามองเพื่อนคนนั้นไม่ดี	.631	มองโลกในแง่ร้าย
	13	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดถ้าเพื่อนขอลอการบ้าน	.469	เจ้าอารมณ์
	14	ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธถ้าเพื่อนในกลุ่มออกไปรายงานไม่ดี	.536	เจ้าอารมณ์
	15	ข้าพเจ้าหงุดหงิด ถ้ามีคนทำผิดโดยไม่ได้ตั้งใจ	.453	เจ้าอารมณ์
	16	ถ้ามีคนไปฟ้องว่าข้าพเจ้าทำผิด ข้าพเจ้าเข้าไปแก้แค้นคนที่ฟ้อง	.343	เจ้าอารมณ์
	17	ข้าพเจ้าชอบใช้กำลังในการตัดสินปัญหา	.429	เจ้าอารมณ์
	18	ข้าพเจ้าคิดว่าสามารถเป็นหัวหน้าห้องได้ดีกว่าเพื่อนที่กำลังเป็นหัวหน้าห้องตอนนี้	.429	เพ้อฝัน
2	1	ข้าพเจ้าไม่กล้าออกไปรายงานหน้าชั้นเรียนคนเดียว	.640	ขี้อาย
	2	ข้าพเจ้าไม่ตอบคำถาม ถ้าอาจารย์ไม่เรียกให้ตอบ	.458	ขี้อาย

ตาราง 27 (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่	ข้อที่	สถานการณ์	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	คุณลักษณะด้าน
	3	ข้าพเจ้ารู้สึกอายถ้าให้แนะนำตัวต่อหน้าเพื่อนใหม่	.666	ขี้อาย
	4	ข้าพเจ้าไม่กล้าที่จะแสดงความสามารถต่อหน้า คนอื่น	.654	ขี้อาย
	5	เมื่อข้าพเจ้าตอบคำถามอาจารย์ผิด ข้าพเจ้าจะรู้ สึกอาย	.372	ขี้อาย
	6	เมื่อไม่เข้าใจในเวลาเรียน ข้าพเจ้าอายที่ถาม อาจารย์	.388	ขี้อาย
	7	ข้าพเจ้ารู้สึกอาย เมื่อถูกตำหนิ	.318	ขี้อาย
3	1	ข้าพเจ้าอยากเป็นนักร้อง ถึงแม้ว่าเสียงไม่ดี	.439	เพื่อฝัน
	2	แม้ฐานะยากจน ข้าพเจ้าก็อยากจะไปเที่ยวต่าง ประเทศ	.449	เพื่อฝัน
	3	ข้าพเจ้าอยากเป็นทหาร ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าไม่แข็งแรง	.516	เพื่อฝัน
	4	ถ้าข้าพเจ้าเป็นประธานสี ข้าพเจ้าสามารถทำให้ สีชนะเลิศได้ทุกด้าน	.408	เพื่อฝัน
	5	ถ้าข้าพเจ้าได้ไปแข่งขันในรายการเกมโชว์ ข้าพเจ้าสามารถทำแจ็กพ็อตแตก	.535	เพื่อฝัน
	6	ข้าพเจ้าอยากเป็นตัวละคร เหมือนกับหนังที่ ข้าพเจ้าได้ดู	.554	เพื่อฝัน
	7	ถ้าข้าพเจ้าซื้อลอตเตอรี่ทุกเดือน อาจถูกรางวัลที่ หนึ่งสักครั้ง	.393	เพื่อฝัน
4	1	เมื่อข้าพเจ้าตอบคำถามอาจารย์ผิด ข้าพเจ้าจะรู้ สึกอาย	.479	ขี้อาย
	2	ข้าพเจ้ารู้สึกอาย เมื่อถูกตำหนิ	.528	ขี้อาย
	3	ข้าพเจ้ารู้สึกถูกเอาเปรียบที่ต้องถ้าทำงานมาก กว่าคนอื่น	.426	มองโลกใน แง่ร้าย
	4	ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธถ้าเพื่อนผิดนัด	.475	เจ้าอารมณ์
	5	ข้าพเจ้ารู้สึกโมโห ถ้าทำการบ้านไม่ได้	.523	เจ้าอารมณ์
	6	ข้าพเจ้าไม่พอใจ ถ้าไม่ได้สิ่งที่ตนต้องการ	.454	เจ้าอารมณ์

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดสถานการณ์

**แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ชนิดสถานการณ์

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อศึกษาบุคลิกภาพแสดงตัว และบุคลิกภาพเก็บตัว ขอให้ท่านตอบ แบบสอบถามนี้ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด คำตอบที่ท่านตอบจะไม่มีผลกระทบกับท่านแต่อย่างใด คำถามแต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุดคือ คำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน
2. ให้ท่านอ่านคำถามแต่ละข้อ แล้วให้ท่านทำเครื่องหมาย X ลงบนหน้าคำตอบที่ตรงกับระดับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

1. ในขณะที่ประวิทย์กำลังจะเดินไปโรงอาหาร ระหว่างทางเห็นชายคนหนึ่งที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน ทำทางของเขาจะมาหาใครสักคนในโรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นประวิทย์ นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. บอกให้เพื่อนเข้าไปถาม
 - ข. เดินเข้าไปถามว่าต้องการพบใคร
 - ค. เดี่ยวก็มีคนมาช่วยเอง
2. ในวันเปิดภาคเรียนห้องของธงชัยมีนักเรียนใหม่ซึ่งย้ายมาจากโรงเรียนอื่น อาจารย์เห็นโต๊ะข้างๆ ธงชัยว่างอยู่จึงให้นักเรียนใหม่เข้าไปนั่ง ถ้านักเรียนเป็นธงชัย นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ยืมให้
 - ข. ยังไม่คุยเพราะไม่เคยรู้จักมาก่อน
 - ค. ทักทายนินทา
3. ก่อนวันพ่อแห่งชาติ โรงเรียนได้มีการจัดป้ายเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งมีทั้ง อาจารย์ นักเรียน และ นักการภารโรง ช่วยกันจัดทำกันอยู่ ประชาเดินผ่านมาพบเข้า ถ้านักเรียนเป็นประชา นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. เข้าไปช่วยเพราะเพื่อนช่วยอยู่
 - ข. ไม่เข้าไปช่วย เพราะมีคนช่วยเยอะแล้ว
 - ค. เข้าไปช่วยทุกคนทำงาน
4. ขณะที่สมพงษ์กำลังรอรถประจำทางอยู่ สมพงษ์เห็นยายคนหนึ่งกำลังเดินตามเส้นทางที่จะไปกับคนอื่น ๆ แต่ไม่มีใครรู้จัก แต่ว่าสมพงษ์รู้จักทางที่ยายคนนั้นตาม ถ้านักเรียนเป็นสมพงษ์ นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. เดี่ยวก็มีคนอื่นมาช่วยบอกเอง
 - ข. เดินเข้าไปบอกเส้นทาง
 - ค. ถ้าไม่มาถามก็ไม่บอก
5. ในขณะที่นิตและเพื่อน กำลังยืนรอรถประจำทางอยู่ มีนักศึกษาเข้ามาขอให้นิตและเพื่อนช่วยทำแบบสอบถาม ซึ่งในขณะที่นั้นรถประจำทางที่นิตคอยมาพอดี ถ้านักเรียนเป็นนิต นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. เดินขึ้นรถประจำทางทันที
 - ข. ช่วยทำแบบสอบถามของนักศึกษาก่อน
 - ค. ให้เพื่อนที่ยังไม่ไปช่วยทำ
6. เจนได้รับคำชักชวนจากเพื่อนว่าที่วัดมีการทอดผ้าป่าสามัคคี ซึ่งในงานไม่ค่อยมีคนมาช่วยงานมากนัก ซึ่งในขณะนั้นเจนกำลังดูละครเรื่องที่ชอบอยู่พอดี ถ้านักเรียนเป็นเจน นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ดูละครจบแล้วค่อยไป
 - ข. ไม่ไปเพราะจะดูละคร
 - ค. ไปช่วยงานตามที่เพื่อนชวน
7. ออฟได้เป็นตัวแทนไปร่วมประชุมเรื่องการต่อต้านยาเสพติด กับนักเรียนจากต่างโรงเรียน ซึ่งออฟไม่เคยรู้จักมาก่อน ถ้านักเรียนเป็นออฟ นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ไม่พูดคุยกับใคร
 - ข. คุยกับเพื่อนต่างโรงเรียนจะรู้จักคนมากขึ้น
 - ค. นั่งฟังการประชุมและสักถามเล็กน้อย

8. ประจักษ์ได้ไปร่วมงานเลี้ยงกับพ่อ เนื่องในวันแต่งงานลูกของเพื่อนพ่อ ซึ่งมีการเลี้ยงโต๊ะจีน ในโต๊ะที่ประจักษ์นั่งอยู่นั้นส่วนใหญ่จะเป็นเพื่อนของพ่อทั้งนั้น ถ้านักเรียนเป็นประจักษ์ นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ขอพ่อไปนั่งโต๊ะอื่นที่มีเด็กรุ่นเดียวกัน
 - ข. กินอาหารอย่างเดียวไม่พูดคุยกับใคร
 - ค. คุยกับเพื่อนพ่ออย่างสุภาพ
9. ในการรับสมัครเป็นสมาชิกชมรมต่าง ๆ มีรุ่นพี่มาชวนให้เข้าชมรมชมรม ที่มีการออกค่ายอาสาพัฒนา ถ้านักเรียนเป็นนิ่ว นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. สมัครแต่ไม่ไปออกค่าย
 - ข. สมัครเพราะต้องการร่วมทำกิจกรรมกับคนอื่น
 - ค. ไปสมัครชมรมอื่นที่สบายกว่านี้
10. เอกชัยมีเพื่อนต่างห้องมาขอร้องให้ไปช่วยจัดเวทีที่จะต้องจัดงานในวันปีใหม่ ซึ่งก็มีเพื่อน ๆ อีกหลายคนที่อยู่คนละห้องมาช่วยกัน ถ้านักเรียนเป็นเอกชัย นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ไม่ช่วย เพราะเป็นเพื่อนต่างห้อง
 - ข. ช่วยจัดเวทีจนเสร็จ
 - ค. ไปช่วยในด้านอื่นแทน
11. ในการประชุมวางแผนการจัดทำโครงการ ซึ่งมีเพื่อนหลายกลุ่มในการทำครั้งนี้ สมใจได้เป็นหัวหน้าโครงการนี้ ซึ่งในที่ประชุมเพื่อนกลุ่มอื่นได้เสนอความคิดเห็นออกมา ถ้านักเรียนเป็นสมใจ นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน
 - ข. ไม่ยอมรับเพราะเป็นเพื่อนต่างกลุ่ม
 - ค. ยอมรับฟัง
12. ในชั้นเรียนได้มีนักเรียนถูกขโมยของ ซึ่งนักเรียนคนนั้นสงสัยสัญญา เพราะมีคนเห็นสัญญาอยู่ในห้องคนเดียว แต่เมื่อค้นกระเป๋าของสัญญาแล้วไม่พบของ ถ้านักเรียนเป็นสัญญา นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. เสียใจนิดหน่อย
 - ข. โกรธเพื่อนที่หาว่าตนเป็นขโมย
 - ค. ไม่โกรธเพื่อนเพราะเข้าใจผิดกันได้
13. โรงเรียนได้จัดให้มีการประกวดวาดภาพ เนื่องในวันดุษฎีบูชาครู สงกรานต์ เป็นคนที่วาดภาพเก่ง ได้นำภาพของตนเองส่งเข้าประกวดเช่นเดียวกับเพื่อน ๆ อีกหลายคน ผลการตัดสินออกมาว่าภาพของสงกรานต์ไม่ได้รับรางวัล ถ้านักเรียนเป็นสงกรานต์ นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. เสียใจที่ไม่ได้รับรางวัล
 - ข. ยอมรับคำตัดสินของกรรมการ
 - ค. ประท้วงการตัดสินของกรรมการ
14. มานิตแข่งแบดมินตัน กับ ชาดิชาย เพื่อเป็นตัวแทนโรงเรียนไปแข่งขันกับโรงเรียนอื่น ชาดิชายเป็นฝ่ายชนะ ได้เป็นตัวแทนของโรงเรียน เพื่อน ๆ ก็เข้ามาแสดงความยินดี ถ้านักเรียนเป็นมานิต นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ยินดูเฉยๆ
 - ข. เดินหนี
 - ค. เข้าไปแสดงความยินดีด้วย
15. มานจะไปซื้อปากกาและกระดาษรายงาน ที่ร้านค้าหน้าโรงเรียน เพราะว่าต้องทำรายงานส่งอาจารย์ เพื่อนๆ ได้ยืมดั่งนั้นจึงฝากซื้อของที่ตนเองต้องการใช้ ถ้านักเรียนเป็นมานพ นักเรียนจะอย่างไร
- ก. ให้เพื่อนๆ ไปซื้อด้วยกัน
 - ข. บอกเพื่อนว่าไม่ไปซื้อของแล้ว
 - ค. ซื้อของตามที่เพื่อนๆ ฝากให้ซื้อ
16. สุทินเคยถูกประพันธ์แกล้งบ่อยๆ สุทินจึงไม่ค่อยชอบประพันธ์ วันหนึ่งสุทินพบกล่องดินสอของประพันธ์ ลืมอยู่ในห้องสมุด ถ้านักเรียนเป็นสุทิน นักเรียนจะอย่างไร
- ก. เอากล่องดินสอให้ครูห้องสมุด
 - ข. เก็บกล่องดินสอคืนประพันธ์
 - ค. ปลอมทิ้งไว้อย่างนั้น
17. วานิดเอารายงานที่ตนเองทำมาให้อาจารย์ที่สอนดู แล้วบอกว่าตนเองทำอย่างสุดความสามารถแล้ว แต่อาจารย์บอกว่ายังไม่ดีจะต้องแก้ไขอีกหลายอย่าง ถ้านักเรียนเป็นวานิด นักเรียนจะอย่างไร
- ก. แก้ไขเฉพาะที่ตนเองทำได้
 - ข. แก้ไขตามที่อาจารย์แนะนำ
 - ค. ไม่แก้ไขเพราะว่าตนทำดีที่สุดแล้ว
18. ในชั่วโมงศิลปะ ลัดดา กำลังวาดภาพและระบายสีอยู่ เพื่อนเดินมาชนสีทกใส่ภาพของลัดดา เพื่อนก็ขอโทษและช่วยเช็ดสีที่ทกใส่ ถ้านักเรียนเป็นลัดดา นักเรียนจะอย่างไร
- ก. ให้เพื่อนเช็ดสีออก
 - ข. ให้อภัยเพราะเพื่อนไม่ได้ตั้งใจ
 - ค. ตอว่าเพื่อนอย่างรุนแรง
19. อุบล นัดกับเพื่อน ๆ ว่า ในวันเสาร์นี้จะไปถ่ายรูป ทำรายงานที่สวนหลวง ร.9 พอถึงวันเสาร์กลับไม่มีใครมาเลย ซึ่งโทรไปถามพวกเพื่อนๆ ต่างก็บอกว่ามีธุระต้องทำ ถ้านักเรียนเป็นอุบล นักเรียนจะอย่างไร
- ก. ไว้วันถัดวันหลัง
 - ข. โกรธเพื่อนที่ไม่ไปตามนัด
 - ค. ไม่โกรธและทำงานต่อไป
20. ในระหว่างที่สุกิกำลังเดินเข้าห้องเรียน ก็ได้ยินเพื่อนๆ คุยกันถึงนิสัยการเอาแต่ใจไม่ยอมรับฟังเหตุผลของผู้อื่นของสุกิก ถ้านักเรียนเป็นสุกิก นักเรียนจะอย่างไร
- ก. ทำเป็นไม่ได้ยิน
 - ข. เข้าไปตอว่าเพื่อนที่กำลังคุยกัน
 - ค. รับฟังเพื่อนแล้วเอาไปปรับปรุงตัว

21. ประมาทได้เล่นฟุตบอลกับเพื่อนที่สนาม ประมาทได้เตะลูกฟุตบอลไปโดนกระถางต้นไม้ของโรงเรียนแตก อาจารย์จึงเรียกทุกคนที่เล่นฟุตบอลไปพบที่ฝ่ายปกครอง ถ้านักเรียนเป็นประมาท นักเรียนจะอย่างไร
- ให้ทีมช่วยกันออกค่าใช้จ่าย
 - แสดงตนว่าเป็นคนตะ และจะหาเงินมาชดใช้
 - บอกอาจารย์ว่ากระถางแตกอยู่ก่อนแล้ว
22. ในวันสัปดาห์ห้องสมุด อาจารย์ได้จัดให้มีการแข่งขันการตอบปัญหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป เพื่อนๆ ของวิชาญ ได้ลงชื่อแข่งขัน ถ้านักเรียนเป็นวิชาญ นักเรียนจะอย่างไร
- เพื่อนขอให้ลงแข่งขัน จึงค่อยลง
 - อาสาลงแข่งขันกับเพื่อนด้วย
 - ไม่ลงคอยเชียร์เพื่อนดีกว่า
23. โรงเรียนได้มีการรับสมัครนักกีฬาชกมวยสากลสมัครเล่น เพื่อเป็นตัวแทนโรงเรียนไปชกกับนักเรียนต่างโรงเรียน ยิ่งยงเป็นคนที่ยิ่งยง หน่วยงานดี เพื่อนๆ ก็บอกให้ไปสมัคร ถ้านักเรียนเป็นยิ่งยง นักเรียนจะอย่างไร
- สมัคร เพราะเป็นกีฬาที่ท้าทาย
 - ไม่สมัคร เพราะกลัวเจ็บตัว
 - ขอติดดูก่อน
24. ในระหว่างที่พลากร กำลังเดินกลับบ้าน ก็ได้ยินเสียงขอความช่วยเหลือที่บริเวณข้างทาง เมื่อเดินเข้าไปดูก็พบคนได้รับอุบัติเหตุนอนอยู่ ถ้านักเรียนเป็นพลากร นักเรียนจะอย่างไร
- ไม่เข้าไปช่วย เพราะเดี๋ยวถูกหาว่าเป็นคนร้าย
 - เข้าไปช่วยคนเจ็บ
 - วิ่งไปเรียกคนอื่นมาช่วย
25. โรงเรียนจัดให้มีการไปทัศนศึกษาที่ถ้ำเขาบิน อาจารย์บอกบัณฑิตว่า ภายในสุดของถ้ำจะมี พระพุทธรูปอยู่ แต่ภายในถ้ำและภายในถ้ำจะมีหินงอกหินย้อย สวยงามมาก ถ้านักเรียนเป็นบัณฑิต นักเรียนจะอย่างไร
- ไม่เข้าไป เพราะไม่ชอบอากาศร้อน
 - เข้าไปแค่ใกล้ๆ
 - เข้าไปสำรวจภายในถ้ำ
26. ในระหว่างปิดภาคเรียน พ่อของสมานได้โทรศัพท์มาให้สมานเดินทางไปหาพ่อที่ต่างจังหวัด ซึ่งที่พ่ออยู่ นั้นทุรกันดาร แต่ก็อากาศที่สดใส ถ้านักเรียนเป็นสมาน นักเรียนจะอย่างไร
- ชวนเพื่อนไปด้วย
 - อยู่บ้านที่กรุงเทพฯ ดีกว่า
 - ไปหาพ่อที่ต่างจังหวัดคนเดียว
27. หลังจากที่ปิยะพงษ์ซ้อมกีฬาเสร็จก็เย็นมากแล้ว บ้านของปิยะพงษ์อยู่ในซอยเปลี่ยวมาก เพื่อนๆ ก็ขออาสาไปส่งที่บ้านถ้านักเรียนเป็นปิยะพงษ์ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ให้เพื่อนไปส่งที่หน้าปากซอย
- ข. บอกเพื่อนว่ากลับคนเดียวได้
- ค. ให้เพื่อนไปส่งที่บ้าน

28. ที่โรงเรียนได้มีเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลมาขอรับบริจาคโลหิตจากนักเรียนและอาจารย์ สรุศักดิ์ตั้งใจจะบริจาคโลหิต แต่เพื่อนๆ บอกว่าเจ็บและจะทำให้เราหน้ามืดเป็นลมได้ ถ้านักเรียนเป็นสรุศักดิ์ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ลังเล เกรงจะเป็นลม
- ข. บริจาคโลหิตตามที่ตั้งใจไว้
- ค. ไม่บริจาคแล้ว

29. ตอนเวลากลางวันโรงเรียนได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่มาให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ให้กับนักเรียน โดยการบรรยายและจัดนิทรรศการ กำไลเดินผ่านมาเห็นนักเรียนกำลังมุงดูอยู่ กำไลอยากรู้อะไรจึงเดินเข้าไปดู แต่เพื่อนดึงไว้บอกว่าเป็นเรื่องไกลตัวเรา ถ้านักเรียนเป็นกำไล นักเรียนจะอย่างไร

- ก. เดินไปหยิบเฉพาะใบปลิวมาอ่าน
- ข. เดินไปที่อื่นกับเพื่อน
- ค. เดินเข้าไปดูเพื่อจะได้รับความรู้ใหม่ๆ

30. พัฒพงษ์เดินผ่านหน้าห้องคอมพิวเตอร์ เห็นอาจารย์กำลังติดตั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์อยู่ ซึ่งเป็นสิ่งที่พัฒพงษ์ ต้องการจะศึกษาอยู่ ถ้านักเรียนเป็นพัฒพงษ์ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ขออนุญาตอาจารย์เข้าไปดู
- ข. ไม่กล้าเข้าไป เพราะกลัวอาจารย์ดุ
- ค. สังเกตการทำงานอยู่ข้างนอก

31. เด่นไชยเป็นคนที่พูดเก่งและชอบเล่าเรื่องต่างๆ ให้เพื่อนๆ ฟังเป็นประจำ เพื่อนๆ จึงให้เด่นไชยเป็นพิธีกรในงานเกิดเพื่อน ถ้านักเรียนเป็นเด่นไชย นักเรียนจะอย่างไร

- ก. เป็น แต่ต้องมีเพื่อนอีกคนเป็นด้วยกัน
- ข. ไม่เป็นเพราะไม่เคยทำหน้าที่นี้มาก่อน
- ค. เต็มใจเป็นพิธีกร

32. เอกได้ไปชมการแสดงมายากลกับครอบครัว ซึ่งการแสดงนั้นนักมายากลต้องการให้ผู้ชมขึ้นมาร่วมแสดงบนเวทีด้วย เอกเห็นว่าไม่มีใครกล้าขึ้นไป จึงอาสาขึ้นไปร่วมแสดง ถ้านักเรียนเป็นเอก นักเรียนจะทำอย่างเดียวกับเอกหรือไม่

- ก. ทำ แต่ถ้าเขาไม่เรียกก็ไม่ขึ้นไป
- ข. ทำ เพราะอยากรวมแสดงมายากล
- ค. ไม่ทำ เพราะกลัวจะแสดงไม่ดี

33. มนัสได้รับมอบหมายจากอาจารย์ให้จัดทำละครเวที เรื่องพระอภัยมณี ซึ่งมนัสจะต้องเตรียมงานสถานที่ และก็จัดหาสมาชิกที่จะร่วมกันแสดงทั้งหมด ถ้านักเรียนเป็นมนัส นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ทำเฉพาะที่ตนเองทำได้
- ข. ยินดีทำงานที่ได้รับมอบหมาย
- ค. ให้อาจารย์หาคนอื่นทำแทน

34. ในวันเปิดภาคเรียนโรงเรียนได้จัดให้นักเรียนมีการเลือกตั้งประธานนักเรียน ซึ่งเพื่อนก็เลือกให้สมบัติลงสมัคร เพราะสมบัติเป็นคนที่ได้รับผิดชอบในการทำงานต่างๆ ได้ดี ถ้านักเรียนเป็นสมบัติ นักเรียนจะทำอย่างไร
- เต็มใจสมัครเลือกตั้งประธานนักเรียน
 - ไม่สมัคร เพราะความสามารถไม่เพียงพอ
 - สมัคร เพราะเพื่อนต้องการให้เป็น
35. ตอนเช้าแถวเคารพธงชาติ ปิติเป็นคนนำกล่าวสวดมนต์ตอนเช้าไม่มาโรงเรียน แล้วไม่มีใครเป็นคนกล่าวนำ อาจารย์จึงให้มานะเป็นคนนำสวดแทน ถ้านักเรียนเป็นมานะ นักเรียนจะทำอย่างไร
- ออกไปกับเพื่อนอีกคน
 - ออกป็นำสวดมนต์ ด้วยความเต็มใจ
 - ขอให้อาจารย์เลือกคนอื่นแทน
36. ในงานวันภาษาไทย อาจารย์จัดให้มีการแข่งขันโต้วาที อาจารย์จึงให้ไพโรจน์เป็นผู้ดำเนินรายการ ถ้านักเรียนเป็นไพโรจน์ นักเรียนจะทำอย่างไร
- รับปากอาจารย์ไปก่อน
 - รับเป็นผู้ดำเนินรายการ
 - ไม่เป็น เพราะไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน
37. หลังจากที่เราเรียนวิชาคณิตศาสตร์เสร็จแล้ว กระแตเห็นว่ากระดานดำยังไม่ได้มีใครลบ เดี่ยวอาจารย์วิชาต่อไปมาสอนจะต้องมาลบเอง ถ้านักเรียนเป็นกระแต นักเรียนจะทำอย่างไร
- ให้อาจารย์ที่มาสอนลบเอง
 - บอกเพื่อนที่เป็นเวรทำความสะอาดมาลบ
 - ออกไปลบกระดานตัวเอง
38. บงกชได้รับแต่งตั้งให้เป็นคนตรวจการแต่งกายของนักเรียนชั้น ม.2 ทุกคน บงกชเห็นว่ากลุ่มของบุญตาซึ่งมีนิสัยเกเร แต่งกายผิดระเบียบ ถ้านักเรียนเป็นบงกช นักเรียนจะทำอย่างไร
- ไม่เข้าไปยุ่งกับกลุ่มของบุญตา
 - บอกอาจารย์ดีกว่า
 - เข้าไปบอกกลุ่มของบุญตาว่าแต่งกายผิดระเบียบ
39. อุดมเป็นคนที่ร้องเพลงไพเราะ แต่ยังไม่มีใครรู้ พอที่โรงเรียนมีการประกวดร้องเพลง ถ้านักเรียนเป็นอุดม นักเรียนจะทำอย่างไร
- ชวนเพื่อนประกวดด้วยกัน
 - ลงแข่งขันประกวดร้องเพลง
 - ไม่ประกวดร้องเพลง เพราะไม่เคยประกวดมาก่อน
40. ก้อนทองเดินไปเห็นคนกำลังขโมยของในร้านร้านหนึ่ง ซึ่งก็ถูกเจ้าหน้าที่จับได้ เจ้าหน้าที่ต้องการให้ก้อนทองเป็นพยานชี้ตัวคนร้ายที่เป็นคนขโมย ถ้านักเรียนเป็นก้อนทอง นักเรียนจะทำอย่างไร
- ขอปรึกษาผู้ปกครองก่อน
 - ไม่กล้าเป็นพยาน เพราะกลัวคนร้ายมาแก้แค้น
 - เป็นพยานให้กับเจ้าหน้าที่

41. อาจารย์ได้สั่งให้นักเรียนทุกคนทำงานมาส่งภายในหนึ่งอาทิตย์ ประจวบเห็นว่าหนุ่มเรียนเก่งและทำงานเร็วจึงเอารายงานที่ครูสั่งมาให้หนุ่มทำ ถ้านักเรียนเป็นหนุ่ม นักเรียนจะอย่างไร
- บอกประจวบว่ามาทำรายงานด้วยกัน
 - ทำรายงานที่ให้ประจวบให้มา
 - ให้ประจวบทำรายงานเอง เพราะเป็นงานของเขา
42. ในช่วงโมงดนตรี อาจารย์ให้นักเรียนเลือกเล่นเครื่องดนตรีคนละหนึ่งชิ้น เพื่อน ๆ ของบรรจงเลือกที่จะเลือกเรียนขลุ่ยเพราะ เรียนง่ายแต่บรรจงเลือกเรียนระนาด ถ้านักเรียนเป็นบรรจง นักเรียนจะทำอย่างไร
- ลองเรียนทั้งสองอย่างก่อน
 - เลือกเรียนเครื่องดนตรีที่ตนชอบ
 - เลือกเรียนตามเพื่อน
43. ทุกวันเสาร์ปึกก็และเพื่อนจะไปเรียนพิเศษภาษาอังกฤษกันที่ติวเตอร์ แต่เสาร์นี้เพื่อน ๆ นัดกันว่าจะโดดเรียนไปดูหนังกันแต่ปึกก็อยากเรียนพิเศษมากกว่า ถ้านักเรียนเป็นปึกก็ นักเรียนจะอย่างไร
- เรียนก่อนแล้วค่อยไปดูหนัง
 - ไปเรียนพิเศษคนเดียว
 - ไปดูหนังกับเพื่อน
44. ดีดีเป็นคนวาดรูปไม่ค่อยเก่ง ในการวาดรูปแต่ละครั้งจะใช้เวลานาน มดเห็นว่าดีดีคงจะทำไม่เสร็จส่งภายในชั่วโมงแน่จึงเข้ามาช่วยวาด ถ้านักเรียนเป็นดีดี นักเรียนจะอย่างไร
- ให้มดช่วยบอกวิธีวาด
 - ให้มดช่วยทำ เพราะกลัวส่งไม่ทัน
 - บอกมดว่าจะทำเอง
45. มยุรฉัตรอยู่บ้านคนเดียว พ่อและแม่ออกไปทำธุระข้างนอก มยุรฉัตรเห็นว่างานบ้านที่แม่ต้องทำมีอีกหลายอย่าง แม้มิได้สั่งให้ทำ ถ้านักเรียนมยุรฉัตร นักเรียนจะอย่างไร
- ช่วยทำครึ่งเดียว
 - ปล่อยให้แม่ทำเองดีกว่า
 - ช่วยแม่ทำงานบ้านที่เหลือทั้งหมด
46. ช่วงโมงกิจกรรมมีการให้นักเรียนเลือกลงกิจกรรม ประเทืองเลือกที่จะลงกิจกรรมทำอาหาร เพราะชอบการทำอาหารแต่เพื่อน ๆ บอกว่าเป็นกิจกรรมของผู้หญิง ถ้านักเรียนเป็นประเทือง นักเรียนจะอย่างไร
- ไม่เลือกลงกิจกรรมนี้
 - เลือกลงกิจกรรมนี้ เพราะตนเองชอบ
 - ชวนเพื่อนมาลงกิจกรรมนี้ด้วยกัน
47. รุ่งโรจน์ตั้งใจจะซื้อโทรศัพท์มือถือยี่ห้อหนึ่ง แต่เพื่อนบอกให้ซื้อยี่ห้ออื่นดีกว่า เพราะว่าเป็นรุ่นใหม่และมีฟังก์ชันต่างๆ มากมาย ถ้านักเรียนเป็นรุ่งโรจน์ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ยังไม่ตัดสินใจซื้อ
- ข. ซื้อโทรศัพท์ยี่ห้อที่ตนเองชอบ
- ค. ซื้อโทรศัพท์ยี่ห้ออื่นตามที่เพื่อนแนะนำ

48. ในการแข่งขันกีฬาสีของโรงเรียน โจเป็นนักมวยของโรงเรียนและเคยได้เหรียญทองจากการแข่งกีฬาสีของปีที่แล้วถ้าโจลงชกมวยก็จะได้เหรียญทองอีก แต่โจอยากจะลงแข่งกีฬาอย่างอื่นบ้าง ถ้านักเรียนเป็นโจ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ยังไม่ตัดสินใจเลือก
- ข. เปลี่ยนไปเล่นกีฬาอย่างอื่น
- ค. ลงชกมวยเหมือนเดิม

49. เปิดได้ไปวาดภาพที่น้ำตกแห่งหนึ่ง ซึ่งมีผู้คนมาเล่นน้ำตกกันเป็นจำนวนมาก เปิดรู้สึกว่าคุณที่มาเล่นน้ำทำให้ตนเองไม่มีสมาธิในการวาดภาพ ถ้านักเรียนเป็นเปิด นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ทน แล้ววาดรูปต่อไป
- ข. เลิกวาดรูป
- ค. เดินไปหาที่สงบวาดรูป

50. กริชกำลังนั่งทำงานอยู่ เพื่อนๆก็ได้มาชวนกริชออกไปเที่ยวข้างนอก แต่งานของตนยังไม่เสร็จ เพื่อนๆบอกว่าไม่ต้องทำแล้ว เดี่ยวค่อยกลับมาทำต่อ ถ้านักเรียนเป็นกริช นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ไปเที่ยวกับเพื่อนก่อนแล้วค่อยมาทำต่อ
- ข. ทำงานให้เสร็จก่อนแล้วค่อยไป
- ค. ไม่ไปกับเพื่อน จะทำงานให้เสร็จ

51. พ่อของอุไรเป็นประธานเปิดงานมอเตอร์โชว์ พ่อจึงชวนอุไรขึ้นไปบนเวทีด้วย ซึ่งในงานมีคนมาดูและมาซื้อรถยนต์เป็นจำนวนมาก ถ้านักเรียนเป็นอุไรนักเรียนจะอย่างไร

- ก. ขึ้นไปกับพ่อแต่หลบอยู่ด้านหลัง
- ข. ให้พ่อขึ้นไปคนเดียว
- ค. ขึ้นไปเปิดงานมอเตอร์โชว์กับพ่อ

52. ในวันหยุดพ่อของมณฑา ซึ่งเป็นหัวหน้าบริษัทได้พาเพื่อนๆ และลูกน้องของพ่อมากินอาหารกันที่บ้านพ่อจึงเรียก มณฑามาให้ทุกคนรู้จัก มณฑาเป็นเป็นคนขี้อายอยู่แล้ว ถ้านักเรียนเป็นมณฑา นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ทำเป็นเดินผ่านให้เหิน
- ข. ออกไปแนะนำตัวกับเพื่อนของพ่อ
- ค. บอกพ่อว่าไม่ว่างทำการบ้านอยู่

53. ในการเรียนวิชาสังคมศึกษา อาจารย์จะถามคำถามให้นักเรียนในห้องเป็นคนตอบ ซึ่งเพื่อนๆ ในห้องจะยกมือขอตอบกันทุกคนแล้ว มีแต่บ้งอรคนเดียวที่ยังไม่ตอบเลยซักข้อ ถ้านักเรียนเป็นบ้งอร นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ถ้าอาจารย์ไม่เรียกตอบก็จะไม่ตอบ
- ข. หลบอาจารย์ เพราะไม่กล้าตอบ
- ค. ยกมือขอตอบคำถามด้วย

54. ปิติได้ย้ายโรงเรียนมาจากต่างจังหวัด มาเรียนในโรงเรียนที่กรุงเทพฯ ในวันเข้าเรียนวันแรกอาจารย์ให้ ปิติแนะนำตัว พอปิติพูด เพื่อนๆ ทุกคนก็หัวเราะ เพราะปิติพูดเหนือ ถ้านักเรียนเป็นปิติ นักเรียนจะ ทำอย่างไร
- ก. ผีนแนะนำตัวจนเสร็จ
 - ข. หน้าแดง ไม่กล้าพูดไม่กล้ามองเพื่อน
 - ค. พูดต่อไม่ได้ ให้อาจารย์แนะนำต่อ
55. ดิมได้ชวนสมิทธาไปงานวันเกิด ซึ่งในงานมีเพื่อนของดิมที่สมิทธาไม่รู้จักมางานกันมากมาย และในงาน มีการร้องเพลงคาราโอเกะกัน สมิทธาถูกเชิญให้ขึ้นร้องเพลง ถ้านักเรียนเป็นสมิทธา นักเรียนจะ ทำอย่างไร
- ก. ขึ้นไปร้องเพลงตามคำเชิญ
 - ข. ถ้ามีเพื่อนขึ้นไปด้วยก็จะร้อง
 - ค. ปฏิเสธ เพราะไม่กล้าร้องต่อหน้าคนมากมาย
56. กิติได้รับมอบหมายจากเพื่อนให้เป็นเชียร์ลีดเดอร์ เพราะว่ากิติมีรูปร่างหน้าตาดี กิติบอกเพื่อนๆ ว่าไม่ กล้าเต้นและเต้นไม่เป็น เพื่อนก็บอกว่าจะสอนเต้นให้เอง ถ้านักเรียนเป็นกิติ นักเรียนจะ ทำอย่างไร
- ก. เป็นแต่ก็อายอยู่ดี
 - ข. ไม่เป็นเชียร์ลีดเดอร์เพราะอาย
 - ค. เป็นเชียร์ลีดเดอร์อย่างจริงจัง
57. สุชาดารีบวิ่งที่จะไปตักซื้ออาหาร ซึ่งระหว่างทางที่เธอวิ่งไปนั้น สุดาสะดุดขาตนเองล้มลง ต่อหน้า นักเรียนที่กำลังทานข้าวอยู่ในโรงอาหาร ถ้านักเรียนเป็นสุชาดา นักเรียนจะ ทำอย่างไร
- ก. ลุกขึ้นมาแล้ววิ่งไปตักซื้อ
 - ข. ลุกขึ้นมาแล้ววิ่งหนี เพราะอาย
 - ค. ลุกขึ้นมาแล้วทำท่าต่างๆ แก่เขิน
58. เพื่อนของมรกตโทรมาชวนให้ออกไปข้างนอก แต่มรกตตอบปฏิเสธ เพราะว่าชุดที่ตนใส่เป็นประจำนั้น ยังไม่แห้งเลยไม่อยากออกไปไหน ถ้านักเรียนเป็นมรกต นักเรียนจะ ทำอย่างไร
- ก. ไม่ออกไปข้างนอก เพราะไม่มั่นใจ
 - ข. รอให้ชุดแห้งก่อนแล้วค่อยไป
 - ค. ใส่ชุดไหนออกไปก็ได้
59. ในวิชาสังคมศึกษาอาจารย์ได้ถามคำถามให้หาคำตอบ ซึ่งคำถามนั้นเพื่อนๆ ทุกคนสามารถตอบได้ แต่หาคำตอบผิดทำให้เพื่อนๆ หัวเราะเยาะ ถ้านักเรียนเป็นหาคำตอบ นักเรียนจะ ทำอย่างไร
- ก. ยิ้มแล้วขออาจารย์ตอบใหม่
 - ข. รู้สึกอายที่ตอบผิด
 - ค. เงยๆ ใครๆ ก็ตอบผิดกันได้
60. หลังจากที้อาจารย์ได้อธิบายวิธีการคิดเลขเสร็จเรียบร้อยแล้ว อาจารย์ถามนักเรียนว่ามีใครยังไม่เข้าใจ บ้างไหม ทุกคนเข้าใจกันหมด แต่ก็ยังไม่เข้าใจที่อาจารย์อธิบาย ถ้านักเรียนเป็นก๊อฟ นักเรียน จะทำอย่างไร

- ก. ลุกขึ้นถามอาจารย์
- ข. ให้เพื่อนช่วยถาม
- ค. ไม่กล้าถามอาจารย์ ถามเพื่อนดีกว่า

61. ในการประชุมเพื่อทำรายงาน อติศักดิ์ได้ออกความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำรายงานแล้วก็มีเพื่อนในกลุ่มได้เสนอความคิดเห็นออกมาเช่นกัน อติศักดิ์เห็นว่าความคิดของตนเองดีกว่า ถ้านักเรียนเป็นอติศัตินักเรียนจะคิดอย่างไร

- ก. คิดว่าความคิดของตนเองดีแล้ว
- ข. คิดว่าความคิดของเพื่อนดีกว่า
- ค. ทำตัวเฉยๆ ไม่คิดอะไร

62. หลังการสอบเก็บคะแนนวิชาภาษาไทย สุขุมบอกเพื่อนๆว่าทำได้เกือบทั้งหมด พออาจารย์บอกคะแนนให้นักเรียนทราบซึ่งคะแนนของสุขุมได้อันดับที่สองรองจากน้อยหน้า เพื่อนก็แสดงความยินดีกับน้อยหน้า ถ้านักเรียนเป็นสุขุม นักเรียนจะคิดอย่างไร

- ก. ไม่คิดอะไร
- ข. คิดว่าน้อยหน้าเก่งกว่าตนเอง
- ค. คิดจะบอกทุกคนว่าน้อยหน้าอาจจะลอกข้อสอบ

63. ในวิชาคณิตศาสตร์อาจารย์ให้นักเรียนทุกคนเอาวางเวียนมา แต่สรพงษ์ลืมเอามา สรพงษ์จึงมายืม กิตติศักดิ์ ซึ่งกิตติศักดิ์รู้ว่าสรพงษ์ชอบยืมของแล้วไม่ค่อยให้คืน ถ้านักเรียนเป็นกิตติศักดิ์ นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ไม่ให้ เพราะกลัวสรพงษ์ไม่คืน
- ข. ให้สรพงษ์ยืมเพื่อนคนอื่น
- ค. ให้สรพงษ์ยืมวงเวียน

64. ปองพลเดินไปพบอุบัติเหตุมีคนเจ็บอยู่หลายคน มีแต่คนมุงดูแต่ไม่มีใครกล้าเข้าไปช่วย ปองพลก็อยากเข้าไปช่วยแต่กลัวตนเองจะต้องเดือดร้อนที่หลัง ถ้านักเรียนเป็นปองพล นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. โทรแจ้งตำรวจ
- ข. เข้าไปช่วย เพราะคนเจ็บต้องการความช่วยเหลือ
- ค. ไม่เข้าไปช่วย เพราะกลัวตนเองต้องเดือดร้อน

65. ในระหว่างเดินกลับบ้าน สมรักษ์ได้ยิน ประมวลกับเพื่อนพูดถึงเรื่องความประพฤติของสามารถ ซึ่งสมรักษ์เป็นเพื่อนสนิทกับสามารถ ถ้านักเรียนเป็นสมรักษ์ นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. เฉยๆ
- ข. คิดว่าเพื่อนคนนั้นคิดไม่ดีกับสามารถ
- ค. รับฟัง และนำไปปรับปรุงพฤติกรรมของสมรักษ์

66. แก้วตาเป็นคนที่เรียนเก่งที่สุดในห้อง เพื่อนๆจึงขอร้องให้แก้วตามาช่วยติวให้ เพราะใกล้จะสอบแล้ว แต่แก้วตาไม่ยอมทิวให้ เพราะกลัวเพื่อนๆ จะทำคะแนนได้ดีกว่าตน ถ้านักเรียนเป็นแก้วตา นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ตีวเฉพาะข้อที่ง่าย
- ข. ตีวให้ตามที่เพื่อนขอร้อง
- ค. ไม่ตีว เพราะกลัวเพื่อนได้คะแนนดีกว่า

67. ในชั่วโมงพลศึกษา มีการแข่งขันวอลเลย์บอลระหว่างทีมของโอ๊ด กับทีมของเพื่อน ผลออกมาทีมของโอ๊ดแพ้ ซึ่งทุกคนต่างก็เล่นเต็มความสามารถแล้ว แต่โอ๊ดแย้งว่าเพราะโมทเล่นไม่ดีจึงทำให้ทีมแพ้ ถ้านักเรียนเป็นโอ๊ด นักเรียนจะคิดอย่างไร

- ก. คิด เพราะโมทเล่นไม่ดี
- ข. บอกโมทว่าที่หลังเล่นให้ดีขึ้น
- ค. ไม่คิด เพราะทุกคนเล่นเต็มความสามารถแล้ว

68. ในงานเลี้ยงสังสรรค์ ชัยชนะ แนะนำทรงพล ให้ภานุพงษ์รู้จัก ซึ่งภานุพงษ์รู้ว่าทรงพลเป็นคนเห็นแก่ตัว ถ้านักเรียนเป็นภานุพงษ์ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. จับมือและทักทายอย่างเป็นกันเอง
- ข. ทักทายแต่บอกชัยชนะว่าไม่น่าแนะนำให้รู้จักเลย
- ค. เดินหนีไม่อยากรู้จัก เพราะเขาเป็นคนไม่ดีเปลี่ยนแปลงไม่ได้

69. มินดาเห็นเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มของตนไปเดินกับกลุ่มเพื่อนที่ไม่ถูกกัน มินดาคิดว่าเพื่อนคนนี้เป็นนกสองหัวคบไม่ได้ ถ้านักเรียนเป็นมินดา นักเรียนจะคิดอย่างไร

- ก. คิดเหมือนมินดาและไล่เพื่อนคนนั้นออกจากกลุ่ม
- ข. คิด แต่ถามเหตุผลว่าทำไมไปเดินกับกลุ่มอื่น
- ค. ไม่คิด ยังไงก็เป็นเพื่อนห้องเดียวกัน

70. โสภีไปเที่ยวบ้านของงามจิต ซึ่งบ้านของงามจิตเป็นโรงงาน และมีพนักงานเป็นจำนวนมาก งามจิตเล่าว่ามีอยู่คนหนึ่งพึ่งพันโทษมา โสภีบอกว่าคนที่เคยติดคุกมาแล้วยังไ้เป็นคนไม่ดี ถ้านักเรียนเป็นงามจิต นักเรียนจะอย่างไร

- ก. เชื่อเพื่อนแล้วบอกให้พ่อไล่ออก
- ข. ให้พนักงานจับตาดูพฤติกรรม
- ค. เราควรเปิดโอกาสให้กับคนที่ทำผิดมาแล้ว

71. สมปองนัดกับสมพรว่าวันเสาร์นี้จะไปดูหนังกันที่โรงภาพยนตร์ เพราะเป็นเรื่องที่ทั้งสองคนชอบพอถึงวันเสาร์สมพรไม่มาตามนัด สมปองเลยโทรไปถามจึงรู้ว่าสมพรติดธุระ สมปองรู้สึกโกรธเลยต่อว่าสมพร ถ้านักเรียนเป็นสมปอง นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ถามเหตุผลที่ไม่มา
- ข. ทำเช่นเดียวกับสมปอง เพราะเพื่อนผิดนัด
- ค. ให้อภัยสมพรเพราะเขามีธุระจริงๆ

72. อาจารย์ได้สั่งการบ้านวิชาคณิตศาสตร์ให้นักเรียนทำ จำนวนห้าข้อ ซึ่งบางคนทำไม่ได้ วันดีเป็นคนเรียนเก่งที่สุดในห้องและสามารถทำการบ้านได้ทั้งหมด เพื่อนๆจึงขอลอกการบ้านของวันดี วันดีจะรู้สึกโกรธเมื่อเพื่อนขอลอกการบ้าน ถ้านักเรียนเป็นวันดี นักเรียนจะทำเหมือนวันดีหรือไม่

- ก. โกรธ เพราะเพื่อนไม่ยอมทำด้วยตนเอง
 ข. ไม่โกรธ เพราะเพื่อนทำไม่ได้จริงๆ
 ค. โกรธ แต่ก็ให้ออก
73. สบายและเพื่อนได้ไปดูฟรีคอนเสิร์ตของนักร้องชื่อดังคนหนึ่ง ซึ่งในการแสดงครั้งนั้นมีคนมาดูเป็นจำนวนมากเมื่อเริ่มการแสดงก็จะมีคนเต้นตามจังหวะเพลง ก็มีวัยรุ่นคนหนึ่งกระโดดมาเหยียบเท้าของสบายเข้า ถ้านักเรียนเป็นสบาย นักเรียนจะอย่างไร
- ก. กระโดดเหยียบเท้าคนที่เหยียบเรา
 ข. ขอให้คนที่เหยียบเต้นระว่างหน่อย
 ค. ให้อภัยแล้วเดินหลบไปที่อื่น
74. จักรกริชและครอบครัวได้ไปเที่ยวห้าง จักรกริชเดินไปเห็นโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ล่าสุด จึงขอให้พ่อซื้อให้ แต่พ่อบอกว่าราคามันแพงไป และจักรกริชก็ยังไม่จำเป็นต้องใช้ ถ้านักเรียนเป็นจักรกริช นักเรียนจะอย่างไร
- ก. เก็บเงินซื้อเองก็ได้
 ข. ถ้าพ่อไม่ซื้อให้จะไม่พูดกับพ่อ
 ค. ไม่โกรธพ่อ เพราะเข้าใจที่พ่อพูด
75. ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ กนกรัตน์กำลังจะออกไปทำธุระข้างนอกบ้านมีกลุ่มวัยรุ่นสาดน้ำมาโดน กนกรัตน์จนเปียก ถ้านักเรียนเป็นกนกรัตน์ นักเรียนจะอย่างไร
- ก. โโมโหมากและต่อว่ากลุ่มวัยรุ่นที่สาดน้ำมาโดน
 ข. ดักเตือนว่าอย่าสาดคนที่เขาจะไปทำธุระ
 ค. เข้าใจว่าวันนี้เป็นวันสงกรานต์
76. ในการประชุมกลุ่มการทำรายงาน ภาวนากำลังพูดแสดงความคิดเห็นของตนเองในที่ประชุม แล้วมีเพื่อนคุยกันไม่ยอมฟังที่ภาวนาพูด ถ้านักเรียนเป็นภาวนา นักเรียนจะอย่างไร
- ก. ไม่สนใจ แล้วพูดต่อไป
 ข. ต่อว่าเพื่อนที่คุยกันทันที
 ค. บอกเพื่อนว่าอย่าคุยกัน
77. ยิ่งศักดิ์แอบเห็นโชคชัยแกล้งนักเรียนรุ่นน้อง ยิ่งศักดิ์จึงไปฟ้องอาจารย์ โชคชัยจึงโดนทำโทษ โชคชัยรู้ว่ายิ่งศักดิ์เป็นคนไปฟ้องอาจารย์ จึงคิดหาวิธีแก้แค้น ถ้านักเรียนเป็นโชคชัย นักเรียนจะอย่างไร
- ก. โกรธ เฉยๆ
 ข. หาวิธีแก้แค้นอย่างโชคชัย
 ค. ยอมรับความผิด
78. วนิดากำลังโต้เถียงกับชมพู เพื่อนก็ขอให้ใช้เหตุผลพูดจากันดีๆ ชมพูเห็นด้วย แต่วนิดาไม่ยอมเลยให้ชมพูมาสู้กันตัวต่อตัวเพื่อเป็นการตัดสิน ถ้านักเรียนเป็นชมพู นักเรียนจะอย่างไร
- ก. สู้กับวนิดาเพื่อเป็นการตัดสิน
 ข. โต้เถียงกันต่อ
 ค. ไม่ตัดสินด้วยกำลัง

79. กุ้งกลับมาจากโรงเรียน เมื่อเข้าไปในห้องพบว่าข้าวของในห้องจัดอย่างเป็นระเบียบ แม่บอกว่าเป็นคนเข้าไปจัดข้าวของในห้องเอง กุ้งบอกแม่ว่าถ้าแม่เข้าไปจัดห้องจะทำให้หาของที่วางไว้ไม่เจอถ้านักเรียนเป็นกุ้งนักเรียนจะทำอย่างไร
- ไม่ว่าแม่ แต่ไม่อยากให้เข้าไปในห้อง
 - ต่อว่าแม่ที่เข้าไปจัดของในห้อง
 - แม่จัดห้องก็จะได้ไม่รก
80. นพพรสั่งให้เพื่อนทุกคนเอาดอกไม้มาจากที่บ้านของตนเอง เพื่อนำมาจัดพานเนื่องในวันไหว้ครูแต่เพื่อนเอาดอกไม้มาไม่ครบทุกคน ทำให้จัดพานดอกไม้ไม่เสร็จ ถ้านักเรียนเป็นนพพร นักเรียนจะทำอย่างไร
- ต่อว่าเพื่อนที่ไม่เอาดอกไม้มา
 - ไม่เป็นไรมีแค่ไหนก็จัดแค่นั้น
 - ให้ไปหาดอกไม้มาเลย
81. ประหยัดเป็นหัวหน้าห้องที่เพื่อนๆในห้องรัก และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ซึ่งรักชาติคิดว่า ถ้าตนเองเป็นหัวหน้าห้องคงจะทำหน้าที่หัวหน้าห้องได้ดีกว่าประหยัด ถ้านักเรียนเป็นรักชาติ นักเรียนจะคิดอย่างไร
- คิดว่าทำได้ดีกว่าประหยัด
 - คิดว่า อาจทำไม่ดีเท่าประหยัด
 - คิดว่าทำได้ดีเท่าประหยัด
82. เจมมุ่งมันอยากจะเป็นนักร้องมากตั้งแต่เด็ก แต่ว่าเสียงของเขาไม่ดี ถ้านักเรียนเป็นเจม นักเรียนจะคิดอย่างไร
- คิดว่าตนเองจะร้องเพลงได้ดี
 - คิดว่าตนเองอาจจะร้องเพลงพอใช้ได้
 - คิดว่าทำสิ่งอื่นที่เหมาะสมกับตนเอง
83. ชนทิตาเป็นคนที่ชอบดูหนังถ้ามีหนังเรื่องใหม่เข้ามาชนทิตาก็จะไปดูทุกเรื่อง และหลังจากที่ดูหนังจบ ชนทิตาจะจินตนาการว่าตนเองเป็นเหมือนตัวเอกในเรื่องที่ดู ถ้านักเรียนเป็นชนทิตา นักเรียนจะคิดอย่างไร
- คิด เพราะอยากเป็นเหมือนตัวละครในหนัง
 - คิด อยากเป็นเฉพาะหนังบางเรื่องเท่านั้น
 - ไม่คิด เพราะว่ามันเป็นแค่หนัง
84. ในวัดปิดภาคเรียน ปราณีได้ยื่นเพื่อนแล้วว่า ในระหว่างปิดเทอมครอบครัวได้พาไปเที่ยวต่างประเทศ ที่นั่นอากาศหนาว วิวดสวย และมีหิมะตกด้วย ปราณีอยากไปต่างประเทศซักครั้งทั้งๆ ที่ครอบครัวมีฐานะค่อยไม่ดี ถ้านักเรียนเป็นปราณี นักเรียนจะคิดอย่างไร
- คิดและต้องเก็บเงินตั้งแต่วันนี้
 - คิดว่าจะต้องไปต่างประเทศให้ได้สักครั้ง
 - คิดแค่เที่ยวเมืองไทยให้ทั่วก่อนดีกว่า
85. ดามีพ่อเป็นทหารและเด็กชายดำเฝินว่าโตขึ้นเข้าต้องเป็นทหารแบบพ่อให้ได้ แต่เด็กชายดามีร่างกายไม่แข็งแรง ถ้านักเรียนเป็นดามี นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. คิดที่จะลองสอบทหารดูไม่ติดไม่เป็นไร
- ข. คิดอยากเป็นทหารเหมือนพ่อให้ได้
- ค. คิดลองหาอาชีพอื่นที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย

86. พลอยสวยอยากประกวดนางสาวไทย แต่พลอยสวยมีหน้าตาไม่สวย ถ้านักเรียนเป็น พลอยสวย นักเรียนจะอย่างไร

- ก. โตขึ้นจะทำศัลยกรรมให้สวยแล้วเข้าประกวด
- ข. ลองหาความสามารถอื่นที่ตนถนัดดีกว่า
- ค. พยายามหาสิ่งอื่นแทนแทนในการประกวด

87. กมลตั้งใจว่าถ้าเขาอยู่ ม. 6 เขาจะสมัครเป็นประธานสี และเขาจะทำให้สีชนะเลิศทั้งด้านกีฬา ด้านกองเชียร์ ถ้านักเรียนเป็นกมล นักเรียนจะคิดเหมือนกมลหรือไม่

- ก. คิด แต่ขอเป็นแค่ประธานฝ่ายกีฬา
- ข. คิด เพราะเชื่อว่าสามารถทำให้สีชนะเลิศได้
- ค. ไม่คิด เพราะว่าคนเดียวไม่สามารถนำสีให้ชนะเลิศได้ทั้งหมด

88. ดูนั่งดูเกมโชว์รายการหนึ่ง ซึ่งเป็นการตอบคำถามถ้าตอบถูกหนึ่งข้อจะได้รับเงินรางวัลหนึ่งล้านบาท คำถามเป็นคำถามที่ง่ายแต่ที่คนตอบตอบผิด ดูนั่งคิดว่า ถ้าตนเข้าไปเล่นตนสามารถตอบคำถามได้ ถ้านักเรียนเป็นดุนั่ง นักเรียนจะคิดแบบดุนั่งหรือไม่

- ก. คิด เพราะมั่นใจสามารถทำแจ็กพ็อตแตกได้
- ข. ไม่คิด เพราะว่าถ้าไปแข่งจริงอาจจะตื่นเต้นแล้วตอบผิด
- ค. คิด แต่ขอให้ได้เข้าไปเล่นก่อน

89. หญิงเป็นคนชอบอ่านหนังสือนิยาย ในเรื่องก็จะเกี่ยวข้องกับความรักที่สมหวังบ้าง ไม่สมหวังบ้าง พอหญิงอ่านไปหญิงก็จะจินตนาการตามเนื้อเรื่อง ถ้านักเรียนเป็นหญิง นักเรียนจะคิดอย่างไร

- ก. คิดเป็นเหมือนหญิง เพราะคล้อยตามเนื้อเรื่อง
- ข. อ่าน อย่างเข้าใจว่าเป็นนิยาย
- ค. อ่าน เพื่อความบันเทิง

90. ครรชิตเป็นคนชอบเสี่ยงดวง เขาจะซื้อลอตเตอรี่ทุกเดือนเดือนละสองใบ เพราะเขาหวังว่าจะถูกรางวัลที่หนึ่งสักครั้ง ถ้านักเรียนเป็นครรชิต นักเรียนจะคิดอย่างไร

- ก. คิดที่จะซื้อ เพราะอยากถูกรางวัลที่หนึ่ง
- ข. คิด ถ้าซื้ออาจจะถูกรางวัลอื่น
- ค. คิดไม่ซื้อ เพราะโอกาสถูกยาก

ภาคผนวก จ

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวชนิดข้อความ

**แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัว ชนิดข้อความ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อศึกษาบุคลิกภาพแสดงตัว และบุคลิกภาพเก็บตัว ขอให้ท่านตอบ แบบสอบถามนี้ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด คำตอบที่ท่านตอบจะไม่มีผลกระทบกับท่าน แต่อย่างใด คำถามแต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุดคือ คำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน
2. ให้ท่านอ่านคำถามแต่ละข้อ แล้วให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับระดับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1.	ข้าพเจ้าช่วยเพื่อนทำงานหลังจากที่ทำงานของตนเองเสร็จแล้ว.....		
2.	ข้าพเจ้าสามารถพูดคุยกับคนที่ข้าพเจ้าไม่รู้จักได้ทุกคน.....		
3.	ถ้าเห็นคนที่ไม่ทราบเส้นทางรถข้าพเจ้าจะเข้าไปบอกทาง.....		
4.	ข้าพเจ้ากล้าพูดคุยกับคนต่างชาติ.....		
5.	ถ้ามีคนมาขอความช่วยเหลือข้าพเจ้าจะช่วยเหลือเต็มที่.....		
6.	ถ้าเพื่อนมาขอร้องไปช่วยงานข้าพเจ้ารีบไปทันที.....		
7.	ข้าพเจ้าสามารถพูดคุยกับเพื่อนต่างโรงเรียนได้.....		
8.	ข้าพเจ้าสมัครเข้าชมรมที่มีการออกไปพัฒนาชนบท.....		
9.	ข้าพเจ้าชอบรู้จักคนมากๆ.....		
10.	ข้าพเจ้าสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นจนสำเร็จ.....		
11.	ข้าพเจ้าให้อภัยทุกคนที่ทำผิดโดยไม่ได้ตั้งใจ.....		
12.	ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นของเพื่อนๆทุกคน.....		
13.	ข้าพเจ้าไม่โกรธถ้าเพื่อนเข้าใจผิดข้าพเจ้า.....		
14.	ข้าพเจ้าให้อภัยถ้าเพื่อนยอมรับผิดที่ทำผิดในสิ่งที่เขาทำ.....		
15.	ข้าพเจ้าเคารพคำตัดสินของกรรมการ.....		
16.	ข้าพเจ้าเข้าไปแสดงความยินดีแม้คนนั้นสามารถแข่งกีฬาชนะข้าพเจ้า.....		
17.	ข้าพเจ้าขอทำดีแม้คนนั้นชอบแกล้งข้าพเจ้า.....		
18.	ข้าพเจ้าไม่โกรธถ้าเพื่อนผิดคำสัญญา.....		
19.	ข้าพเจ้ายอมให้ตรวจสอบ ถ้าเพื่อนยืนยันว่าข้าพเจ้าเป็นคนผิด.....		
20.	ข้าพเจ้าช่วยเหลือเพื่อนที่ยากจนกว่า.....		
21.	ข้าพเจ้าชอบสิ่งที่มีความตื่นเต้น.....		
22.	ข้าพเจ้าลงสมัครกีฬาที่มีความท้าทาย.....		
23.	ถ้าพบคนบาดเจ็บข้าพเจ้าเข้าไปช่วยเหลือทันที.....		
24.	ข้าพเจ้าชอบสำรวจสถานที่ต่าง ๆ ที่ไม่เคยไป.....		
25.	ข้าพเจ้าไม่กล้าเล่นน้ำแม้ว่าใสสะอาด.....		
26.	ข้าพเจ้ากล้าเผชิญหน้า แม้ว่ามันจะเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ากลัว.....		
27.	ถ้ามีเจ้าหน้าที่มาขอรับบริจาคโลหิต ข้าพเจ้ายินดีบริจาคทันที.....		
28.	ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆ.....		
29.	ข้าพเจ้าสามารถเล่นกีฬาโดยไม่ต้องให้เพื่อนสอน.....		
30.	ถ้าเป็นความรู้ใหม่ ข้าพเจ้าจะทำทุกอย่างเพื่อให้ได้เรียนรู้.....		
31.	ข้าพเจ้าเต็มใจเป็นพิธีกร ถ้าเพื่อนต้องการให้เป็น.....		
32.	ข้าพเจ้าอาสาขึ้นไปบนเวที เพื่อร่วมแสดงโชว์.....		
33.	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ.....		
34.	ข้าพเจ้าพร้อมลงสมัครเลือกตั้งประธานนักเรียน.....		
35.	ข้าพเจ้าเป็นผู้ดำเนินรายการโต้วาทีได้.....		
36.	ข้าพเจ้าสามารถทำรายงานคนเดียวได้ ถ้าเพื่อนไม่มาช่วยทำ.....		

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
37.	ถ้ามีคนทะเลาะกัน ข้าพเจ้าจะเข้าไปห้าม.....		
38.	ข้าพเจ้าลบกระดานดำเอง ถ้าไม่มีใครมาลบ.....		
39.	ข้าพเจ้าตักเตือนเพื่อนที่แต่งกายผิดระเบียบ.....		
40.	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ยกย่องตัดสินใจทำอะไรทั้งที่รู้ว่าเสี่ยงอันตราย.....		
41.	ข้าพเจ้าทำงานด้วยตนเองมากกว่าให้เพื่อนช่วย.....		
42.	ถ้าเพื่อนมาช่วยข้าพเจ้าทำงาน ข้าพเจ้าจะปฏิเสธ.....		
43.	ข้าพเจ้าไม่ทำตามความเห็นของคนหมู่มาก ถ้าสิ่งนั้นเป็นสิ่งไม่ดี.....		
44.	ข้าพเจ้าทำงานด้วยความสามารถของตนเอง.....		
45.	ข้าพเจ้าช่วยทำงานบ้าน แม้ว่าแม่ไม่ได้สั่งไว้.....		
46.	ถ้าข้าพเจ้าตั้งใจทำอะไร แม้มีเสียงคัดค้าน ข้าพเจ้าก็ทำต่อไป.....		
47.	ข้าพเจ้าไม่ไปสถานที่ที่เคยไปมาแล้ว.....		
48.	ข้าพเจ้าชอบเปลี่ยนไปทำสิ่งอื่นที่น่าสนใจ.....		
49.	ข้าพเจ้ารู้สึกมั่นใจที่ได้ทำงาน เมื่อข้าพเจ้าอยู่ตามลำพัง.....		
50.	ข้าพเจ้าทำงานไม่เสร็จ ข้าพเจ้าไม่ออกไปไหน.....		
51.	ข้าพเจ้าไม่กล้าออกไปรายงานหน้าชั้นเรียนคนเดียว.....		
52.	ข้าพเจ้าไม่กล้าไปในสถานที่ที่มีคนมาก.....		
53.	ข้าพเจ้าอยู่บนห้องถ้ามีคนอื่นมาที่บ้านเพราะไม่กล้าพบ.....		
54.	ข้าพเจ้าไม่ตอบคำถาม ถ้าอาจารย์ไม่เรียกให้ตอบ.....		
55.	ข้าพเจ้ารู้สึกอายถ้าให้แนะนำตัวต่อหน้าเพื่อนใหม่.....		
56.	ข้าพเจ้าไม่กล้าที่จะแสดงความสามารถต่อหน้าคนอื่น.....		
57.	เมื่อข้าพเจ้าตอบคำถามอาจารย์ผิด ข้าพเจ้าจะรู้สึกอาย.....		
58.	เมื่อไม่เข้าใจในเวลาเรียน ข้าพเจ้าอายที่ถามอาจารย์.....		
59.	ข้าพเจ้าไม่กล้าไปซื้อของคนเดียว.....		
60.	ข้าพเจ้ารู้สึกอาย เมื่อถูกตำหนิ.....		
61.	ข้าพเจ้าเอาความคิดของตนเองเป็นหลัก.....		
62.	ข้าพเจ้ารู้สึกถูกเอาเปรียบที่ต้องทำทำงานมากกว่าคนอื่น.....		
63.	ข้าพเจ้าไม่ให้เพื่อนยืมของ เพราะกลัวว่าเพื่อนยืมแล้วไม่คืน.....		
64.	ถ้ามีอุบัติเหตุข้าพเจ้าไม่ไปช่วย เพราะข้าพเจ้ากลัวเดือดร้อน.....		
65.	ถ้าเพื่อนไม่ทำตามที่ข้าพเจ้าสั่ง ข้าพเจ้าไม่รับฟังเหตุผลว่าทำไมไม่ทำตาม.....		
66.	ข้าพเจ้าไม่ตีหนังสือให้เพื่อน เพราะกลัวเพื่อนได้คะแนนดีกว่า.....		
67.	ถ้ามีการแข่งขันกีฬาแล้วทีมข้าพเจ้าแพ้ ข้าพเจ้าจะโทษคนที่เล่นไม่ดี.....		
68.	ถ้าคนในบ้านกลับบ้านผิดเวลา ข้าพเจ้าคิดในแง่ไม่ดีไว้ก่อน.....		
69.	ข้าพเจ้าไม่ไปไหนโดยทางเรือ เพราะคิดว่าต้องเกิดอุบัติเหตุ.....		
70.	ถ้าข้าพเจ้าเห็นเพื่อนในกลุ่มไปเดินกับกลุ่มอื่น ข้าพเจ้ามองเพื่อนคนนั้นไม่ดี.....		
71.	ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธถ้าเพื่อนผิดนัด.....		
72.	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดถ้าเพื่อนขอลอกการบ้าน.....		

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
73.	ถ้าเพื่อนของข้าพเจ้าถูกรังแก ข้าพเจ้าจะไปแก้แค้น.....		
74.	ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธถ้าเพื่อนในกลุ่มออกไปรายงานไม่ดี.....		
75.	ข้าพเจ้ารู้สึกโมโห ถ้าทำการบ้านไม่ได้.....		
76.	ข้าพเจ้าไม่พอใจ ถ้าไม่ได้สิ่งที่ตนต้องการ.....		
77.	ข้าพเจ้าหงุดหงิด ถ้ามีคนทำผิดโดยไม่ได้ตั้งใจ.....		
78.	ถ้ามีคนไปฟ้องว่าข้าพเจ้าทำผิด ข้าพเจ้าเข้าไปแก้แค้นคนที่ฟ้อง.....		
79.	ข้าพเจ้าทำโทษน้อง ถ้าน้องมาคันกระเป๋าน้อง.....		
80.	ข้าพเจ้าชอบใช้กำลังในการตัดสินปัญหา.....		
81.	ข้าพเจ้าคิดว่าสามารถเป็นหัวหน้าห้องได้ดีกว่าเพื่อนที่กำลังเป็นหัวหน้าห้องตอนนี้.....		
82.	ข้าพเจ้าอยากเป็นนักร้อง ถึงแม้ว่าเสียงไม่ดี.....		
83.	แม้ข้าพเจ้าจะเรียนไม่เก่ง ข้าพเจ้าจะต้องสอบให้ได้ทีหนึ่งของห้องสักครั้ง.....		
84.	ข้าพเจ้าอยากเป็นตัวละคร เหมือนกับหนังที่ข้าพเจ้าได้ดู.....		
85.	แม้ฐานะยากจน ข้าพเจ้าก็อยากจะไปเที่ยวต่างประเทศ.....		
86.	ข้าพเจ้าอยากเป็นทหาร ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าไม่แข็งแรง.....		
87.	ถ้าข้าพเจ้าเป็นประธานสี ข้าพเจ้าสามารถทำให้สีชนะเลิศได้ทุกด้าน.....		
88.	ถ้าข้าพเจ้าได้ไปแข่งขันในรายการเกมโชว์ ข้าพเจ้าสามารถทำแจ็กพอตแตก.....		
89.	ข้าพเจ้าจะคล้อยตามเนื้อเรื่องของหนังสือที่อ่าน.....		
90.	ถ้าข้าพเจ้าซื้อลอตเตอรี่ทุกเดือน อาจถูกรางวัลที่หนึ่งสักครั้ง.....		

ภาคผนวก จ
แบบสังเกตพฤติกรรมแสดงตัวและเก็บตัว

แบบสังเกตพฤติกรรมแสดงตัวและเก็บตัว

คำชี้แจง ให้ท่านเขียน ชื่อ – นามสกุล ของนักเรียนที่รู้จักว่ามีพฤติกรรมในด้านนั้นมากหรือน้อยในแต่ละด้าน จำนวน 3 ชื่อ โดยให้นักเรียนพิจารณาสังเกตจากหลักเกณฑ์ในการหาพฤติกรรมในแต่ละด้าน นักเรียนแต่ละคนอาจถูกเสนอชื่อได้มากกว่า 1 ด้าน

เกณฑ์การพิจารณาพฤติกรรมในแต่ละด้าน	รายชื่อนักเรียนที่มีพฤติกรรม	
	มาก	น้อย
บุคลิกภาพแสดงตัว		
1. ชอบสังคม	1.....	1.....
จะแสดงพฤติกรรมดังนี้	2.....	2.....
- ช่วยเพื่อนทำงานหลังจากที่ทำงานของตนเองเสร็จแล้ว	3.....	3.....
- สามารถพูดคุยกับบุคคลที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน		
- เข้ากับเพื่อนใหม่ได้เสมอ		
- ช่วยเหลืองานที่เป็นส่วนรวม		
- กล้าพูดคุยกับคนต่างชาติ		
- มีคนมาขอความช่วยเหลือช่วยเหลือเต็มที่		
- เพื่อนมาขอร้องไปช่วยงานรีบไปทันที		
- พูดคุยกับเพื่อนต่างโรงเรียน		
- ชอบรู้จักคนมากๆ		
- ชอบไปในสถานที่ที่มีคนจำนวนมาก		
- ชอบไปเชียร์ฟุตบอลที่มีคนเชียร์กันมากๆ		
- ทำงานร่วมกับผู้อื่นจนสำเร็จ		
2. ใจกว้าง	1.....	1.....
จะแสดงพฤติกรรมดังนี้	2.....	2.....
- ให้อภัยทุกคนที่ทำผิดโดยไม่ได้ตั้งใจ	3.....	3.....
- ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนๆทุกคน		
- ไม่โกรธถ้าเพื่อนเข้าใจผิด		
- ให้อภัยถ้าเพื่อนยอมรับผิดที่ทำผิดในสิ่งที่เขาทำ		
- เคารพคำตัดสินของกรรมการ		
- เพื่อนฝากซื้อของยินดีซื้อมาให้		
- ทำดีกลับเพื่อนแม้คนนั้นชอบแกล้ง		
- ไม่โกรธถ้าเพื่อนผิดคำสัญญา		
- รับฟังคำตำหนิของเพื่อน		
- ช่วยเหลือเพื่อนที่ยากจนกว่า		

เกณฑ์การพิจารณาพฤติกรรมในแต่ละด้าน	รายชื่อนักเรียนที่มีพฤติกรรม	
	มาก	น้อย
3. ชอบผจญภัย	1.....	1.....
จะแสดงพฤติกรรมดังนี้	2.....	2.....
- ชอบสิ่งที่มีความตื่นเต้น	3.....	3.....
- กล้าที่รับผิดชอบในการกระทำของตนเอง		
- ชอบสิ่งที่มีการแข่งขัน		
- สมัครกีฬาที่มีความท้าทาย		
- พบคนบาดเจ็บเข้าไปช่วยเหลือทันที		
- ชอบสำรวจสถานที่ต่างๆ ที่ไม่เคยไป		
- กล้าไปสำรวจสถานที่ที่ไม่มีใครอยู่		
- สามารถเดินทางไปต่างจังหวัดคนเดียว		
- กล้าเผชิญหน้า แม้ว่าสิ่งนั้นจะน่ากลัว		
- สามารถเดินทางกลับบ้านคนเดียวในซอยเปลี่ยว		
- กล้าบริจาคโลหิตทันที		
- ชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆ		
- สามารถเล่นกีฬาโดยไม่ต้องให้เพื่อนสอน		
4. เป็นผู้นำ	1.....	1.....
จะแสดงพฤติกรรมดังนี้	2.....	2.....
- เต็มใจเป็นพิธีกร	3.....	3.....
- อาสาขึ้นไปบนเวที เพื่อร่วมแสดงโชว์		
- ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ		
- กล้าสมัครเลือกตั้งประธานนักเรียน		
- สามารถเป็นผู้ดำเนินรายการได้ว่าที่ได		
- สามารถทำรายงานคนเดียวได้ ถ้าเพื่อนไม่มาช่วยทำ		
- ถ้ามีคนทะเลาะกัน จะเข้าไปห้าม		
- ลงกระดานดำเอง ถ้าไม่มีใครมาลบ		
- ดักเตือนเพื่อนที่แต่งกายผิดระเบียบ		
- แสดงความสามารถของตนเองให้เพื่อนเห็น		
- เป็นคนที่กล้าตัดสินใจทำอะไรทั้งที่รู้ว่าเสี่ยงอันตราย		
5. ชอบอิสระ	1.....	1.....
จะแสดงพฤติกรรมดังนี้	2.....	2.....
- ทำงานด้วยตนเองมากกว่าให้เพื่อนช่วย	3.....	3.....
- ไม่ทำงานถ้าถูกบังคับให้ทำ		
- ชอบศึกษาในสิ่งที่ตนเองคิดไว้		
- จะปฏิเสธถ้าเพื่อนมาช่วยทำงาน		
- ไม่ทำตามความเห็นของคนหมู่มาก ถ้าสิ่งนั้นเป็นสิ่งไม่ดี		

เกณฑ์การพิจารณาพฤติกรรมในแต่ละด้าน	รายชื่อนักเรียนที่มีพฤติกรรม	
	มาก	น้อย
- ตั้งใจทำอะไรจะรีบทำสิ่งนั้นทันที - ทำงานด้วยความสามารถของตนเอง - เลือกลงกิจกรรมที่ตนเองชอบเท่านั้น - ไม่ไปสถานที่ที่เคยไปมาแล้ว - ชอบเปลี่ยนไปทำสิ่งอื่นที่น่าสนใจ - ทำงานทุกอย่างด้วยตัวเอง - ทำงานไม่เสร็จ จะไม่ออกไปไหน		
บุคลิกภาพเก็บตัว		
1. ขี้อาย	1.....	1.....
จะแสดงพฤติกรรมดังนี้	2.....	2.....
- ไม่กล้าออกไปรายงานหน้าชั้นเรียนคนเดียว - ไม่กล้าไปในสถานที่ที่มีคนมาก - ไม่ตอบคำถาม ถ้าอาจารย์ไม่เรียกให้ตอบ - ไม่กล้าพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก - ไม่กล้าที่จะแสดงความสามารถต่อหน้าคนอื่น - รู้สึกเขินถ้าเพื่อนให้ทำอะไรที่ทำไม่เป็น - ตอบคำถามอาจารย์ผิดจะรู้สึกอาย - ไม่เข้าใจในเวลาเรียนอายุที่ถามอาจารย์ - ไม่กล้าไปชื่อของคนเดียว - รู้สึกอายเมื่อถูกตำหนิ	3.....	3.....
2. มองโลกในแง่ร้าย	1.....	1.....
จะแสดงพฤติกรรมดังนี้	2.....	2.....
- เอาความคิดของตนเองเป็นหลัก - ไม่ชอบคนที่เรียนเก่งกว่า - ไม่ให้เพื่อนยืมของ เพราะกลัวว่าเพื่อนยืมแล้วไม่คืน - มีอุบัติเหตุไม่ไปช่วยเพราะกลัวเดือดร้อน - ไม่เป็นมิตรกับคนที่นิทาเพื่อน - ไม่ยืมหนังสือให้เพื่อนกลัวเพื่อนได้คะแนนดีกว่า - แข่งขันกีฬาแล้วทีมแพ้โทษคนที่เล่นไม่ดี - ขำพเจ้าไม่ยอมรับรู้จักกับคนที่ขำพเจ้าคิดว่าเป็นคนไม่ดี - เห็นเพื่อนในกลุ่มไปเดินกับกลุ่มอื่นจะมองเพื่อนคนนั้นไม่ดี	3.....	3.....

เกณฑ์การพิจารณาพฤติกรรมในแต่ละด้าน	รายชื่อนักเรียนที่มีพฤติกรรม	
	มาก	น้อย
3. เจ้าอารมณ์	1.....	1.....
จะแสดงพฤติกรรมดังนี้	2.....	2.....
- รู้สึกโกรธถ้าเพื่อนผิดนัด	3.....	3.....
- รู้สึกหงุดหงิดถ้าเพื่อนขอลอกการบ้าน		
- ถ้าเพื่อนถูกรังแกจะไปแก้แค้น		
- โต้ตอบทันที ถ้ามีคนมาทำร้ายก่อน		
- รู้สึกโกรธถ้าเพื่อนในกลุ่มออกไปรายงานไม่ดี		
- ไม่พอใจถ้าไม่ได้สิ่งที่ตนต้องการ		
- จะไม่พอใจถ้าพูดอยู่แล้วมีคนไม่ฟัง		
- ชอบใช้กำลังในการตัดสินปัญหา		
- รู้สึกหงุดหงิด ถ้าเพื่อนเอาของไปแล้วไม่บอก		
- โมโหถ้าเพื่อนไม่ทำตาม		
4. เพ้อฝัน	1.....	1.....
จะแสดงพฤติกรรมดังนี้	2.....	2.....
- มักวางแผนการสอพล่วงหน้า	3.....	3.....
- อยากรเป็นนักร้อง ถึงแม้ว่าเสียงไม่ดี		
- อยากรได้อะไรจะพยายามหามาให้ได้		
- ถึงเรียนหนังสือไม่เก่ง ก็อยากรจะสอบเป็นหมอ		
- สอบถามเส้นทางก่อนที่จะไป		
- อยากรเป็นตัวละครเหมือนกับหนังที่ได้ดู		
- คิดอยากรไปเที่ยวต่างประเทศสักครั้ง		
- อยากรเข้าประกวด นางแบบหรือนายแบบ		
- ถ้าเป็นประธานสีสามารถทำให้สีชนะเลิศได้ทุกด้าน		
- คล้อยตามเนื้อเรื่องของหนังสือที่อ่าน		

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ชวลิต รวยอาจิน	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. รองศาสตราจารย์เวรณี กรีทอง	ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนวการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา	ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนวการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นายทัตเทพ ทองพับ
วัน เดือน ปีเกิด	15 พฤษภาคม 2520
สถานที่เกิด	เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	125/1 หมู่ 5 ถนนประชาอุทิศ แขวงทุ่งครุ เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร 10140

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2535	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม
พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม
พ.ศ. 2542	ค.บ. (การประถมศึกษา) จากสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2547	กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ